

Tenketé

Di mpátíri to tìi náaṅtì

Bè yu di mpátíri Tenketé ke yé dii náammè Kuyie ndòò mǎè botí kutenkù. Kàa dǎ kǎbanté kutenkù ti fòu kùu miéke kù dǎmmè nè onìtì kó mǎfiè ntúmè dii pátíri miéke nke de kó tináaṅtì bomè.

Di i pátíri múnke ti náa nKuyie ndómè kédεεté onìtì ke tāāté benìtìbè mabè ke bè dǎdǎnè metaummè, bèè mabè kó yeyètè tu: Abarahammu nè Isaki nè Sakǎbu, kè dè mboní ke kùu dǎdǎnè metaummè Isidayεribe.

Di i ti náa nKuyie mbenkemè kumáà benìtìbè nè ku yóó bè bekénèmè nè kù nimè bèè kù tǔ nke bè teénnè.

De kó difǎnkúò ke né ti náa nti bo yiemme kù yǎ mmù ke nyé ke dò nkù nàké tì yóó dǎò, ke nyíé nku tannò nè ku kuó. Di i múnke ti náa ndimǎnni kǎbe bèè do tǔ nKuyie mbè do kù tǔ mmèè botí.

Di mpátíri náaṅtì duó ke dǎmmè

1. Kuyie ndǎdǎnè kutenkù nè onìtì 1:1-2:25
2. Onìtì yetemè Kuyie nkè kù wǎtε koò dǎúnnè dinùu kù yóó ò dεεté mǎ 3
3. Kayǎǎ nè Abεedi be kó tináaṅtì 4
4. Adammu kó kufuku kǎtuǎkenè Nǎwee 5
5. Menie nkùǎmè benìtìbè kè Nǎwee yenté nè o kǎbe 6-9
6. Nǎwee kó kufuku 10
7. Benìtìbè maámè didènni Babεedi kè Kuyie ncǎnné cǎnné be náaṅtì 11
8. Abarahammu kó tináaṅtì 12:1-25:18
9. Sakǎbu kó tináaṅtì 25:19-37:1

10. Sosɛfu kó tináqàntì 37:2-50:26

KUTENKÙ KETÈ MÈE BOTÍ

Kutenkù kó mudò̀rìmù

¹ Kuyie nyóó dɔ̀dɔ̀ kutenkù kédɔ̀dɔ̀ tiwetì nti nè ketenkè.

² Kè ketenkè í mmɔ̀kɛ kè dòm̀mè, dèmarè í mbo, kè do dò nkubinku nku ke dò mbì. Kè Kuyie nYáá nnónké ku ìnkè ke nampú.

³ Kè Kuyie mbéi nke dò: Kuwennikuu yènní! Kè kùu yènní.

⁴ Kè kùu pénsìrì kuwenniku ké kù cǎ́nné nè dibiìnnì,

⁵ kèyú kuwenniku ke dò kuyie, nkéyú dibiìnnì ke dò keyènkè. Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀nì buoté. Diyiè ketirì ndi.

⁶ Kè Kuyie ndò: Tiwetì buoté kètóté menie kè mie nní mbo kèìnkè kè metēmè bo ketenkè.

⁷ Kù bèi mmemme kè tiwetì buoté kètóté menie, mie nkèìnkè metēmè ketenkè.

⁸ Kè kùu yú kèìnkè ke dò tiwetì. Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀nì buoté. Diyiè dérì ndi.

⁹ Kè Kuyie mbéi nke dò: Menie mmèè kpaá mèe tíí ndèmarè máà, kè ketenkèe feité. Kè dèe dɔ̀dɔ̀ kù yēm̀mè.

¹⁰ Kè kùu yú dèe waánnì ke dò ketenkè, kèyú menie nke dò dà̀m̀èrì.

¹¹ Kè Kuyie ndò: Titieti nè timúti dèe yènní dèbotí dèbotí kèmpèi yèbe. Kè dèe dɔ̀dɔ̀ kù yēm̀mè.

¹² Timúti nè titieti kè dèe yènní kèmpèi de be, de be. Kè kùu dè pénsìrì.

¹³ Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweń̀nì buoté. Diyiè tǎ́nnì ndi.

14 Kè Kuyie nyíé kébéi nke dò: Kuwenniku ríbo keĩnkè kэмбаàtì keyènkè nè kuyie nnè yemòrè nè yewe nè yebie,

15 kэммі кеĩnkè nè ketenkè. Kè dèe dòò kù yěmmè.

16 Kè Kuyie ndòò dèmarè dèdérè dèè bo mmí, kè dèdierè ntú diyie dùi bo mmí kuyie, kè desámprèè ntú otánkù wèè bo mmí keyènkè, ke yíénè siwãã.

17 Kè Kuyie ndè ãnné keĩnkè kè dè mmí ketenkè.

18 Kè dè mmí kuyie nnè keyènkè, ke baàtì kuwenniku nè dibìnnì. Kè kùu dè pénsìrì.

19 Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweńnì buoté. Diyie naannì ndi.

20 Kè Kuyie ndò: Desĩntékpere deməuu buoté menie mmieke, kè sinə buoté kénheinte keĩnkè, kè dèe dòò kù béimmè.

21 Kè kùu dòò siyĩ diesì nè dèè kó dimàà fòu menie mmieke, dèbotí dèbotí nè sinə sibotí sibotí. Kè kùu dè pénsìrì,

22 ké dè pã mesàà nke dò dèe pié késũũ, nkè siyĩ sũũ mmenie mmieke, kè sinə sũũ nketenkè ĩnkè.

23 Kè kuyuokuu buoté kè dikũnweńnì buoté. Diyie nummuri ndi.

24 Kè Kuyie ndò: Ketenkèe peité iwũs iməu botí. Icəwũs dieyi nè isámprí nè ikpawũs ibotí ibotí nè dèbambaànnè dèbotí dèbotí. Kè dèe dòò kù yěmmè.

25 Kè Kuyie ndòò iwũs ibotí ibotí nè icəwũs nè dèbambaànnè deməu. Kè kùu dè pénsìrì.

26 Kè Kuyie ndò: Tí dònè onitì kòo nti dònne, kэмбакé siyĩ nè sinə siì pùti keĩnkè, nè iwũs ìi bo ketenkè nè dèbambaànnè deməu.

27 Kè Kuyie ndòò onitì kòo nkù dònne.

Kù do dòò onitidòu nè onitipòkù nwe.

Kù bè dòò kè bè nkù dònne mu.

28 Kè kùu bè pã mesàà nké bè nàké ke dò: Piènnè kèsũũ nképíe nketenkè kemou, ké nkè baké, kémbaké siyĩ nè sinɔɔ sɔ̀ pùtì keĩnkè, nè iwũõ imou ìì bo ketenkè ìnkè.

29 Kè Kuyie ndò: N di duómmu timútì timou tì pèí nè detie ndemou dèè pèí, kè dè bo ntú di kó mudii.

30 N duómmu timútì nè titieti kè tì bo ntú iwũõ imou nè tinòtì timou, nè debambaànnè demou de kó mudii. Kè dèe dòò kù yèmmè.

31 Kè kùu yà kù dòò dè demou ké dè pénsirì. Kè kuyuokuu buoté, kè dikũnweñnì buoté. Diyie kuónnì ndi.

2

1 Mènnè keĩnkè nè ketenkè dè dòòmè nè dèè kó dimàà bo.

2 Kuyie mpĩ nku tómmú mumou yewe yèkuò ndi, kéom̀pè diyie yíènnì yie.

3 Kù dì pãmu mesàà nke dì càíné kè dì tu ku kperi, ke yé kù deèmè ku tómmú mumou ke òmpè dii yie.

4 Míe mbotí nku Kuyie ndòòmè keĩnkè nè ketenkè, nè dèè kó dimàà bo.

Kuyie nkànnèmè onìtì kupúú sààkù Edenni

Ti Yiè nKuyie ndòò dii mònnì ketenkè nè keĩnkè,

5 titieti nè timútì dè do í bo, ti Yiè nKuyie mmu ndo í duónnì fetaafe, onìtì mu ndo í bo ke bo nkuuti.

6 Mupãã mmamù muù do yiení ke yóòrì ketenkè.

7 Kè ti Yiè nKuyie ndòò onìtì nè mutáá, nkéfuute o ñnnì muyaá nkòo mɔ̀ɔte mufòmmu.

8 Kè ti Yiè nKuyie mbuotí detie nkupúú sààkù Edenni, diyie yiení kèè bíékè, kékanne kù dòò wèè nìtì de mieke.

9 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè detesààrè dèbotí dèbotí yènní, kèmpéi yebe kè yè wenni ke naati. Kè kùu soó nkupúú cuokè mutie mùù duò mmufòmmu nè mùù yǐékùnkò mesàà nnè meyei.

10 Kè kukó ndiekù nyièní Edenni ke yóórì de kó kupúú kétéoté kuce mènàà.

11 Kuketikù yètìrì tu Pisṣṣ kè kù fité diheì bè tu dì Afidaa. Kè mesṣṣ mbo de kó diheì miéke,

12 mesṣṣ nkperímè nè tihúúntì fṣṣtì nè yetásààyè yèè donku deu.

13 Kè kudéríkù yètìrì tu Kiyṣṣ kuù fité diheì bè tu dì Kuusi.

14 Kè kutáánkù kperi tú Tikidi, kuù pũṣṣ ndiyiè yìèní kèè bíékè ke firì diheì bè tu dì Asidii, kè kunaankù kperi tú Efadati.

15 Kè ti Yiè nKuyie nkannè onìtì de kó kupúú miéke kòò bo nkù kuuti ke kù bàà.

16 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké yetannò ke dò: A bo na kényo ndetie ndemou dèè bo kupúú de kó yebe.

17 A né báá di mùù yǐékùnkò mesàà nnè meyei mmu be, kàa ye di dīi yiè a kumu.

18 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Dè í wenni onìtì bo mbomè omáà, m bo ò dòò wèè yó nhò dònne kòò teénnè.

19 Kè ti Yiè nKuyie ntúóté mutáá nkédòònnè iwũṣ imou, nè tinòtì timou kéduó nkè dè nkərínì onìtì borè, kè kù bo yà ò yóó dè yu yèè yètè. Bá dè, dè do dò nkémməkemu diyètìrì.

20 Kè Adammuu duó nyicēwũṣ i yètè kéduó nyikpakpeyi i yètè, kéduó nsinṣṣ si yètè. Ò me nyí mpètè wèè bo nhò dònne kòò teénnè.

21 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkòo yè nkéduó, kè kùu deíte kucĩntóo kùmáà kéwēte kępōnné tikòntì,

22 kétúóté de kó kucĩntóo kédòònè onitipòkù kóò duó nhonitidù.

23 Kòo ò yà ke dò:
èhèè! Nte wèè tu n kũḥ kó dikḥũ,
n kòntì kó tikòntì.

Bè bo nhò yu ke tú onitipòkù
ke yé Kuyie nhò dònèmmè onitidù kó dikḥũ ndi.

24 Deè te kòo nitidù bo yóu o cice nè o yḥ,
kétaunnè o pokù kè bèe naá nhonitì omáà.

25 Onitidù nè o pokù bè do bo yefḥkperè nyε, ifei
me nyí mbè bo.

3

Onitì yeténèmmè Kuyie

1 Fεwààfè fεè do cìnnè tiwanwantì timḥu ti Yiè nKuyie ndòò tì. Kè fεε beke onitipòkù ke dò: Mómumu nwe Kuyie nyémmè di bá nyò nkupúú kó yetebe yemḥuà?

2 Kòo nitipòkùu fε tēñné ke dò: Ti yommu kupúú kó yetebe.

3 Mutie mùù né bo kupúú cuokè, Kuyie ntú ti báá di mu kó yetebe, ti keté ke báá yè kàáké. Kè ti yè di ti bo kú.

4 Kè fεwààfè dò: Di í yóó kú bitì.

5 Kuyie nyému ke tú kè di yè di dìi yiè, di nuḥ ríbo wénté, kè di kù naánnè keyíété mesàà nnè meyei.

6 Kòo nitipòkùu wénté keyà yetebe bo nnaatimè, ke wenni fenònfè, ke bo na kóò duó mmeciì, kètḥte, kédi kéduó nho dḥu wèè ò bonè, kòo di.

7 Kè be nuò nwénté, kè bèe banté bè bomè yefòkperè, kéwaá ntifaàtì kényi.

8 Kuyuoku mònñi kè ti Yiè nKuyie nní ncentì kupúú miéke ke náá nkè bè yo, kèsòri titieti miéke.

9 Kè ti Yiè nKuyie nyú onitidù ke dò: A bore?

10 Kòo kù tēñné ke dò: N kèè a tammè mme kupúú miéke kè kufōwaá nni mpĩ nkè n sòri, ke yé m bomè difòkperì.

11 Kè ti Yiè nKuyie ndò: We nda nàké ke tú a bo difòkperì, yáà a di ditebii n yē nha báá di dī ndi?

12 Kòo nitidù dò: Onitipòkù a me nni nduó nwè kè ti bo, weè ò duó nde kó ditebii kè ò di.

13 Kè ti Yiè nKuyie mbeke onitipòkù ke dò: Dè yīme kàa dòò memme? Kòò dò: Fewààfè fèè ò souté kè ò di ditebii.

14 Kè ti Yiè nKuyie nnáké fewààfè ke dò:

Fóò me ntemè kè dè dòò mié
n da cōmu tiwanwantì timou miéke,
a bo nfūrì a poutì,
ke yo mmutáá nsáá.

15 Nè a bo mbomè,
fó nnè onitipòkù di báá narike,
o fuku nè a kòku dè báá narike.
O fuku bo pante a yuu,
kàa kòkuu danté o nacènkénnì.

16 Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitipòkù ke dò:
A peitímù bo yonke mediè.

A ní bo fēūtè mediè nke né na képeité,
a bo mbúó a dòu kòò da baké.

17 Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitidù ke dò:
A mè nyiemme a pokù kpèti
ke di ditebii n yē nha báá di dī.

M bo cõõ ketenkè,
a níí bo kúúti kékéúúte mediè
nke né na kékéte kédi.

¹⁸ Ketenkè bo mpéi ipo nè tisāmpoti,
kàa nyo ndepaa nkperε.

¹⁹ A níí yóó káté meýóó mme
kéna kékéte kédi,

ke yàa wētenè mutáá mmiεke n da dòònè mù.

N da dòònè mutáá mmu
kàa yóó wēte kénáá mmutáá.

²⁰ Kè Adammuu yú o pokù ke dè Efu, dèè tu
mufòmmu, ke yé weè tumè benitibè bemou yō.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ínukú tikònti ké bè dàtinné,

²² kébéi nke dò: Onitì naánnè tí mbe ke yé mesàà
nnè meyei, ti báá yie nkòo tōte ditebii dii duò
mmufòmmu kédi kénfòu sáá.

²³ Kè kuu beti onitì kupúú Edenni miεke, kòo kote
kénkúúti ketenkè, kù ò dòònè kè.

²⁴ Memme ti Yiè nKuyie mβetimè onitì kupúú
Edenni miεke, kécónné beĩnkèmbàribè diyie ylèní
kèè bíékè kè bè mbaa mutie mùu duò mmufòmmu,
ke einko yese kè yè còú nke dò mmuháá.

4

Kayēè nè Abεedi

¹ Kè Adammuu duónè o pokù Efu, kòo púó
nképeité denitidabire ké dè yu ke dè Kayēè, ke dò: Ti
Yiè nKuyie nkuu te kè m peité onitì.

² Kòo yíé kékéité o nantè Abεedi.

Kè Abεedi ntú owũscēnti kè Kayēè tu otenkúti.

³ Kè tidiitì bi, kè Kayēè waá nképā ti Yiè nKuyie.

⁴ Kè Abɛɛdi yie tɔní o pedakè yeketiye kó òmari, òmari ã mekùò nképá ti Yiè nKuyie. Kè kùu ò pénsiri kécɔuté o pänni,

⁵ kéyete Kayɛɛ nè o pänni, kòo miεεε peike mediè n kòo ìkèε sɔute.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dò: Kayɛɛ dè dòmme kàa miεεε peike kàa ìkè sòùte?

⁷ Kàa dòò mesàà nha yèmmè yóó narikemu, kàa me ndòò dèè í wenni, meyi mbo a bòri ke da díí, yetoo ké mè na.

⁸ Mèmmè kè Kayɛɛ náké o nantè Abɛɛdi ke dò: Tí kɔté.

Bè kɔté òmònni kè Kayɛɛ pĩ nho nantè Abɛɛdi kékuo.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbekε Kayɛɛ ke dò: Yé a nantè Abɛɛdi borè? Kè Kayɛɛ dò: N yí yé tè borè, n túmu n nantè kóo bàràà?

¹⁰ Kè Kuyie ndò: A dòò ba? A nantè yĩ nkuò nketenkè ke tú m peite.

¹¹ Di mmònni n da cɔ̃mu kàa bo íté kédéténè ketenkè kèè yà a nantè kó meyi nha kùò tè.

¹² A ní bo kúúti, a báá deite, a bo nfiri tipúti timou ke tú ociènti.

¹³ Kè Kayɛɛ náké ti Yiè nKuyie nke dò: A n tóu ndii tau cèèmu, m báá na ké di tɔ.

¹⁴ A me nni mbètimè yie nketensààkè, kè n yóó da détténè kénfiri tipúti timou ke tú ociènti, kòò mɔ̀ù ò yà ò yó n kuomu.

¹⁵ De mònni kè ti Yiè nKuyie ndò: Kòò mɔ̀ù kùo Kayɛɛ m bo peite kuce mèyiekè.

Kè ti Yiè nKuyie ncanne Kayɛɛ mecannimè mamè mèè yó nte kè wèè ò yà ò báá ò kùò.

16 Kè Kayēē íté ti Yiè nKuyie mborè, kékote kέmbo bè tu dè Nodi, kupúú Edenni, diyìè yìèní kèè bíékè.

Kayēē kó kufuku

17 Kè Kayēē duónè o pokù, kòo púo nképeité Enoki. Kòo maá dihèi ké dì yu o biré yètìrì ke dò Enoki.

18 Kè Enokii peité Idadi, kè Idadi peité Mευυεδι. Kè Mευυεδii peité Metusayεδι, kè Metusayεδii peité Demeki.

19 Kè Demekii puoke benitipòbè bèdébè, kòo ketiwè yètìrì ntú Ada, kòo déri kperi ntú Sida.

20 Ada weè do peité Yabaadi bèè ã titouti, ke cεmmù inààke be yààrì.

21 Yabaadi nantè do tú Yubaadi bèè bie ntikùtìdùùtì, ke eu itāri be yààrì.

22 Kè Sida yie múnkεε peité denitidabirε, Tubaadi-Kayēē, kòo mmáátí tinεntì tibotí tibotí, menatimè kpeti nè mebirime nè timátì. Kòo tāū yètìrì ntú Naama.

23 Kè Demekii náké o pobè ke dò:

Ada nè Sida,

kénténè n kpeti!

Díndi Demeki pobè keènè n tú mù!

Onitì n kòute kè nh ò kùo,

odapàà nni mpoté kè dè màtinnε kè nh ò kùo.

24 Kè bè bo kuo benitìbè bèyiekè

képeite Kayēē bànnì,

bè bo kuo sipísiyiekè nè bèyiekè,

képeite m bànnì.

25 Kè Adammuu duónè o pokù kòo púo nképeité denitidabirε, kòo dè yu ke dò Seti, dèè tu Kuyie nhò duó ndεbirε kè dè còmú Abεedi fētìrì Kayēē do kùo wè.

²⁶ Kè Seti múnkεε peité denitidabire, ké dè yu ke dè Enosi. De m̀̀nǹ̀ ndi benitibè ketémè bè bo mbáámmè Kuyie nkε kù yu ke tú ti Yiè.

5

Adammu kó kufuku kétuakεnè Nəwee

¹ Nte Adammu kó kufuku. Kuyie ndòò dìi m̀̀nǹ̀ onitì kòò d̀̀nnεnè kumáà ndi.

² Kù d̀̀ò onitid̀̀u nè onitipòkù nwe ké bè pā mesàà, ke p̀̀nkεε bè yu ke d̀̀ onitì.

³ Adammu m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie ntekòutè nè sipísitàãti (130) képeité denitidabire kè dè nhò d̀̀nnè sósó. Kòo dè yu ke d̀̀: Seti.

⁴ Adammu peité dìi m̀̀nǹ̀ Seti kédeè, kénfòu kétuakε yεbie nsikəus̀̀ni (800), képié initidabí nè initipobí.

⁵ Ò do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè sipísitàãti (930) ndi kékú.

⁶ Seti m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie ntekòutè nè yènùmmù (105) képeité denitidabire Enosi.

⁷ Ò peité dìi m̀̀nǹ̀ Enosi kédeè kém̀̀m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀ni nè yèyiekè (807), képié initidabí nè initipobí péu.

⁸ Seti do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè tεpítè nè yédéè (912) ndi kékú.

⁹ Enosi m̀̀ke dìi m̀̀nǹ̀ yεbie nsipís̀̀wei, képeité denitidabire Kenanni.

¹⁰ De kó dif̀̀nkúò kém̀̀ote yεbie nsikəus̀̀ni nè tεpítè nè yènùmmù (815) képié initidabí nè initipobí.

¹¹ Ò do m̀̀ke yεbie nsikəus̀̀wei nè yènùmmù (905) ndi kékú.

12 Kè Kenanni mmàke yebie nsipísìyiekè, kèpèité denitidabire Madadeyεedi.

13 De kó difōnkúò kέmmàke yebie nsikousini nè sipísìnàà (840), kέpié initidabí nè initipobí.

14 Ò do màke yebie nsikousìwei nè tepíítè (910) nte kékú.

15 Madadeyεedi do màke yebie nsipísìkuò nè yènùmmù ndi, kèpèité denitidabire Yederi.

16 Ò pèité Yederi kέdeè, kέmmàke yebie nsikousini nè sipísìtāāti (830), kέwēte kέpié initidabí nè initipobí péu.

17 Ò do màke yebie nsikousini nè sipísìwei nè yènùmmù (895) ndi kékú.

18 Kè Yederi mmàke yebie ntekòutè nè sipísìkuò nè yèdéè (162), kèpèité denitidabire Enòki.

19 Ò pèité Enòki kέdeè kέyíé kέmòate yebie nsikousini (800), ye miεke nke ò piémè initidabí nè initipobí péu.

20 Ò do màke yebie nsikousìwei nè sipísìkuò nè yèdéè (962) ndi kékú.

21 Kè Enòki mmàke yebie nsipísìkuò nè yènùmmù kèpèité denitidabire Matusademmu.

22 Ò pèité Matusademmu kέdeè, kέmmàke yebie nsikousìtāāti (300), kέntaunè Kuyie, kέpié initidabí nè initipobí péu.

23 Ò do màke yebie nsikousìtāāti nè sipísìkuò nè yènùmmù (365) ndi.

24 Ò do taunè Kuyie nku, kè kùu ò tùóté kékònnè ku ciε kè bèè ò mòhítóo.

25 Matusademmu do màke yebie ntekòutè nè sipísini nè yèyiekè (187) ndi kèpèité denitidabire Demeki.

²⁶ Ò peité Demeki kédeè kém̄m̄ke yebie nsikousiyiekè nè sipísini nè yèdéè (782), képié initidabí nè initipobí péu.

²⁷ Ò do m̄ke yebie nsikousiwei nè sipísikuò nè yèwei (969) ndi kékú.

²⁸ Kè Demeki mm̄ke yebie ntekòutè nè sipísini nè yèdéè (182), képeité denitidabire,

²⁹ ké dè yu ke dò N̄wee, kénnaá nke tú: Yie nweè yóó ti bántè nè mutōmmú ti p̄i mm̄u yewe yem̄u, ke yé ti Yiè nKuyie ncōōm̄è ketenkè.

³⁰ Ò peité N̄wee kédeè, kéw̄te kém̄ote yebie nsikousinūmm̄u nè sipísiwei nè yènūmm̄u (595), képié initidabí nè initipobí péu.

³¹ Ò do m̄ke yebie nsikousiyiekè nè sipísiyiekè nè yèyiekè (777) ndi kékú.

³² N̄wee do yóó m̄ote initidabí itāāti ìl yètè tu Semmu nè Kammu nè Safeti ke m̄ke yebie nsikousinūmm̄u (500) ndi.

6

Kuyie ndèmmumè kù dōmè onìti

¹ Benitibè sūū ndìl m̄nni ketenkè ìnkè képié besapàmbè.

² Kè kéinkè kó bekperíbè yà de kó besapàmbè wennimè mesàà, kétānkè bè dō bè, képuoke.

³ Kè ti Yiè nKuyie ndò: M bāá yóu kè benitibè bie nní nfòu kém̄onte, bè tu benitibè mbe, bè bo mm̄ke yebie ntekòutè nè sipísidé (120) kékú.

⁴ Tidadietì tìl do bo de m̄nni kēnsaké ke bo. Kéinkè kó bekperíbè do k̄tení kéduónè besapàmbè kè bèe píe t̄inti, tìl do n̄ ndem̄u kè ti yètè feí.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyà benitibè borime í wennimè kè bè baa dó kéndɔ̄ri meyei nsáà.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyèmmèe caàrè kè kùu demmu kù dòòmè onitì.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndò: M bo kuɔ benitibè n dòò bè, kékuɔ iwũɔ dieyì nè isám̄pòì nè sinɔ, n dèmmumu n dè dòòmè.

⁸ Kè Nɔwee yie me mpété mesàà nti Yiè nKuyie mborè.

Nɔwee dòòmè tedabɛɛɔ̄tè

⁹ Nɔwee do tú onitisàù nwe ke dɔ̄ri Kuyie ndómè ke kù tū,

¹⁰ képeitè initidabí itããti: Semmu nè Kammu, nè Safeti.

¹¹ De kó dimònni benitibè do dɔ̄rimu, ke mènke dɔ̄ri mediè mbá dè í nnaati Kuyie.

¹² Kè kùu wénté kutekù kénsó nkù caàrè, kè benitibè bɛmɔu dɔ̄ri bá be borime í wenni.

¹³ Kè Kuyie nnáké Nɔwee ke dò: M bo kuɔ di mmònni benitibè bɛmɔu bè dònnumu, kè be yonku deuke, m bo bè kù.

¹⁴ Á dòò tedabɛɛɔ̄tè nè idéi ìl kpeñni, kéciéké tidieti kè tì nsū, kéwaá mmumòmmu kéfiéti mɛfiè nte mieke nè te ñnkè.

¹⁵ Nte a yóó tɛ dòò mèè botí: Te okùmè mbo métiri tekòutè nè sipísìnùmmù (150), mepèkùmè métiri sipísidé nè bènùmmù, mɛcómme métiri tepítè nè bènùmmù.

¹⁶ Á tɛ dòò képĩ ntipĩmpĩnti nè kumarí de cuokè, kè mɛfiè nní nfei ke mǎnnè métiri kó dikéè. Kàa keuté dibòrì tɛ pikù, kéãnné timùmmùnti títããti.

¹⁷ De mònni m bo duó nkè fetaafeè ni kè menie mpíe nkékuɔ dèè kó dimàà fòu ketenkè ñnkè.

18 De m̀̀nni m bo da d̀̀nnè metaummè k̀̀a ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ miɛkɛ ǹ̀ a pok̀̀ ǹ̀ a bí ǹ̀ i pob̀̀.

19 Á t̀̀anné d̀̀è k̀̀o dim̀̀a f̀̀u kɛtenk̀̀ ĩ̀nk̀̀ t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ miɛkɛ, d̀̀daar̀̀ ǹ̀ d̀̀niir̀̀ k̀̀ d̀̀e yent̀̀.

20 Tiwanwant̀̀ tim̀̀u bot̀̀i ǹ̀ iwũ̀ d̀̀daar̀̀ ǹ̀ d̀̀niir̀̀, siǹ̀w d̀̀is̀̀i ǹ̀ sis̀̀m̀p̀s̀i, ǹ̀ d̀̀bambànǹ d̀̀bot̀̀i d̀̀bot̀̀i, d̀̀ yóo k̀̀atenĩ̀mu a bor̀̀ kɛ bo yent̀̀.

21 Á waá mmudì mubot̀̀i mubot̀̀i, a k̀̀mu ǹ̀ tiwanwant̀̀ k̀̀mu k̀̀ dí nyo.

22 K̀̀ Ǹ̀wee yie nk̀̀d̀ẁ Kuyie nh̀̀ ǹ̀k̀ t̀̀ tim̀̀u.

7

Ǹ̀wee tam̀̀ t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀

1 K̀̀ t̀̀ Yiè nKuyie nǹ́k̀ Ǹ̀wee kɛ d̀̀: Ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ f̀̀ nǹ̀ a c̀̀t̀̀t̀̀ k̀̀bɛ. N s̀̀ nf̀̀ẁ máa yie n kpeti a k̀̀bɛ cuok̀̀.

2 Á túot̀̀ iwũ̀ ibot̀̀i ibot̀̀i b̀̀ n feu ì ìd̀̀i ìd̀̀i, f̀̀daaf̀̀ ǹ̀ fenif̀̀ kuce m̀̀yiek̀̀ k̀̀t̀̀t̀̀t̀̀ b̀̀ í n feu ì ìd̀̀i máa f̀̀daaf̀̀ ǹ̀ fenif̀̀,

3 k̀̀t̀̀t̀̀t̀̀ siǹ̀w sibot̀̀i sibot̀̀i sid̀̀s̀i d̀̀s̀i, t̀̀daat̀̀ ǹ̀ teniit̀̀ kuce m̀̀yiek̀̀, k̀̀ si s̀̀ẁt̀̀ kubot̀̀i kɛtenk̀̀ ĩ̀nk̀̀.

4 Yewe ỳ̀yiek̀̀ k̀̀o dif̀̀nk̀̀uò n yóo c̀̀ũ̀nko f̀̀taaf̀̀ nfɛ k̀̀ f̀̀ nniu kɛ d̀̀ yewe sip̀̀s̀iǹ̀a ǹ̀ d̀̀yènǹ sip̀̀s̀iǹ̀a, k̀̀kuw n d̀̀ẁ d̀̀è k̀̀o dim̀̀a kɛtenk̀̀ ĩ̀nk̀̀.

5 K̀̀ Ǹ̀wee yie nk̀̀d̀ẁ t̀̀ Yiè nKuyie nh̀̀ ǹ̀k̀ t̀̀ tim̀̀u.

M̀̀niɛ mp̀̀iɛmm̀̀ kɛtenk̀̀ kɛ k̀̀ẁ d̀̀enenǹ̀ d̀̀m̀̀u

6 M̀̀niɛ ndo yóo píe nkɛtenk̀̀ kɛ s̀̀ nǸ̀wee m̀̀kɛ yɛbie nsik̀̀us̀̀k̀̀uò (600) ndi.

7 Wenwe ǹ̀ o pok̀̀ k̀̀ b̀̀e ta t̀̀dabɛɛɕĩ̀̀t̀̀t̀̀ ǹ̀ o bí ǹ̀ i pob̀̀ kɛ bo yent̀̀ǹ̀ m̀̀ǹ̀d̀̀iɛm̀̀,

8 nè iwũṣ bè feu ì Kuyie nnè bè í kù feu ì, nè sinṳ nè dèè kó dimàà fòu ketenkè ìnkè.

9 Kè dè nkər̀níní dèdaarè nè dèniire, ke taà tɛdabɛɛcɛ̀tè Nṳwee borè Kuyie mbéi mmèè botí.

10 Yewe yèyiekè kó difǎnkúò kè fɛtaafè tuǎkení, kènniu kèpíe nketenkè.

11 Nṳwee do mǎke yɛbie nsikəusikuṳ (600) ndi, dibenni kóo tǎnkù déríwè diyie tɛpítè nè diyiénni, kè yɛbire ntǒnní meniè nkè iwɛtiborii kɛtɛ.

12 Kè fɛtaafè nniu ke dò iyie nsipísìnàà dɛyènnè sipísìnàà.

13 Dɛ mǎnni Nṳwee nè o pokù nè o bí Sɛmmu nè Kammu nè Safeti nè bɛ pobè, kè bè ta tɛdabɛɛcɛ̀tè

14 nè tiwanwanti tibotí tibotí, nè iwũṣ ibotí ibotí nè tinòti nè dɛbambaànnè nè tipumpùti.

15 Dèè kó dimàà wéi kè dè nkər̀ri Nṳwee borè dɛbotí dɛbotí, dèdaarè nè dèniire.

16 Kè dèe kǎtoò bá dè kè dè nneínè dɛ pokù kéta tɛdabɛɛcɛ̀tè ti Yiè nKuyie ndo nàké Nṳwee ke dò dè yóó ndòmmè. Kè Kuyie nkɛtínné dibòri.

17 Kè fɛtaafè nniu ke dò yewe sipísìnàà, kè meniè nsũũnko kè tɛdabɛɛcɛ̀tè nǎnké mɛ ìnkè.

18 Kè meniè mpíe mmediè nkè tɛdabɛɛcɛ̀tè nnónké mɛ ìnkè.

19 Kè meniè ndǎke píe nkédátínné yetǎrè dieyè,

20 kédátínné yetǎrè yèè dǎke dɛu mediè, késénté kè dèe pèèté métiri bèyiekè.

21 Kè dèè kó dimàà fòu ketenkè ìnkè, iwũṣ, nè tiwanwanti nè dɛsɛntékpɛɛ deməu, dèè bo ketenkè ìnkè kè dèe kú deməu.

22 Deməu dèè bo ketenkè ìnkè ke wéi kè dèe kú.

23 Merìme dèè kó dimàà weí: Benìtìbè nè iwũõ nè tiwanwantì, dè kumè. Kè Nòwee weè mǎà nkpaá nè o cīètè kòbe bèè do ò bonè tedabεεcīètè miεε.

24 Kè meniε nní mpíéké ketenkè ke dǎ yewe tekǎùtè nè sipísìnùmmù (150).

8

Nòwee yèmè tedabεεcīètè

1 Kuyie nyí nyè nNòwee kréi nnè iwũõ nè tiwanwantì dèè do ò bonè tedabεεcīètè miεε, kèduó nkè kuyaaakù nfuu ketenkè kè meniε nní nkékú.

2 Kè yεbirεε yóu yè bo ntǎmmè meniε, kè iwεtiborìi ìtínné kè fetaafeε cómmú.

3 Yewe tekǎùtè nè sipísìnùmmù (150) kó difǎnkúò kè meniε nní nkékú sǎmpó sǎmpó.

4 Otǎnkù yiénwè diyìè epíítè nè diyíennì kè tedabεεcīètèε cómmú ditǎri bè yu dì ke tú Adadati di ìnkè.

5 Kè meniε nní nkpaá yaari kétuεke otǎnkù píínwè diyìè ketirì yìè, kè yetǎrè yómmèε feité.

6 Diyìè sipísìnàà yìè kè Nòwee kpeté tebòtè ò do ãnné tè,

7 kédenne dikǎkǎà kè dìi kǎte kέwεtení. Kòo nkpaá kémú meniε mbo deèmè.

8 De kó difǎnkúò kòo denne tenónkpetε ke bo yà kè meniε ncǎ̀tè.

9 Tè me nyí mpèté tè bo cómmú dè, ke yé meniε ndo kpaá píékémè ketenkè kemǎu, kè tée wεtení o borè, kòo youte o nǎ̀tè kè tè pǐ nkétanné kudieku,

10 kέyóu kè dè mmεke yewe yéyiekè kòo wεte kè tè dènne.

11 Kè tè nwētini kuyuoku ke tóni kufáàsũũkù makù, kè Nᵱwee banté menie ncòòtemè,

12 kényóu kè dè mmàke yewe yèyiekè kòo wēte ké tè dènne, bá tè í nwēténí.

13 Dibenni pànni kó diyie ketirì yiè, ke s̄s̄ nNᵱwee m̀ake yebie nsikousikuò nè òmáà (601) kè menie nkũũ, kòo dáté tipĩmpĩnti kényà mè kũũmè.

14 Dibenni pànni kóo t̀nkù d̀rìwè, diyie sipísidè nè diyiénni kè ketenkèe kpei paíí.

15 Kè Kuyie nnáké Nᵱwee ke d̀:

16 Yè nè a pokù nè a bí nè i pobè.

17 Denne iwũõ ibotí ibotí tiwanwanti nè tinòti nè debambaànnè, kè d̀e p̀té k̀sũũ nketenkè ìnkè.

18 Kè Nᵱwee yè nè o pokù nè o bí nè i pobè,

19 kédenne tiwanwanti nè iwũõ debotí debotí nè sinᵱo nè debambaànnè.

20 Kè Nᵱwee maá diwũòt̀nni ti Yiè nKuyie nkpéí, k̀túóté iwũõ nè sinᵱo bè feu dè ti Yiè nKuyie ndèmarè marè, ké dè fiè ti Yiè nKuyie ndiwũòt̀nni ìnkè k̀tuᵱ.

21 Kè ti Yiè nKuyie nkeè de kó kufõõku kè d̀e kù narike kè kù d̀: N t̀nke í yóó c̄õ ketenkè, ke yé oniti yèmmè í wennimè nè ò bomè. N t̀nke báá kuᵱ d̀è kó òmáà wei m me ndòò mèè botí.

22 Nè ketenkè bo mbomè,

mubotimù nè mudidèi,

muséé nnè kuyiinkù,

dipaà nè diyõõ,

kuyie nnè keyènkè,

dè yó mbomu s̄áà.

9

Kutāmmeyāri kó mēbenkùmè

¹ Kè Kuyie mpã Nɔwee mesàà wenwe nè o bí ke dò: Piénè késũũ nképié nketenkè.

² Tiwanwantì timəu: Iwũṣ nè sinəə nè siyĩ, dɛbambaànnè deməu dè bo ndi dé, kè dí ndè baké.

³ Dèè kó dimàà nampú ke weí n dè ndi duómmu kè dè bo ntú di kó mudii, n di duó mmèè botí titebiiti.

⁴ Di né báá cááké feðfè yĩ, mmufòmmu bo mɛè miɛke.

⁵ Nyénè ke tú n yóó peitemu bèè kòu benitibè képeite iwũṣ nè tiwanwantì tii kòu benitibè.

⁶ Wèè kùə onitì,
onitì weè múnke yóó ò kùə.

Ke yé n dòòmè onitì
ke dònne n m maa ndi.

⁷ Di pié mesàà nkésũũ ketenkè ñnkè, ké nkè baké.

⁸ Kè Kuyie nyíé kénáké Nɔwee nè o bí ke dò:

⁹ N di dɔúnnè dinùù ndi fɔ nnè a yaábíó,

¹⁰ nè iwũṣ ìi do di bonè tedabɛɛɔfɛtè miɛke sinəə nè iwũṣ nè tiwanwantì dèè yóó buoté.

¹¹ N di dɔúnnè dinùù ndi ke tú, n ténke báá duó nkè menie mpíe nketenkè kékuə dèè kó dimàà bo.

¹² Nte n yóó dɔò mɛè benkùmè kè mɛ mbo sãã, ke benkú mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ti kó metaummè.

¹³ Nh ãnné kutāmmeyāri nku tiwetì kè kù bo mbenkú mí nnè díndi ti kó metaummè,

¹⁴ kè fetaafe ní kpèri kùu yènní,

¹⁵ kè n dentení metaummè mɛè bo mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ketenkè ñnkè ti cuokè, menie nténke báá pié nketenkè ké di kuə.

¹⁶ Kutāmmeyāri ní bo yènní yewetè ìnkè, kè n kù yà, kédenteni metaummè mèè bo mí nnè díndi nè dèè kó dimàà wéi ketenkè ìnkè ti cuokè.

¹⁷ Kè Kuyie nnáké Nōwee ke dò: Kutāmmeyāri kuù yó mbenkú n taunèmè ketenkè kòbe.

Nōwee muómme menaà

¹⁸ Nōwee bí ì do yènnímè tedabecîètè ìnyi: Semmu nè Kammu nè Safeti. Kammu weè naá nKannahã kòbe kóo cice.

¹⁹ Nè Nōwee bí itāati mièke nke ibotí sūūmmè ketenkè ìnkè.

²⁰ Nōwee weè tu otenkúti ketiwè weè fiíku detie mbè tu dè fínýl,

²¹ kényà de kó menaà nkémuó nkédáté o yààti kénduó o dieku difòkperi.

²² Kè Kammu Kannahã kòbe kóo cice yà o cice Nōwee fũð feímè, kényè kénáké o tebíi sidé ditowaà.

²³ Kè Semmu nè Safeti kè bèe buuté kuyàakù kénkérí be fònkúò kètuòke kóò datínné, bá bè í nyà be cice fũð.

²⁴ Nōwee naà nyè dìi m̀nni kòo keè o bíyãàtè d̀ò dè,

²⁵ kébéi nke d̀ò:

A bo yà f̀ nKannahã!

A bo ntú a tebíi mièke kudaakù s̀ns̀nku,

²⁶ Kòo yíe kébéi nke d̀ò:

Ti Yiè nKuyie ñd̀ò mesàà nSemmu

kè Kannahã ñtú o kó kudaakù.

²⁷ Kuyie ñd̀ò mesàà nSafeti nè Semmu kè bè

ñwè nke bo,

kè Kannahã ñtú be kó kudaakù.

²⁸ Mɛniɛ nkùò dìì m̀ǹǹǹì bɛnìtìbè kédèè, kè Ǹwɛɛ mm̀akɛ yɛbiɛ nsik̀ɔusìtããtì nè sipìsìǹùm̀m̀ù (350) ndi,

²⁹ kè nyóó kú kɛ m̀akɛ yɛbiɛ nsik̀ɔusìwɛi nè sipìsìǹùm̀m̀ù (950).

10

Ǹwɛɛ kó kufuku

¹ Ntɛ Ǹwɛɛ bí, Sɛmmu nè Kammu nè Safɛti kó kufuku mɛniɛ ndo kùò bɛnìtìbè kédèè, kè bèɛ piému ibí.

² Safɛti kó ibí tú: K̀ɔmɛɛ nè Mak̀ɔku nè Madaii nè Yafãã nè Tubaaadi nè Mɛsɛki nè Tidaasi.

³ K̀ɔmɛɛ kó ibí tú: Asekɛnaasi nè Difati nè Tokadima.

⁴ Yafãã kó ibí tú: Edisaa nè Tadisisi nè Kitimmu nè Dodanimmu.

⁵ Bɛè do sũũ nkécíété kémaá dàméèrì také kécãnné cãnné ibotí bɛ náãntì dò ndòmmè.

⁶ Kammu kó ibí tú: Kuusi nè Misidaimmu nè Puti nè Kannahãã.

⁷ Kuusi kó ibí tú: Sebaa nè Afidaa nè Sabitaa nè Dayemaa nè Sabitekaa. Dayemaa kó ibí tú: Sebaa nè Dedanni.

⁸ Kuusi wɛè do wètɛ kɛpɛitɛ Nɛmmudoti wèè do naá nhokpàrì ketiwè ketenkè ìnkè.

⁹ Nɛmmudoti do tú opaawaà ndiɛwè nwe kè ti Yiè nkuyie nwúó. Dɛè tɛ kè bè ãã yí ti Yiè nkuyie nda teennè kàa ntú opaawaà ndiɛwè Nɛmmudoti do dòmmè.

¹⁰ Ntɛ yɛhɛkè ketiyè ò do baké yè: Babɛedi nè Edesi nè Akadi nè Kadinɛɛ. Dɛ kó yɛhɛkè do bo Sindeaa miɛkɛ nkɛ.

¹¹ Kè Nɛmmudotii ítɛ dɛ kó dihèi kékɔtɛ Asidii kémaá Ninifu nè Debotidii nè Kadaa.

12 Kè Desãã èi dii ríbo Ninifu nè Kadaa diheidiè de cuokè.

13 Misidaimmu yaàbí tú Dudimmu nè Anamimmu nè Deabimmu nè Nafutuyimmu

14 nè Patidoosi nè Kasiduimmu nè Kafutɔɔ, bèè pié Fidisitēēbe.

15 Kè Kannahãã peité Sidonni o kòò Po nè Eti.

16 Kè Kannahãã yaàbí ntú: Yebusiibe nè Amɔriibe nè Kidikasiibe

17 nè Efiibe nè Adikiibe nè Siniibe

18 nè Adifadiibe nè Semadiibe nè Amatiibe. De kó difɔ̀nkúò kè Kannahãã kɔ̀beεε cíété,

19 kékari Sidonni be tenkè de nketé kécuó nKedaadi nè Kasaa, Sodammu nè Komɔɔ bíékè, Adimaa nè Seboimmu kéntɔ̀ kétuɔ̀ke Desa.

20 Kammu kó ibí nyi ì do yàte tinaàmùntì, kékari yehékè be náàntì cãã ncáámmè nè be botí.

21 Kè Safeti kóo kótì Semmu múnkεε mɔ̀ote ibí, weè tu Ebeεε kóo yààrì.

22 Kè Semmu kó ibí ntú Edammu nè Asuu nè Adipakisadi nè Dudi nè Aramu.

23 Kè Aramu kó ibí ntú: Uusi nè Udi nè Ketεε nè Maasi.

24 Kè Adipakisadi ntú Sedaa cice, kè Sedaa ntú Ebeεε cice.

25 Kè Ebeεε mmɔ̀ke ibí idéi, kè deketirè yètìrì ntú Pedeki (dèè tu meyatimè). De kó dimònnì ndi ibotí do yàtemè, kòo nantè yètìrì ntú Yokitãã.

26 Kè Yokitãã peité Adimɔ̀dadi nè Sedεfu nè Asadimafeti nè Yedaki,

27 nè Adodammu nè Usadi nè Dikida,

28 nè Obaadi nè Abimmayεεdi nè Sebaa,

29 nè Ofidi nè Afidaa nè Yobabu. Beṁou memme bè tu Yokitãã bí nyi.

30 Bè do bo Mesa èi ndi kénto kētuakenè Sefaadi tãri, diyie yìenì kèè bíékè.

31 Kè Semmu kabe múnkee yè kécánné yehékè, yehékè be náaṅtì dō mmèè botí.

32 Nəwee bí kó iwuo nyi memme, bè ì cǎ́nnémè ibotí ibotí. Menie ndo kùo benitibè kédeè kè beè pié ibotí iməu ìì bo kutenkù miəke.

11

Didènnì bè tu dì Babɛɛdi di kó mumarimù

1 Benitibè bəmou do náá ntináaṅtì timáà ndi, onitì náaṅtì do í cáá.

2 Kè bèe kote diyie yìenì kèè bíékè káyà kubiriku makù, dihei bè tu dì Sindeaa ke bo maá,

3 kénáké betəbè ke dō: Íténè kè ti pííkú yedombie, ké yè pŭ́nínè kè yèe kpenke kéndò nyetárè, kè tí waá nkùtìnóò kénsĩ̀kù.

4 Kè tí maá dihei, kémaá didènnì kè d̀i kááké tiwetì, kè ti yètìrìi feité, kè ti báá cítéteketenkè kemou.

5 Kè ti Yiè nKuyie ncúténì ke bo yà benitibè maá d̀i èi nè didènnì.

6 Ke dō: Bè mè ntúmè kubotí kùmáà kabe ke náá ntináaṅtì timáà, dèmarè í yóó bè ditinné bè yóó namu kédəò bè dómè.

7 Tì cúténè kékəkè be náaṅtì, kè bè nnáá nke í yo betəbè tu mù.

8 Kè ti Yiè nKuyie mbè cíe nketenkè kemou, bá bè í mmaá de kó dihei.

9 Deè te kè bè yu de kó didènnì ke tú Babɛɛdi. Tì Yiè nKuyie nde nkəkè benitibè náaṅtì, ké bè cíe nketenkè kemou miəke.

Semmu kó kufuku kénto kētuakenè Abarammu koku

10 Semmu kó kufuku tú kuu: Ò do m̀ake yebie ntek̀ùtè (100) nte k̀epèitè Adipakisadi ke s̀ó ndè m̀ake yebie nyèdèè nè meniè nkùòmè benit̀ibè.

11 De kó dif̀onkùò, k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹum̀m̀ (500) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

12 Kè Adipakisadi mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti nè yèǹum̀m̀ k̀epèitè Sedaasi.

13 De kó dif̀onkùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà nè yèt̀ããti (403), k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

14 Kè Seda mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti k̀epèitè Ebeè.

15 De kó dif̀onkùò kè Ebeè mm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà nè yèt̀ããti (403) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

16 Kè Ebeè pèitè Pedeki kèdeè k̀emm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti nè yèǹàà k̀epèitè Pedeki.

17 De kó dif̀onkùò kè Ebeè mm̀ake yebie nsik̀ous̀iǹàà, nè sip̀is̀it̀ããti (430) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

18 Kè Pedeki mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti k̀epèitè Deyuu.

19 De kó dif̀onkùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè nè yèwèi (209), k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

20 Kè Deyuu mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti nè yèdèè k̀epèitè Seduki.

21 De kó dif̀onkùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè nè yèyiekè (207) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

22 Kè Seduki mm̀ake yebie nsip̀is̀it̀ããti k̀epèitè Naã.

23 De kó dif̀onkùò k̀emm̀ake yebie nsik̀ous̀idè (200) k̀epiè bedap̀ambè nè besap̀ambè.

24 Kè Naṓṓ mmàke yebie nsipísìdé nè yèwei kèpeité Tedaa.

25 De kó difōnkúò kém̄màke yebie ntekòtè nè tɛpíítè nè yèwei (119), kèpié bedapàmbè nè besapàmbè.

26 Kè Tedaa mmàke yebie nsipísìyiekè, kèpeité Abarammu nè Naṓṓ nè Atãã.

27 Tedaa kó kufuku nku, weè peité Abarammu nè Naṓṓ nè Atãã. Kè Atãã peité denitidabire Dɔti,

28 kékú, bè ò peité diì èi Uudi Babidōnni kó ketenkè mièke, kòo cice Tedaa kraá fòù.

29 Kè Abarammu puoke Saraii kè Naṓṓ puoke Midikaa Atãã kóo sapàà. Atãã weè múnke do peité Isikaa.

30 Saraii do tú tehãũnte nte kénkpa debire.

31 Kè Tedaa túóté o kóo dapàà nhAbarammu nè o yaàbire Dɔti Atãã bire nè o còkù Saraii o kóo dapàà nhAbarammu pokù. Kè bèe íté Uudi èi Babidōnni tenkè kékote Kannahãã tenkè, kétuoke Anaa èi ké nke mbo.

32 Kè Tedaa nyóó kú ke màke yebie nsikòusidé nè yènùmmù (205).

ABARHAMMU KÓ TINÁǺNTÌ

12

Kuyie nyēm̄mè Abarammu íté o tenkè

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke dò: Íté a tenkè, a kàbe borè, a cice cīètè, kékote n yóó da benke kèè tenkè.

2 M bo da dṓṓ mesàà nkàa botíi sũũ, kàa yètiriì feitè mediè. Fṓṓ yó nte kè ibotí imṓuu pété mesàà.

3 M bo dɔ̀ ɔ̀ mɛsàà mbèè yóó da dɔ̀ ɔ̀ mɛsàà, kédɔ̀ ɔ̀ mɛyɛi mbèè bo nda dónè mɛyɛi. Fɔ̀ yó nte kè n dɔ̀ ɔ̀ ibotí imɔu mɛsàà.

4 De mɔ̀nni ke sɔ̀ nhAbarammu mɔ̀ke yɛbie nsipísíyiekè nè yènùmmù. Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dɔ̀: Íté Anaa èi.

5 Kòo yie nkéíté kénneínè o pokù Saraii nè o nantè bire Dɔ̀ti kéntɔ o kpɛɛ demɔu nè o daati ò do donté ti Anaa èi, kékéte kécuó nKannahã bíékè, kétuɔke Kannahã.

Abarammu bomè Kannahã kékote Esibiti

6 Mɛmɛ kè Abarammu pɛ̀tè Sisemmu èi kétuɔke dibòri mari bè tu di Mɔ̀dee mutie mamù borè. De kó dimɔ̀nni Kannahã kɔ̀be bèè do dè bo.

7 Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarammu kòò nàké ke dɔ̀: N yóó duó nke ntenkè nke a yaabí. Kè Abarammu maá ti Yiè nKuyiendiwũ̀stònni de kó dibòri.

8 Ó de nyíté kékote yetà̀rè kó dihei Betɛ̀edi diyie yìèní kèè bíékè, kékari Betɛ̀edi nè Aii de cuokè ke tó maá ti Yiè nKuyie ndiwũ̀stònni tɛ̀ri kébántè ti Yiè nKuyie nké kù yu ke dɔ̀ o Yiè.

9 Kè Abarammu níkàti ke sɔ̀ti ke wetí Nɛ̀kebu tempè mbíékè.

10 Kè dikònni dierii tanní dihei kè Abarammu íté, kékote Esibiti tenkè kémbo ke dɔ̀ yemà̀rè mayè.

11 Bè tù̀ke dii mɔ̀nni Esibiti kéntati dihei, kè Abarammu náké o pokù Saraii ke dɔ̀: N yému a tùmè oposáati,

12 Esibiti kɔ̀be yóó yà a wennimè ke dɔ̀ a tú m pokù nwe, kè n kuɔ kè da yóu.

13 Á bè nàké ke dɔ̀ n tú a tãũ nwe kè bè nni ndɔ̀ri mɛsàà nha kpéi, kè nní nfòu.

14 Bè tùòkoo dìi m̀ǹǹǹ Esibiti mieke k̀ Esibiti k̀b̀e ỳa o pok̀u wennim̀e medìe.

15 K̀e Esibiti k̀oo kp̀ààti k̀o bet̀omb̀e k̀ate k̀e nh̀o s̀ant̀i okp̀ààti ìk̀e, k̀oo t̀uòt̀e k̀ek̀ateǹe okp̀ààti c̀iè̀t̀e.

16 Ǹe o kp̀eí nk̀oo kp̀ààti d̀òò mes̀àà nh̀Abarammu k̀oo p̀amm̀u ipe ǹe sib̀oó ǹe iǹàake ǹe tidaati benitip̀ob̀e ǹe benitidaab̀e ǹe s̀ammarím̀ub̀e ǹe ỳoỳob̀e.

17 K̀e ti Yiè nKuyie m̀pot̀e okp̀ààti ǹe o c̀iè̀t̀e k̀obe medìe nh̀Abarammu pok̀u Saraii kp̀eí.

18 K̀e Esibiti k̀oo kp̀ààti ỳu Abarammu k̀oo beke ke d̀ò: D̀e ỳime k̀aa ǹ d̀òò miè? D̀e d̀omm̀e k̀aa í ǹ ǹak̀e ke t̀u a pok̀u nwe?

19 D̀e d̀omm̀e k̀aa ǹ ǹak̀e ke ỳe nha t̀aũ nwe k̀e nh̀ o t̀uòt̀e ke bo puoke? Nto a pok̀u k̀ep̀eè̀t̀e.

20 K̀oo kp̀ààti duó nk̀oo t̀omb̀e beti Abarammu ǹe o k̀pere dem̀ou dih̀eì.

13

1 M̀em̀me k̀e Abarammuu t̀uòt̀e o pok̀u ǹe o k̀pere ò m̀ake d̀e, k̀e D̀oti nwe neínè k̀e b̀eè ẁete Nekebu temp̀e mbíék̀e.

Abarammu ǹe D̀oti b̀e ỳatem̀e

2 Abarammu do m̀ake tikp̀ati nti mes̀àà, nǹe tim̀ati p̀eít̀i ǹe mes̀o.

3 K̀e Abarammuu ít̀e Nekebu temp̀e k̀etuake Betedi ǹe Aii de cuok̀e ò do ket̀e k̀ebát̀e d̀e.

4 Ò do maá d̀e diwũ̀st̀onni k̀ebánt̀e ti Yiè nKuyie nk̀e k̀u yu ke d̀ò o Yiè.

5 D̀oti ẁeè do neínè Abarammu ò m̀unke do m̀akemu ipe ǹe sib̀oó ǹe iǹàake. Ke m̀ake tiỳàati b̀e d̀òòriǹe t̀i titouti.

6 Bá ketenkè í mbè sànnè ke yé bè do məkemè iwũḽ mediè.

7 Kè Abarammu kó benaacēmbε nè Dəti kəbe kè bèε kpa. Kannahāā kəbe nè Pedisiibe do de mbo.

8 Kè Abarammuu náké Dəti ke d̀: Mí nnè f́ ti í d̀ò nkékpa, ti naacēmbε me nyí d̀ò nkékpa, ke yé ti wěmmè təcīètè.

9 Á wénté kédeite a d̀ó kùù píkù kè tí yate. Kàa k̀əte kubakù yóu n k̀əte kucà̀nku. Kàa me nk̀əte kucà̀nku n k̀əte kuyóu.

10 Kè Dətii wénté ḱyà Suditēē kó ketenkè kè kè boo bàmmùù ḱtuəkenè Soaa εì. Ti Yiè nKuyie mu ndo í c̀úu ndii m̀ənni Sodəmmu εì nè Koməə εì kè de kó ketenkè nè Soaa εì kè dè boomu, ke wenni ke d̀ò nti Yiè nKuyie ndo d̀ò kùù púú, ke naati ke d̀ənnè Esibiti kó ketenkè.

11 Kè Dətii tāāté Suditēē kó kubiriku bíékè, ké ke nk̀əte. Məmmε bè yàtemè.

12 Kè Abarammu m̀bo Kannahāā kó dihei, kè Dəti m̀bo kubiriku kó yehékè, ke c̀ənné tiyà̀ti kó titouti ḱtuəkenè Sodəmmu.

13 Sodəmmu kəbe do tú benitiyonkubε mbε, ke d̀əəri meyei ndiemè kè dè yóu Kuyie.

14 Dəti nè Abarammu bè yàte dii m̀ənni, kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke d̀: Wénté a c̀əmmú dè, kéwénté diyie yìèní kèè bíékè, kéwénté a bakù yóu nè kucà̀nku.

15 A mè nwùó nkèè tenkè n yóó kè nda duəmmu f́ nnè a yaàbíó s̀áà.

16 M bo duó nkàa yaàbíi sũũ mmesàà mmubirímú k̄mε. Wèè bo na ḱkkaa mmubirímú, wèè bo na ḱkkaa nha yaàbí.

17 Íté kéce, nde kó ketenkè kemou kè duómè n kè nda duómmu.

18 Kè Abarammu íté deborè késóó nkékari dibòrì mari bè tu dì Mammudee kó mutie borè Ebunóó také, kémaá diwūđtònni kébántè ti Yìè nKuyie.

14

Abarammu kparammè ke fietè Doti

1 De kó dimònni kè Amudafεedi Sindeaa εì kóo kpààti nè Adiyòki Edasaa εì kóo kpààti nè Kedóódaomεε Edammu εì kóo kpààti nè Tideadi Koyimmu εì kóo kpààti.

2 Kè bèε íté kéndokùnè Bedaa Sodómmu kóo kpààti nè Bidisaa Komóó kóo kpààti, nè Sineabu Adima kóo kpààti, nè Simmεβεε Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa bè tu dìi εì Soaa kóo kpààti.

3 Kè bèε tíí Sidimmu kó kubiriku, dèè naá nyíε ndàméèrì wèè kó meniε ndò mmukókúó.

4 Yεbie ntepiúte nè yédéε miεke kè Kedóódaomεε mbè baké. Yεbie ntepiúte nè ditǎánni miεke kè bèε ò yetε.

5 Yεbie ntepiúte nè dinaanni miεke kè Kedóódaomεε nè bekpààtibè bèè ò wéhnè kè bèε íté kέpónte Defaiibe bèè bo Asitadoti-Kannaimmu εì, nè Susiibe bèè bo Ammu εì nè Emiibe bèè bo Kidiyataimmu εì

6 nè Oriibe bèè bo Seii kó yetārè miεke, ké bè bèti kétuókenè Edi-Padanni kó diheì dìi tókénè tedóntè,

7 kénkūntiní kέpónte Ammisipati bè tu dìi εì Kadεεsi, kέpónte Amadesiibe kó ketenkè kemou, nè Aməriibe bèè bo Asasónni-Tamaa.

8 Mεmε kè Sodómmu kóo kpààti nè Komóó kou nè Adima kou nè Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa, nè

Soaa kó bekpààtìbè, kè bèe wěnné kékote Sidimmu kó kubiriku,

⁹ kédokénè Kedəadaomεε Edammu kóo kpààti, nè Tedeadi Koyimmu εì kóo kpààti Amudafεedi Sinneaa εì kóo kpààti nè Adiyəki Edasaa εì kóo kpààti. Kè bekpààtìbè bènùmmù ndokùnè bekpààtìbè bènàà.

¹⁰ Sidimmu kó kubiriku do məke yefòtè nye kè kùtìnóò piéké ye miεke. Kè Sodəmmu kóo kpààtìi nè Koməo kou kè bèe coké kédúó ye miεke, kè besəmbεe coké kédεke ditəri ĩnkè.

¹¹ Kè bèe na Sodəmmu nè Koməo kəbe kétúóté be kpàtì, nè be diiti kékənnè.

¹² Kε múnkεε túóténè Dəti Abarammu nantè bire nè o kpàtì tíməu kékənnè.

¹³ Kòò məùu coké kékote kénáké Abarammu, Ebedeεε botí kou, ò borè Aməriibe botí kou Mammudee kó detie mborè. Mammudee tebiì do tú Esikəodi nè Anεε. Betāāti mεmμε bè do wěnnè Abarammu nwe didootitĩnni.

¹⁴ Abarammu kèè diì mənni bè kənnèmə Dəti koò kpetí, kédúó nkòo təmbè bè pié bè o cĭtè kè bèe báátí, sikəusitāāti nè tεpíítè nè bēni (318), kè bèe tūnne kétuəke Danni tenkè.

¹⁵ Kè Abarammu bè totí yetĩrè yetĩrè péu, kè bèe cētinne be dootitəbè ké bè na, ké bè bēti kétuəkenè Obaa, dihèi diì bo Damaasi bakù youú bíékè,

¹⁶ kéfietε bè do tūóté dèè kó dimàà nè Dəti nè o kperε deməu nè benitipòbè nè benitidaabè.

¹⁷ Abarammu na diì mənni okpààti Kedəadaomεε nè bekpààtìbè bèè ò wěnné kénkūnti, kè Sodəmmu kóo kpààtìi yənní kóo co Safee kó kubiriku miεke, bè tu kù okpààti biriku.

18 Kè Mesisedeki Sademmu kóo kpààtì wèè tu Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku kuó nùtì, kòo kàtenní pèè nè menaà nkòò co,

19 kéməo Kuyie nkó mesàà nhAbarammu kpéi nke d̀̀: Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè kù da d̀̀ò mesàà.

20 Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ke te kàa na a dootitòbè ku yètìrì ndeu!

Kè Abarammuu deite ò tənì dè bá t̀̀è píítè mièke, demàà demàà kòò duó.

21 Kè Sodammu kóo kpààtì náké Abarammu ke d̀̀: N duó mbenìtibè kènte tinentì a eí tì.

22 Kè Abarammuu ò t̀̀íné ke d̀̀: N youte n ǹ̀utè nte, ti Yiè nKuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ku ìkè,

23 ke pàrikè ke tú n yí yóó túóté a kperè marè bá fepàakonyĩèfè yoo kuneùkù kó kuhõũ, a yàà bo yĩ f̀̀ò te mí nhAbarammu kè n naá nhokpààtì.

24 N yí yóó túóté dèmarè, kè dè í tú n kó benìtibè di dè. Bèè n cíe mbèè tu: Anee nè Esikəodi nè Mammudee, bèè bo túóté be kperè.

15

Kuyie ntaunnèmè kumàà Abarammu

1 Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumàà Abarammu kóò nàké ke d̀̀: Bá nyĩkù! Míi tu a kó kudəpìkù, m bo da cú dè bo ndeu mediè.

2-3 Kè Abarammu d̀̀: Ti Yiè nKuyie nha bo n duó mba? N yí məke debire, kè n kóo t̀̀ntì Ediesee Damaasi eì kou, wèè bo n c̀̀ètè, weè yóó túóté n kperè.

4 Kè ti Yiè nKuyie nhò tɛ́nné ke dò: Weè í yóó túóté a kperɛ. A yóó peité dèè bire deè yóó dè tùóté.

5 Kè Kuyie ndenne Abarammu ditowaà kòò nàké ke dò: Bóuté tiweti kɛ́yà siwãã, a bo na ké sɪ kàanaà? Kè kù yí ke dò: Siwãã dòmmè, a yaàbí yóó sũũ mmèè botí.

6 Kè Abarammu yie nti Yiè nKuyie mbéi ntì, kè deè nte kè kù dò, ò dò̀̀ri kù dómè.

7 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Mí da ínní Uudi èì, Babidɔ̀nni kó ketenkè, ke bo da duó ke ntenkè a mè mbo kèè miɛke.

8 Kè Abarammu dò: Ti Yiè nKuyie, m bo yĩme kébanté n yóó tiekemè de kó ketenkè?

9 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: Waanní dinaasèrì nè dibɔ̀sèrì nè dipedaà, dèè màke yebie nyètã̀ti nè tenónkpete nè dikpetìnónkperi.

10 Kè Abarammu waanní iwũs inyi, kékéké i cuokè, ké ì dǎú nkécuó nyitɔ̀bè, ò me nyí nkèké sinónkpeé.

11 Kè timancòntìi kɔ̀tení, ke bo cɔ̀ de kó imaa, nkòo tì bèti.

12 Diyie tati dìi mǎnni kè inuɔ̀ mpí nhAbarammu kòo duó mediè, kè dibìnni dierì marii ò sǎ́nté, kè kufɔ̀waá nhò pĩ mmediè.

13 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: A nyé ke tú a yaàbí bo kɔ̀te diheì marii dìi í tú i kperi, ké nkè bo ke dò yebie nsikɔ̀usinàà (400), ke tú tidaati kè bè ì fěũko.

14 Kè n fěũ nde kó kubotí kùù ì fěũko, kàa yaàbí nyeti ke tɔ̀ tikpàti mediè.

15 Fǎ́ nha yó mbonè diwèi ndi ke yàa kóté kékú, kè bè da kũnné a yembè borè.

16 A yaàbí kó iyaàbí, ì wētíní ke ntenkè. Ke yé Amōriibe yei mu nyí sũũmmè ke tũ̀̀ke m bo bè bēti dè.

17 Diyiè ta diì mōnnì kè dèe biite sãũ, kè Kuyie nkōtení kéndò mmuhãã nnè kuyukú nè fehããdèènfè, ke pēnkù iwũõ bè kèké ì sàku.

18 De yiè ndí ti Yiè nKuyie ntàunnēmè kumáà Abarammu ke dò: N yóó duó nde kó ketenkè a yaàbí nyi kè ì nkè te, kētúóté kukó kùù bo Esibiti mànkú, kékáá kukó ndiekù Efadati.

19 Keniibe nè Kenisiibe nè Kadimōniibe,

20 nè Itiibe nè Pedisiibe nè Defaiibe,

21 nè Amōriibe nè Kannahãã kōbe nè Kidikasiibe nè Yebusiibe, bēè te de kó ketenkè.

16

Bè peitémè Isimayēri

1 Abarammu pokù Saraii do í peité debire. Ke né mmōke kunitipodaakù makù, Esibiti kōku, kè ku yètìrì tu Akaa.

2 Kè Saraii náké o dōù ke dò: A wúómmu ti Yiè nKuyie nyí m pãmè ibí. Duónè n kó kudaakù, kè de yèmmè ò bo m peité debire.

Kè Abarammu yie nde kó tináàntì.

3 Kè Saraii túóté o kó kudaakù Esibiti tenkè kōku Akaa képuó nho dōù Abarammu. Dè do sǎ̀ nhò mōke yebie ntepiítè nte Kannahãã mieke.

4 Kè Abarammu duónè Akaa kòo puó. Ò banté diì mōnnì ò pùómmè késenkèrì Saraii ò tu wèè kó kudaakù.

5 Kè Saraii náké Abarammu ke dò: Fǎ̀ò te kè bè n sǎ̀á. Míi túóté n kó kudaakù ke da puó, nè kù

bantémè ke dò nkù pùó nkù ténke í n wúó. Ti Yiè nKuyie kuù bo ti púté fǒ nnè mí.

⁶ Kè Abarammuu náké Saraii ke dò: A kó kudaakù nku, kè fǒ kù te, doò ku a dómè.

Μεμμε κè Saraii fǐũ nhAkaa mmediè, kòo coké kéta dikpáa cuokè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò yà dikpáa cuokè tebinte matè také, Suudi kó kuce borè.

⁸ Kóò beke ke dò: Akaa a bonní de, a kōri ke? Kòò dò: N cokù Saraii nwe n tú wèè kó kudaakù.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò nàké ke dò: Wēte o borè kényíè nhò yē mmù.

¹⁰ Kè ò di yíé ke dò: Ti Yiè nKuyie mbo duó nkàa yaabíi sũ mmediè, bá òmòu báa na ké ì kàa.

¹¹ A púó nke yóó peité denitidabire nde, á dè yu ke dò Isimayēri, ke yé ti Yiè nKuyie nkèè mē a sáúti.

¹² De kó debire yó ndò ndikpáa kóo sāmmarímú nwe, kénkpannè benitibè bemou, kè bè nde kpānnè, kè dè ncáá nke ã demáà, ke détirinè de kabē.

¹³ Kè Akaa yú Kuyie nkùò o béinnè ke dò Ata-Edii-Doyii (dèè tu: Ti Yiè nKuyie nkùò n wúó). Ke dò: M mènke yàmu Kuyie nke kpaá fòuà?

¹⁴ Dèè te kè bè yu tebinte tēè bo Kadēesi, nè Bededi de cuokè ke tú: Daayii-Doyii (dèè tu: Kuyie kùò n wúó nku kó tebinte).

¹⁵ Kè Akaa peité denitidabire, kè de cice Abarammuu dè yu ke dò Isimayēri.

¹⁶ Akaa do yóó peité Abarammu debire ke sǒ nhò mǎke yebie nsipísini nè yekuò ndi.

17

Kuyie ntàunnèmè Abarammu koò cèète diyètìrì

¹ Abarammu màke òdì m̀ònnì yebie nsipìsìwei nè yèwei, kè ti Yiè nKuyie nhò benke kumàà, kòò nàké ke d̀ò: Mí tu Kuyie mmuwḗrímù mum̀ou yìè. A nd̀òri n d̀ómè s̀áà.

² M bo da taunnè m m̀áà, kèduó nkàa yaàbí sũ̀ mm̀ediè.

³ Kè Abarammu nínkù késínné ketenkè, kè Kuyie nhò nàké ke d̀ò:

⁴ Nte n yóó da taunnè mèè botí m m̀áà, f̀óó yóó naà nyibotí péu cìcè.

⁵ A yètìrì ténke í yó ntú Abarammu, b̀è yó nda yu ke tú Abarahammu nwe, ke yé f̀óó yóó naammè ibotí péu cìcè.

⁶ M bo duó nkàa yaàbí sũ̀ mm̀ediè mm̀óm̀omme, kè bekrààtibèè ànné i mieke.

⁷ N yó nda taummu, a kó dif̀onkùò kéntaunè a yaàbí, it̀òntì it̀òntì, ké nda te f̀ó nnè a yaàbí s̀áà.

⁸ F̀ó nnè a yaàbí m bo di duó nketenkè a mè mbo kè kup̀òkù, di bo tieke Kannahã om̀ou s̀áà, mí nKuyie nkè nní ndi te.

Kuyie nd̀óum̀è mucãmmù kó ikú

⁹ Kè Kuyie nyíé kénáké Abarahammu ke d̀ò: F̀ó nnè a yaàbí nè di bo mbomè, di mpí n kó metaummè.

¹⁰ Nte di d̀ò nkénd̀òrimè ti kó metaummè mieke: Di fuku mieke bèè kó òimàà tu benitidaabè bè ncãmmù.

¹¹ Di kó mucãmmù muù yó m̀benkù mí nnè d́indi ti taumè,

¹²⁻¹³ kénçãmmù nè tidaatì bè pié t̀ì di ćíi nè di do ntì, nè bep̀òbè bèè di bonè. Kè di níi p̀eité òenitidabire, dè mm̀oke yewe yèni ke dí dè cãnté.

Di yó mme nhõ nkè dè ntú ti kó metaummè kó mēcannimè mí nnè díndi sáã.

14 Kè wèè í cānté dí ò dēnne di cuokè, ò í tūnne mēè kpéí n taummè kó ikuó.

15 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A ténke bá nyu a pokù ke tú Saraii, o yètìrì yó ntú Saraa nwe.

16 M bo ò dòò mesàà nkòò da peité denitidabire, ò bo naá nyibotí péu yõ. O yaàbí miēke bekpààtìbè bo buoté péu.

17 Kè Abarahammuu nínkú kēsīnné ketenkè, kēdaá, kēbéi nnè o yèmmè miēke ke dò: M bo yīme kēpeité debire mí nwèè mòke yebie ntekòutè (100), kè Saraa mòke yebie n sipísìwèi, ò bo yīme kēpeité?

18 Kè Abarahammuu náké Kuyie nke dò: Kè Isimayēeri cēnke fòù, kàa ò dòò mesàà, m báá beke òmòù ténke!

19 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A pokù Saraa bo da peité denitidabire, kàa dè yu ke dò Isaki. M bo nhò taunè nè o yaàbíó sáã.

20 A m beke tì Isimayēeri kpéí, n yiemmu ke yóó ò dòò mesàà. Ò bo peité mesàà, nkòò botíi sūũ, bekpààtìbè tepíitè nè bèdébè bo yènní o botí miēke, kòò ntú kubotí diekù yààrì.

21 N né yó n taunè Isaki nwe, dè yàa yó nkááké miē nkè Saraa peité wè.

22 Kuyie nnáké dīi mōnni Abarahammu kédeè, kéíté kédeke kéīnkè.

23 Kè Abarahammuu túóté o bire Isimayēeri nè tidaatì tìi pié o cīētè nè ò do ntìi kó dimàà ké tì cāmmú dē kó diyìè Kuyie nhò nàké ke yē ndè ndòmmè.

24-25 Abarahammu do m̀ake yebie nsipísìwei nè yèwei ndi, kòo bire Isimayeri m̀ake tepítè nè yètāāti, kè bèe ò cānté.

26 Abarahammu nè o bire Isimayeri bè ènne kécānté diyie òmáà ndi,

27 nè tidaati bè pié tì o cīètè nè ò do ntì.

18

Abarahammu cōutémè Kuyie ntārè

1 De m̀onnì kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarahammu dibòrì bè tu dì Mammudee kó detie mborè, ke ś ndiyie còmú yeyo kè kuyiinkù bo, kòo kàri kutouku b̀orinùù,

2 k̀yà benitibè bètāāti kè bè còmú o také. Kòo ítóo kè bè co kéninkú késinnóo be iiké,

3 kénáké be kòo m̀òu ke d̀: Di báá p̀ēté mí nha kóo t̀ntì n cīètè.

4 Yóunè kè bèe waanní menie nkè dí óú di naàcèi, kèom̀pè mutie muu ntaké.

5 M bo waá mmudiì kè di duó nkè dí di, k̀pété muwērímú, k̀na késoté di ce, di báá p̀ēté n cīètè memme. Kè bè d̀: D̀ò a b́i ntì.

6 Kè Abarahammuu coké mecāā nkétaroo kutouku Saraa borè, kòo nàké ke d̀: Waá mmuyuo mmù yó nsànnèmè k̀ante kédòò tipémpēntì tītāāti mecāā.

7 De kó difānkúò kè Abarahammuu coké k̀pīnnì dinaadabii diì wenni, ke ā mekùò nkéduó nho kóo n t̀ntì m̀òu kòo di k̀ò kébénné mecāā.

8 Imaa mbi diì m̀onnì kòo ì t̀oté k̀wáá m̀naamiè mmèè k̀nté nè mèè ūmmú b̀mbà nké bè ìnné, kè bè nyo nkòò còmú be také, ke díri mutie.

9 Kè bèe beke Abarahammu ke dò: A pokù Saraa borè? Kòò dò: Ò bo kutouku mièke.

10 Kè Kuyie ntōrè kó òmarì dò: Dè yàa bo nkááké miè, kè nní nwētíní a cīètè ke ś nha pokù Saraa peité denitidabire nde.

Kè Saraa còmú kutouku bòrìnù Abarahammu fōnkúò ke yo.

11 Abarahammu nè Saraa bè do kòté mediè mme, bá Saraa ténke í nyuò.

12 Kè Saraa daá omáà borè ke dò: N kòtému n ténke í yuò, kè n dòu múnke kòté.

13 Kè ti Yiè nKuyie mbekè Abarahammu ke dò: Dè yíme kè Saraa daá, ke tú ò kòté ke pēētè ò bo peitémè debire?

14 Dèmarè bo ti Yiè nKuyie nyīékú dèà? Dè yàa bo nkááké miè nkè nní nwētíní a cīètè ke ś nSaraa peitému denitidabire.

15 Kè Saraa kōmbùòtìi do, kòo nenni ke dò: N yí daá. Kè ti Yiè nKuyie ndò: A daámu.

16 Kè de kó benitibèe íté kécuó nSodammu bíékè, kè Abarahammuu bè cíe.

17 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: M báá sōnne Abarahammu n yóó dòò tì.

18 O kó kubotí yóó deuke mediè mme kénkpeñni. Weè yó nte kè ibotí imouu pété mesàà.

19 N we ntāāté ke bo duó nkòò bí nè o yaàbí kè bè nyíe n kuó, kè i borime ñwenni kè ì dòòri n dómè, kè dèe yie nkè nh ò dòò mesàà n yē n yóó ò dòò mè.

20 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarahammu ke dò: Benitibè kuònnè Sodammu nè Komò de kàbe mediè mme, be caàrìmè deumu.

21 M bo kàte késíéké, kè bè mènke caarimu n yà.

22 Kè bédébèe kété kénkòri Sodømmu bíkè kè ti Yiè nKuyie nní nkpaánè Abarahammu.

Abarahammu bàámmè Kuyie nSodømmu kpéí

23 Mènmè kè Abarahammu tóónko ti Yiè nKuyie mborè ké kù beke ke dò: A bo yie nkéwènné onitisàù nè oyeiwe kékuà?

24 Kè benitisààbè bo Sodømmu sipísìnùmmù, a bo bè wènnénè kékuà? A báá bè cǐé nkéyóu diheì be kpéínáá?

25 Bitì! A báá yie nké mè dò. A báá yie nkétúóté onitisàù kéwènnénè oyeiwe kékuà, kòò sàùu còuté oyeiwe kó tiyěti. Fǒ nwèè bekùnè kutenkù kumà, a báá yóu a bo dòòmè dèè wenni.

26 Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè ñ yà benitisààbè sipísìnùmmù Sodømmu miεke m bo cǐé ndiheì òmà be kpéí.

27 Kè Abarahammu dò: Yóu kè n yíé da béinnè n Yiè nKuyie mí nwèè tu mutáá nke tú mutapéí.

28 Kè bè í tùòke sipísìnùmmù, ke bo sipísìnàà nè bènùmmù á pònte de kó diheìàà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè n yà bèè wenni kè bè bo sipísìnàà nè bènùmmù, m báá pònte diheì.

29 Kè Abarahammuu yíé kébéi nke dò: Kè bèè wenni kè bè né bo sipísìnàà tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipísìnàà m báá pònte diheì.

30 Kè Abarahammu dò: A miεke báá peike n da báámmu, kè bè bo sipísitàāti tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipísitàāti m báá di pònte.

31 Kè Abarahammu dò: N da báámmu yóu kè n yíé kébéi, kè bè bo sipísìdé tá? Kè ti Yiè nKuyie n dò: Kè bè bo sipísìdé m báá pònte diheì.

³² Kè Abarahammu yíé kébéi nke dò: N Yiè nKuyie nha báá nh òunè, n yóó béi mmesomme mme. Bèè wenni kè bè bo tepíítè tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo tepíítè m báá pante dihei.

³³ Bèè nàké memme kédeè, kè ti Yiè nKuyie nyíté, kè Abarahammuu kò nho cǐètè.

19

Ti Yiè nKuyie nkùòmè Sodammu nè Komoo de ekè kòbe

¹ Kè Kuyie ntòrè yèdèè tuakoo Sodammu kuyuoku ke sǐ nDòti kàri dihei kó dibòrì, ké yè yàní kéíté ké yè co, kénínkóo ketenkè.

² Ke dò: N di báámmu ke tú dí kote n cǐètè késú di naàcèi, kényié nkè dèe wenté kè dí pǎèté. Kè yè dò: Àà, ti bo yiénko tikātītouti.

³ Kè Dòtii yetoo kè bèe kò nho cǐètè, kòo dòò mudii nè pǎètè wèè í kòorenè mutie mùù muuti kè bèe di.

⁴ Bèè keté ke mu nyí nduó, kè Sodammu kó benitidaabè bemou, ibí nè bekótíbè, kè bèe kotení kécǎète tecǐètè,

⁵ kèbeke Dòti ke dò: Yé benitìbè bèè bàté a cǐètè kuyuoku? Dennení be kè tí bè duónè.

⁶ Kè Dòtii yènní kécómmú ditowàà kékpetínné dicàù,

⁷ ké bè nàké ke dò: N népobè, báá dòònè meyei.

⁸ M mǎke besapàmbè bèdébè bèè mu nyí yé onitidòù, m bo bè dennení kè dí bè dòònè di dómè, kè biè, n kó bepòòbè mbe, di báá bè dòò meyei mbè ta n cǐètè nte.

9 Kè bèe náké Dɔti ke dò: Íté dende! A tú opòò nwe diε. Fḡḡ báá ti náké ti dò nkédòòmè. Kàa í yé tí da dḡḡ meyei nkè m̀e p̀eééé ti na mbè dḡḡ m̀e.

Bè yī m̀emme kòò t̀entoo k̀éndó k̀éprante dicàù.

10 Kè de kó benìtìbè bedébèe deε Dɔti k̀étannòo be borè, k̀ékpetínné dicàù,

11 k̀é bè b̀onté tiyũḡnti bemou, ibí nè bekótìbè, k̀é bè nhàrì ditowaà bá bè í nyà dibòrì bo k̀èè bíékè.

12 Kè Kuyie ntḡrè yedéé náké Dɔti ke dò: Kàa m̀òke a k̀obe diheì diì m̀mieke, a c̀òḡbè nè initidabí nè initipobí, a bè d̀enne.

13 Ti Yiè nKuyie nkèè benìtìbè kuḡnnèmmè m̀me diheì diì nk̀obe, ke ti t̀ōnní k̀é ti yóó di p̀ante.

14 Kè Dɔtii yè k̀énáké o c̀òḡbè bèè do p̃ o sap̀ambè, ke dò: Ỳennè diheì diì m̀mecaã, ti Yiè nKuyie nyóó di p̀ntemu.

Kè be ỳemmè ndò nhò nu nwántí.

15 Kukũwentóo m̀nni k̀é Kuyie ntḡrèe náké Dɔti ke dò: M̀ónné m̀ecaã nkétúóté a pokù, nè a sap̀umbí idé k̀é di yè diheì, k̀é dè í dò m̀emme di bo kú meyei m̀bo tuakení diì m̀nni diheì.

16 Kè Dɔti nhḡtí k̀é ti Yiè nKuyie ntḡrèe bè d̀ete, wenwe nè o pokù nè o sap̀umbí idé, k̀éỳennè diheì m̀anku, ke yé ti Yiè nKuyie ndómè kòò deεté.

17 Kuyie ntḡrèe bè d̀enne diì m̀nni diheì m̀anku, k̀é diḡarì máà ò náké ke dò: Coké k̀édeεté a f̀ōmmu, a báá ẁéεte a f̀ōnkúò, a báá cómmú d̀emarè kutemp̃ nkuu m̀mieke. Á coké k̀ésari ditārì diì m̀borè k̀édonté a ḡnni.

18 Kè Dɔti dò: Áà, m̀ báá na!

19 A n d̀òḡmu mesàà, ke n kuó m̀mesémmè ke n deεté. N yí yóó na k̀écoké k̀étuòke di ntārì k̀é meyei nkpaaní, n yó nkpaá cokù k̀é m̀è n ǹntemu k̀é n kuó.

20 Nte teheitè sám̀pótè tèè t̀kéní, n yóó na kécoké kétuòke tè. Tè mà sám̀pòrè nde, yóu kè n coké ké de nsòri kédonté nh ònnì.

21 Kè Kuyie ntǎnnì d̀: Èǎ, n yiemmu ke bo wẽte ké da d̀d̀ mesàà nkéyóu de kó teheitè a yẽ ntè.

22 Kòte mecãã nkésòri, kàa í t̀d̀ke n yí yóó d̀d̀ t̀matì. Kè bèe yú de kó dihèi ke d̀ Soaa (d̀èè tu teheitè).

23 Kè D̀ti nyóó tuòke Soaa ke s̀ ndiyiè yènnì.

24 Menme kè ti Yiè nKuyie ncũũnnì muhãpòpòuò nSodammu èi nè Komòò èi ìnkè, kè mù ncóú.

25 Kè de kó yehèkè yedé cóúté, nè ketenkè nè benitibè nè detie.

26 Kè D̀ti pokùu wẽte o f̀nkúò kènaá ndikókétàri.

27 Kè d̀e wenté kè Abarahammuu yè dikũnweñnì sèi, kékòte ti Yiè nKuyie nwee ò nàánnè d̀e,

28 kèwénté Sodammu nè Komòò nè yehèkè yèè d̀e t̀ké kèyà kuyukú kè kù yìè ke d̀ò nfehããtofe kòku.

29 Kuyie ndó kécóu ndiì m̀nnì yehèkè D̀ti do bo kèè tenkè kpeye, kécòo mmu D̀ti kù yé m̀è kpeí nhAbarahammuu kpeí.

D̀ti nè o sapàmbè

30 De m̀nnì kè D̀tii yòte ò bo mbomè Soaa èi, kèité nè o sapàmbè bedé kékòte kènhã kutãdènkù makù mièke.

31 Kè Nkòò náké o nantè ke d̀: Ti cice kòtému, òmòu me nyí bo wèè bo ti puoke kèndònnè ibotí imòu d̀d̀rimè.

32 Yóu kè tí ò duó mmenaa nkòo yã kémuó, kè tí kòtoo keyènkè, kòo ti duónè kè tí peité ibí kè li sòoté o cìètè.

³³ Dε kó kuyuoku kè bèε duó mβε cιε μεναà nkòo muó, kè Nkɔɔ kɔte bá o cιε í yé ò taroo dìi m̀nni yoo ò yé dìi m̀nni.

³⁴ Kè dèε wenté kòo náké o nantè κε δò: Nè n cιε ti duómu keyènkè. Tí w̄εte kóò duó mμεναà nkòo muó, nkàa με ntó kɔte κε nyènkè kóò duónè, ti yóó με nyí kέπειτέ ibí kè ìi sɔɔté o c̄f̄ètè.

³⁵ Kè bè τό ò duó mμεναà nkòo muó, kòo sám̄prou με ntó kɔte kóò duónè, be cιε í nyé ò k̀tooo dìi m̀nni nè ò ité dìi m̀nni.

³⁶ Μεm̄me Dɔti pònnémè o sapàmbè bedé.

³⁷ Kè Nkɔɔ peité denitidabire ké δè yu κε δò: Mɔabu. Weè yaábí tú Mɔabiibe yíε nkó diyíε.

³⁸ Kòo sám̄prou peité denitidabire ké δè yu κε δò: Beni-Ami. Bè yu weè kó iyaábí κε tú Am̄niibe.

20

Abarahammu nè Abimedeki

¹ Kè Abarahammuu íté Nεκεbu temp̄ε kékari Kadεesi nè Suudi εi δε cuokè, ké δè ité kékari Kedaari εi,

² kénnaá nke tú o pokù Saraa tu o tāũ. Kè Abimedeki Kedaari kóo kpààt̄ii túóté Saraa kékonnè.

³ Kè Kuyie nnáké Abimedeki nè tidoun̄ti keyènkè κε δò: A με ntúóté wèè nitipòkù a yóó kúmu, ò yemmu.

⁴ Ke s̄́ nhAbimedeki mu nyí ò duónè, kénáké Kuyie nke δò: N Yiè, n yí cààrè, a bo s̄́nté ké n kuɔà?

⁵ Abarahammu n nàké κε tú o tāũ nwe, kòo nitipòkù múnke yé n̄ho tāũ nwe. N yí ò tóu κε ȳ̀èkù, n yí cààrè.

6 Kè Kuyie nyíé kóò béinnè tidouùtì ke dò: N yému ke tú a ò tòú kè í yĩèkù. N yí dọ a n yeténèmu, deè te kè n yí yóu kàa ò duónè.

7 Těnné de kóo nitipòkù o dọ. Ò dọ tu m pãñáaàntì náaàntò nwe. Ò bo m bántè a kpéi kàa nfòu. Kàa me nyí ò těnné, á nyé ke tú a yóó kúmu nè a kọbe bẹmọ.

8 Kè Abimedeḱii ente dikũnweñni sèi, kẹyú o kó betũmbè, kẹ bè nàké dèè dọ̀, kẹ kufɔwaá mbè pĩ.

9 Kè Abimedeḱii yú Abarahammu kóò beke ke dò: Dè yĩme kàa ti dọ̀ miè? N da cààrè ba, kàa dọ̀ meyei ndiemèe do mí nnè n kọbe ti ñnkè? A n dọ̀ onìtì í dọ̀rimè mme otọ̀,

10 ba nte kàa dọ̀ memme?

11 Kè Abarahammu dò: N yèmmè do dọ̀ ndi nhèi kọbe í dému Kuyie nke yó n kuọ m pokù kpéi.

12 Ò tu n tãũ nwe bake yie, kè ti wě nti cice omáà kè ti yòbè né cáá. Kè nh ò puoke.

13 Kuyie nduó ndiì mọnni kè n yitè n cice cĩètè, n nàké diì mọnni m pokù ke dò: Kè ti kọte kèè bíékè a dọ̀ a tú n tãũ.

14 Kè Abimedeḱii túóté ipe nè sibọ́ nè inààke nè tidaatì, benitidaabè nè benitipòbè, kéduó nhAbarahammu, kóò těnné o pokù Saraa.

15 Kóò nàké ke dò: Nte dihèi dimọ, wénté a dọ̀ kèè bíékè kémaá.

16 Kòo nàké Saraa ke dò: N duómму a tãũ medítibii ntekupíítè (1000), kè dè bo benke a kọbe bẹmọ a í dọ̀mè mme tìmatì tináaàntì tii mmieke.

17 Kè Abarahammuu bántè Kuyie, kè Abimedeḱi nè o pokù nè o bí kè bèe miété, kẹpíé ibí.

18 Kε yě ti Yiè nKuyie ndo duómme kè Abimedeki cīètè kòbe βεμου τέσκε í μρεί, Abarahammu pokù Saraa kpéí.

21

Isaki kó mupεitímù

1 Ti Yiè nKuyie nyí nyè nkù do yě nkù yóó dǎò ti Saraa, ké tì dǎò.

2 Kè Saraa púó nképeité denitidabire Kuyie ndo yě nhò yóó dè peité dìì mǎnnì. Kε sǎ nhAbarahammu kòté.

3 Kè Abarahammuu yú o pokù Saraa ò peité dèè bire κε dǎ Isaki.

4 Kè Abarahammu dè cǎnté diyìè níínnì yiè Kuyie ntì nhò nǎkémè.

5 Bè do yóó peité Isaki κε sǎ nhAbarahammu mǎke yεbie ntekòutè (100) nte.

6 Kè Saraa béi nke dǎ: Kuyie nni n dǎò diwèì ndi. Bèè kó dimàà bo keè Isaki kpéí diwèì bo bè pǐ n kpéí.

7 Kòo yíé kébéi nke dǎ: We ndo yé κε dǎ nSaraa bo pié Abarahammu ibí diyìè mari! Nte mí nkoò peité denitidabire o kótì cuokè.

Abarahammu bètimè Akaa nè o bire Isimayεeri

8 Kè debireε kóté, dè cǎté dìì yiè kè Abarahammuu ãnné dibanni.

9 Kè Esibiti kóo nitipòkù peité dèè bire Abarahammu, Isimayεeri ndaú Isaki kè Saraa dè yà,

10 kénáké Abarahammu κε dǎ: Bεti kudaakù kuù nnè ku bire. Dεdaabire báá wēnnénè n kperε Isaki kétieke a kperε a kũũ nkó difōnkúò.

11 Kè de kó tináaànti yonke Abarahammu mediè, ke yé Isimayεeri múnke do tùmè o bire nde.

12 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: Kudaakù nè ku bire kó tináaànti báá da yonke, yie nSaraa da náá ntì. Isaki kó kufuku miεke nke a yóó pétémmè iyaábí, kè dèe dàò n da nàké tì.

13 N yóó duó nkè dedaabire kó kuwuò mmúnkeε pèkèmu, ke yé dè tumè a bire nde.

14 Dikūnweñni sèi kè Abarahammuu túóté pèè kéccūś meniε nkudoukù miεke, kéduó nhAkaa, kóò duó nho bire, kóò bēti, kòo kote kénhari dikpáà cuokè bè tu dì Bεrisebaa.

15 Meniε ndèè dii mōnni kudoukù miεke kòo dōú ndεbire tetiεte matè také,

16 kékote kénkari medéitimè kè dè mōnnè a bo tāūmè kupie, ke kuò nke tú: N yí dō ñ yà m bire kō ndè!

17 Kè Kuyie nkeè debire kuòmmè, kè ku tōnni mboní keñkè kényú Akaa ke dò: Dè dōmmè? Bá nyièkù Kuyie nkèèmu debire kuòmmè.

18 Íté kēíi nha bire ké dè dēte, deè yóó naá nkuwuò ndiekù cice.

19 Kè Kuyie nkpeté Akaa nuò nkòo yà tebinte matè, kékote kēpíε mmenie nho doukù miεke kéduó nho bire kè dèe yā.

20 Kè Kuyie nní ntō debire, kè dèe kóté dikpáà cuokè ké naá nhohoditāūti diεwè.

21 Bè do bo dikpáà bè tu dì ndi Edi-Padanni, kòo yō ò puó nhEsibiti kóo nitipòkù.

Abarahammu taunnèmè Abimεdeki

22 De kó dimōnni, kè Abimεdekii kōtení Abarahammu borè ke neínè behāpòmbè kóo kótì

Pikədi, kénáké Abarahammu ke dò: Kuyie nda bonèmu a tōmmú muməu mieke,

²³ béi nkéyú Kuyie nyètìrì ke dò, a í yó n souté mí nnè m bí nè n yaábíó, ke yó nni n dəəri mesàà nnè nh èi a bo diì mieke, kéndònnè n da dòòmè mesàà.

²⁴ Kè Abarahammu dò: N yiemmu.

²⁵ Ke né béinnè Abimedeeki tebinte matè kpéí, Abimedeeki kó betōmbè do fiète tè.

²⁶ Kè Abimedeeki dò: N yí yé de kó tináaantì, a í tì nni n nàké, yíe nwe n tì kèèmè.

²⁷ Kè Abarahammuu duó nyipe nè inààke Abimedeeki, kè bèe taunnè betəbè.

²⁸ Kè Abarahammuu deite yepeserè yèyiekè kécánné.

²⁹ Kè Abimedeeki dò: Ba nkpéí nte kàa cǎnné yepeserè yèyiekè?

³⁰ Kè Abarahammu dò: Cəuté ye, kè dè mbenkú mî keúmè tebinte tie nke tè te.

³¹ Kè bèe yú deborè ke dò: Bèerisebaa, ke yé bè de nwěnnémè dinùù.

³² Bè de ntaunnè betəbè, kè Abimedeekii íté kéwēte Fidisitēēbe kó dihei, ke neínè Pikədi o ããpòmbè kóo kótì.

³³ Kè Abarahammuu fííku Bèerisebaa èi detie mbè tu dè tamadii, kébántè ti Yiè nKuyie, ké kù yu ke dò o Yiè.

³⁴ Kè Abarahammu mbo Fidisitēēbe èi kémonte.

22

Abarahammu yiemmə ke bo féuté Isaki Kuyie nkpéí

¹ Kè Kuyie nní nyóó yááké Abarahammu ke dò: Abarahammu! Kòò dò: Nte mí.

² Kè kù dò: Túóté a birɛ Isaki dèè bo demáà, kàa dè dó, kékɔtenɛ Mədiyaa kó diheì, ditāri n yóo da benke dì ñnkè ké dè nni féuté kētuɔ.

³ Kè dèe wenté, dikūnweñni sèi, kè Abarahamuu íté kéyarí ideí, kéänné sāmmarímú tinenti, kétúóté o tōmbè bédébè nè o birɛ Isaki, kè bèe kété kénkɔri Kuyie nhò benke dè.

⁴ Diyie tāänni yie, kòo wénté medétimè keyà ditāri bè kōri di,

⁵ kénáké o tōmbè ke dò: Nkpaánè die nnè sāmmarímú, mí nnè odapàà nkè tí deke ditāri kébántè Kuyie nkéwēteni dī borè.

⁶ Kòo tou nho birɛ Isaki ideí kéntɔ muháá nnè disiè, kè bè nkéri bedé.

⁷ Kè Isakii yú o cice ke dò: N cice! Kòo dò: Nte mí. Kè Isaki dò: Ti tɔ muháá nnè ideí, yé fepièfè ti yóo kuɔ fè?

⁸ Kè Abarahamuu dò: M birɛ Kuyie nkuù yóo ti duó nfepièfè.

Memɛ kè be nneí, ke kéri bedé.

⁹ Bè tũke dii mōnni Kuyie nhò benke dè, kè Abarahamuu maá diwũštōnni, kédɔò ideí kédáá nkéboú o birɛ Isaki kénóó,

¹⁰ kétúóté disiè ke bo dè féuté.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni yúní Abarahamuu kéñkè ke dò: Abarahamuu! Abarahamuu! Kòo dò: Nte mí.

¹² Kè di dò: Kuyie ntu, a báá dɔò debirɛ meyei mmamè, kù bantému di mmōnni a kù démè ke í kù yetenè a birɛ dèè bo demáà.

¹³ Kè Abarahamuu wénté keyà dipedaà, kè di còmú kè di yie nsàke difāpèù, kòo di dète kékuɔ o birɛ Isaki kó difètìrì,

14 kényú de kó dibòrì ke dò Kuyie nduó. Dèè te kè bè
yu de kó ditārì nè yíenní ke tú: Ti Yiè nKuyie nduó.

15 Kè ti Yiè nKuyie ntōnnì yúní Abarahammu
keĩnkè kuce medérímè

16 ke dò: Kuyie ntu kuù búi nke tú a í mè nkù
yeténèmè a birè dèè bo demáà.

17 Kù bo da dɔ̀dɔ̀ mesàà nkàa yaàbíi sũũ nsiwãã
kōme, kéndònnè dàméèrì nùù kó mubirímú, kétieke
i dootitabè ekè,

18 nè ìì borè nde kù yóó dɔ̀dɔ̀mè ibotí iməu mesàà,
nha yie mmèè kpéi nku kpeti.

19 Kè Abarahammuu wētəní o tōmbè borè, kè bèè
kò mBεerisebaa Abarahammu cie kēmbó.

20 De kó difōnkúò, kè Abarahammuu keè o nantè
Naəə pokù Midikaa ò piémè ibí,

21-22 Uusi, weè do tú Mpo kénantε Buusi, nè Kem-
muyεedi Aramu cice nè Kesedi, nè Asoo nè Pididaasi
nè Idudafu nè Betuyεedi.

23 Kè Betuyεedi peité Debekaa, Midikaa bí nyi ò
peiténè ì Naəə Abarahammu nantè.

24 Kòo pocēnnì Deyumaa múnkεε ò pié ibí. Tebaa
nè Kaammu nè Taasi nè Maaka.

23

Saraa kumè kè bèè ò kũnné

1 Saraa do m̄ke yebie ntekòutè nè sipísidé nè
yèyiekè (127) ndi kékú.

2 Ò ku Kidiyati-Adiba kó diheì ndi, bè tu dì Ebunəə
Kannahã kó kutempē mmieke, kè Abarahammuu
dɔ̀dɔ̀ ikuó kékəmmú o pokù kũũ,

3 kédeè kéité kékəte kényà Eti kó ibí Itiibe ke dò:

4 M bo diε nke tú opòò nwe, m̄ pānè ketenkè kè n
kũnné ocî kóò díε.

5 Kè Èti kó ibíi Itiibe è tēnné ke dò:

6 Okóti a tú okpààti nwe ti cuokè, kè Kuyie nkó mesàà nda bonè. Kūnné a cī a dó kùù fōti, òmòu í yóó da yetenè.

7 Kè Abarahamuu nínkú dihei yembè Èti kàbe ìkè,

8 ke dò: Kè di yie nkè m bo kūnné ocī die, dí m bántè Efunò Soaa bire,

9 kòo n duó nho fōti kùù bo Makpedaa o paku nùù, kè n yietí kudonku di ìkè kè kù ntú n kaku kè nní nkūrì becírìbè.

10 Kè Efunò kàri o kàbe Itiibe borè, kéténné Abarahamuu ditīnni dii tí ndiheì kó dibòri borè ke dò:

11 Áà, n Yiè! N da pāmu kupaku nè kufōti n kàbe ìkè. Kūnné ocī.

12 Kè Abarahamuu nínkú dihei yembè ìkè,

13 kénáké Efunò ke dò: N da báammu benitìbè ìkè ke tú á n fiténè ku kè n kūnné ocī.

14 Kè Efunò tēnné Abarahamuu

15 ke dò: Yie n yóó da náké ti, medítíbi nsikòusinàà (400) kpeti tú ba fí nnè mí nti cuokè? Kūnné o cī.

16 Kè Abarahamuu banté Efunò yèmmè, kékàa nyidííti Itiibe ìkè, medítíbi nsikòusinàà (400), de m̀nni kó idííti, kòò duó.

17 Mèmmè, Efunò paku kùù bo Makpedaa, kùù wetí Mammudee nè kufōti kùù bo de mièke nè detie ndemòu dèè dè bo,

18 kè dèe naá nhAbarahamuu kperè, Itiibe bèè tí ndiheì kó dibòri be ìkè.

19 Kè Abarahamuu kūnné o pokù Saraa kufōti kùù bo kupaku Makpedaa, ke wetí Mammudee bè yu dè Efunò, Kannahã kó ketenkè mièke.

²⁰ De m̀onni, k̀e Abarahamuu tieke kupaku ǹe kufɔti d̀e do t̀u Itiibe k̀ere, k̀enkũri o c̀irib̀e.

24

Isaki puokem̀e Debekaa

¹ Abarahamuu do k̀ot̀e medìe mme, k̀e ti Yìe nKuyie nh̀o d̀o m̀esàa ndemou miẽke.

² Diyìe mari k̀oo nàk̀e o k̀oo t̀nti k̀oti ẁe bàa o c̀iɛ̀t̀e, ke baa o kp̀ati ke d̀o: Seu nha ǹut̀e n kp̀eri*. Be k̀o dim̀onni b̀e do ã nk̀aa bo parik̀e a ã m̀e ndò k̀e d̀e benke ke d̀o nha ỳoo d̀o a b̀ei nt̀i.

³ B̀ei nk̀eỳu ti Yìe nKuyie Mpakɛdaa ỳet̀iri ke d̀o a í ỳoo waá m birɛ onitipòk̀u Kannahãã k̀obe m bo b̀e cuok̀e, be miẽke.

⁴ K̀aa k̀ori n cie nke, n naàm̀unk̀u miẽke ke ỳoo ke nwaá nhonitipòk̀u, k̀epuó m birɛ Isaki.

⁵ K̀oo t̀nti d̀o: K̀e d̀e ỳemm̀e onitipòk̀u báa yie nk̀e n ǹeinèní die di nh̀ei, a birɛ ỳo nni ǹeinèmu de bíék̀a?

⁶ K̀e Abarahamuu d̀o: A báa dítinǹe a máa k̀einè m birɛ.

⁷ Ti Yìe nKuyie Mpakɛdaa ẁe n d̀enneni n cice c̀iɛ̀t̀e ǹe nh̀ ei ke n nàk̀e ke t̀u: M bo da duó di nh̀ei k̀aa yaabí di tieke. K̀u bo duonni ku t̀onni k̀e di nda ní k̀aa waanni onitipòk̀u k̀epuó m birɛ.

⁸ K̀oo nitipòk̀u yete ò bo nda ǹeinim̀e, a b̀ei ndii nuù í ỳoo da p̀i. A c̀enke bá ǹeinè m birɛ de bíék̀e.

⁹ K̀oo t̀ntii seu nho ǹut̀e Abarahamuu kp̀eri k̀eb̀ei nke d̀o: M bo d̀o a b̀ei nt̀i.

¹⁰ K̀oo t̀ntii túot̀e Abarahamuu ỳoyòb̀e t̀epít̀e ǹe yepãr̀e sàaỳe, k̀ekote Mesopotamii, Naoo cie.

* **24:2 Seu nha ǹut̀e n kp̀eri:**

11 Ò tùòkè dìì m̀̀nnì t̀̀bintè dihèì m̀̀nku k̀̀duó nkè ỳ̀yóbèè nínkú. Dè do tú kuyuoku nku dikónnétari m̀̀nnì.

12 Kòo bántè ti Yiè nKuyie nke d̀̀: N Yiè nKuyie nhAbarahammu tũ nkù n da báámmu yóu kè n yà n wanti dè yíe. Dòò n yiè nhAbarahammu mesàà.

13 M bo t̀̀bintè také nke kè dihèì kó besap̀̀mbè yó ntaàní mudúò.

14 M bo m̀̀wèè sap̀̀àà nke d̀̀: Bíi nha dúu kè ò yà, kòo n t́́nné ke yí: Yà kè n duó nha ỳ̀yóbèè kè bèe yà. M bo banté ke d̀̀ wè̀nwe a tããtémè a kóo t̀̀nti Isaki kpéí, ke d̀̀ò mesàà n yiè nhAbarahammu.

15 Ò kraá me nnáá nkè Abarahammu nantè Naòò pokù Midikaa bire Betuyeyedi kóo sap̀̀àà Debekaa yènní ke t̀̀ didúu.

16 Dè kóo sap̀̀àà ndo wenni mediè mme, ke mu nyí yé onitidù, kòo dó menie nképié nho dúu k̀̀tò nkénkũnti.

17 Kè Abarahammu kóo t̀̀nti coké kóò co kóò nàké ke d̀̀: Yóu kè n yà a dúu kó menie nsám̀̀p̀̀.

18 Kòo sap̀̀àà d̀̀: Yà.

Ke bíi mmeçãã nho dúu kóò duó nkòo yà.

19 Ò dèè dìì m̀̀nnì kòò d̀̀: M bo duó nha ỳ̀yóbèè, kè bèe yà k̀̀nsànnè.

20 Kòo uté menie mmeçãã nyiwũõ yè ndè, kécoké kédónnì k̀̀duó nỳ̀yóbèè bẽm̀̀u.

21 Kè dèè di Abarahammu kóo t̀̀nti kòo nhò wùó nke dò nyúóó, ke bo yà kè ti Yiè nKuyie nkuu d̀̀òri ò kù beke ti.

22 Kè ỳ̀yóbèè yà kédeè kòo túóté mumámáá mmesò nkõmu bè tũ̀̀m̀̀u dihõnnì nè sineí sìdési mesò nkpesi,

23 kòò beke ke d̀̀: We nkóo sapàà nda tú? N da báámmu mefiè mbo mbo a cice cĩètè nè n k̀̀be kè tí yiénáá?

24 Kòò d̀̀: N tú Midikaa nè Naoo be kóo dapàà Betuyeedi kóo sapàà nwe.

25 Kòò yíé kébéi nke d̀̀: Timúkpeti bomu nè tisũũti péu, kè di bo duó dè bo.

26 Kòò t̀̀ntii nínkú kébántè ti Yiè nKuyie,

27 kébéi nke d̀̀: Ti Yiè nKuyie, n yìè nhAbarahammu tũ nkù yètìrì ndeu, kuù ò kuó mmesémmè koò d̀̀ò mesàà, ke n niité kè ò t̀̀òkení o k̀̀be borè.

28 Kòò sapàà ncokóo tecĩètè kénáké o yõ de kó tináãnti.

29-30 Debekaa do m̀̀ke o tãũ m̀̀u nwe kòò yètìrì tu Damaa kòò yà mumámáá nnè sinéi kékeè ò náà nti kéité mecãã nkékte tebinte borè ké yà de kóo niti nè o yòyóbè.

31 Ke d̀̀: F́ nti Yiè nKuyie nkó mesàà mbonè wè, k̀̀tení kè tí kò. Dè yĩme kàa bo dikpáà? N tũntemu tecĩètè ke waá nyòyóbè yó mborè.

32 Kòò tuokoo tecĩètè kè Damaa duó nkè bèe bouté yòyóbè tinenti, kòò bè duó ntimúkpeti nè tisũũti, kéduó mmenie nhAbarahammu kóo t̀̀nti nè o neínè bè, kè bèe sũ be naàcèi.

33 Kè bèe ò duó mmudii kòò yete ke d̀̀: Kè n yí nàké n t̀̀ tì m báá di. Kè Damaa d̀̀: Béi!

34 Kòò d̀̀: N tú Abarahammu kóo t̀̀nti nwe.

35 Ti Yiè nKuyie nkuù d̀̀ò n yìè nhAbarahammu mesàà, kòò kpenke ke m̀̀ke tikpàti mediè. Ke m̀̀ke iwũõ nè idíítì nè mesoo nnè betõmbè benitidaabè nè benitipòbè nè yòyóbè nè sãmmarímúbè.

36 Kè Saraa o pokù ò peité denitidabire o kóti cuokè, kòò dè duó nhò màkè dèè kó dimàà.

37 Kè n yiè nhAbarahammu duó nkè m béi nke yu ti Yiè nKuyie nyètirì ke yĩ n yí yóó túóté onitipòkù Kannahãã kàbe ò bo bèè cuokè képuó nho bire.

38 Kè n yóó kàte o naàmùnkù kàbe borè nde, o cice cĩètè kéwaá nhonitipòkù képuó nho bire.

39 Kè nh ò nàké ke yĩ kè dè yèmmè onitipòkù báá yie nké n neinè.

40 Kòò n ténne ke tú o Yiè nKuyie nhò tũ nkù yó n niitému kè m péte onitipòkù o kàbe cuokè, o cice cĩètè mieke, kékònnènko képuó nhò kóò dapàà.

41 Kè ò kàte o cĩètè kàbe borè, kè bè í yie, ò béi ndii nùù bá m pĩ.

42 N tùòkení tebinte borè yíe nke bántèmu Kuyie nke yĩ: Ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tũ nkù yóu kè n yà n wanti dè,

43 n yó mbo tebinte také nke, osapàà nwèè bo tanní mudúò kè nh ò mǎo menie nke yĩ: Yóu kè ò yà a dúù kó menie nsám̃pó.

44 Kòò n ténne ke dò: Yà kè n dó kàa yòyóbèe yà, n yóó bantèmu a we ntãátémè kòò yóó yenke n yiè mbire.

45 N kpaá me nnáá nkè Debekaa tùòkení ke to didúù ke dó tebinte, kè ò yĩ: N da báámmu m pã menie nkè n yà.

46 Kòò touté o dúù mecãã nke béi nke yĩ: Yà, kàa yà ke dèè, n dó kéduó nha yòyóbè. Kè n yà kédeè kòò duó n yòyóbè.

47 Kè nh ò beke ke yĩ: We nkóo sapàà nda tú? Kòò yè nNaǎo nè Midikaa be bire Betuyeedi kóo sapàà

nhò tu, kè n tǎnné o ònnì mumámáá koò ùnné sinéí.

⁴⁸ Dè mǎnnì ndi n nìnkúmè ke dǎunnè mutǎmmú ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tū nkù, kù n niitémè weti weti kè m bo túóté o tebite kóo sapàà nképuó nho bire.

⁴⁹ Kè di yie nke bo dǎò n yiè mmesàà nweti weti dí n náké, kè di me nyete dí n náké kè n sǎó.

⁵⁰ Damaa nè Betuyeedi kè bè dǎò: Ti Yiè nKuyie nkuu yē ndè mmè ndò! Ti báá na kébéi ntimatì.

⁵¹ Nte Debekaa, túóté we kékònnè képuó nha yiè nkóo dapàà, kéndònnè ti Yiè nKuyie ntì nda nàkémè.

⁵² Abarahammu kóo tǎntì kèè dǐi mǎnnì de kó tináantì, kénínkú késǎnte ti Yiè nKuyie nnè mutǎmmú,

⁵³ kédeite timátì péítì nè mesǎo nkó tinentì nè tiyààtì kéduó Debekaa, kǎpǎ yepǎrè sààyè o tǎũ nè o yǎ.

⁵⁴ Kè bèè di kǎyǎ, wenwe nè bèè ò cíe, kédeè kǎyíé.

Kè dǎe wenté dikūnweñni kòò dǎò: Yóunè kè n kò n yiè mborè.

⁵⁵ Kòo sapàà ntǎũ nè o yǎ kè bèè dǎò: Yóu kòo nti kpaánè ke dǎò yewe tepítè kè di né kò.

⁵⁶ Kòo tǎntì dǎò: Ti Yiè nKuyie nni nteennèmu kè ò yà n wanti dè, bá nni nhǎǎtínè, yóunè kè n kò n yiè mborè.

⁵⁷ Kè bèè dǎò: Ti yúnè osapàà nkóò beke.

⁵⁸ Kè bèè yú Debekaa kóò beke ke dǎò: A dǎó kénèinè onitì yie nkè dí kòndà? Kòò dǎò: Èè, m bo ò nèinè!

⁵⁹ Kè bèè yóu Debekaa nè kudaakù kùù ò yǎ, kè bèè bo nèinè Abarahammu kóo tǎntì nè bèè ò cíenní kè bèè kò.

⁶⁰ Kè bèè mǎo Kuyie nkó mesàà nDebekaa kpéí nke dǎò:

A bo pié kè dè nsũ mesàà,

kàa yaàbí tieke a nũmbè ekè.

⁶¹ Kè Debekaa íté nè o tãmbè kédeke yòyóbè, kètũnne de kóo nìtì kè bèe kò.

⁶² De m̀nnì kè Isaki íté Daayii-Doyii ke konní ke bo Nεkebu.

⁶³ Kuyuoku makù kè Isakii yè kéncentì dikpàà, kéwénté káyà yòyóbè kè bè kèríní.

⁶⁴ Kè Debekaa wénté káyà Isaki kécúténí yòyó ìnkè,

⁶⁵ kèbéké Abarahammu kóo tãntì ke d̀: Wen-ninwe wèè kèríní ti bíékè? Kòò d̀: N yiè nwe.

Kè Debekaa kãá nkuyààkù o ìikè.

⁶⁶ Kòò tãntì náké Isaki ò d̀ò d̀è kó dimàà.

⁶⁷ De kó dif̀nkúò kè Isakii tanné Debekaa o ỳ Saraa kó kudieku képuoke, ké nhò d̀ó kòò yèmmèe caté ke ỳe o ỳ kumè kòò yèmmè cààrè.

25

Abarahammu bí t̀i

¹ Kè Abarahammuu puoke onitipòkù t̀ò kè bè ò tu Ketudaa.

² Kòò o peíté Simmudanni Yokisãà nè Medanni nè Mandiyãà nè Isibaki nè Suaa.

³ Kè Yokisãà peíté Sebaa nè Dedanni. Kè Dedannii pié Asudiibe, Detusiibe nè Deumiibe.

⁴ Kè Mandiyãà peíté Efaa nè Efee nè Enòki nè Abidaa nè Edidaa. Bem̀u memme bè tu Ketudaa yaàbí nyi.

⁵ Kè Abarahammuu duó nyIsaki o kperε dem̀u,

⁶ kénkpáá f̀òu kèpãmmú o pocẽmbí yepãrè, kéduó nkè ìi k̀te diyìe yìenì kèè bíékè.

⁷ Abarahammu do ỳó kú ke m̀ke yebie ntek̀ùtè nè sipìsìyiekè nè yènùmmù (175) ndi.

8 Ò do kòtè mēdiè mme kēmbò diwèi miēke kékúnè.

9 Kòò bí Isaki nè Isimayēeri kè bèe o kūnné Makpedaa kó kufōti, Efunəə, Soaa bire, Itiibe èi kou pakú miēke, kùù wetí Mammudee,

10 Abarahammu do donté kùnkú nè Itiibe. Dendē bè múnke do kūnnémè Abarahammu nè o pokù Saraa.

11 Abarahammu ku dī mōnni kè Kuyie nkó mesàà nsəəté o bire Isaki ìnkè kòò mbo Daayii-Doyii kó tēbintē také.

Isimayēeri kó ibí

12 Nte Abarahammu pokù Saraa kó kudaakù, Esibiti èi kou Akaa kó dēbire Isimayēeri kó kufuku, bè bè pēi kè bè tūmmè betəbè:

13 Nēbayōti nè Kedaa nè Adiberi nè Mibisammu

14 nè Misemaa nè Dumaa nè Masa

15 nè Adadi nè Temaa nè Yetuu, nè Nafisi nè Kedimaa.

16 Isimayēeri kó ibí nyi tēpítè nè idéi. Bá wè kòò mbaké o botí kédúo nho yètiri o kari, o eitè.

17 Isimayēeri do mōke yēbie ntekòutè nè sipísitàāti nè yèyiekè (137) ndi, kékú kè bèe ò kūnné o yembè borè.

18 Kòò bí nkari Afidaa kētuəkenè Suudi kéntókénè Esibiti, ke wetí Asidii, ke cāā mbemàà ke kari.

SAKƏBU KÓ TINÁĀNTÌ

Esayuu nè Sakəbu be kó tináānti

19 Nte Abarahammu bire Isaki kó tináānti, Abarahammu wèè do pēitè Isaki.

20 Isaki do mōke yēbie nsipísìnàà ndi kēpuoke Debekaa, Betuyēedi Aramu botí kou kóo sapàà, Damaa tāū. Bè do ā Mesopotamii nwe.

21 Isaki pokù Debekaa do tú tehãũnte nte, kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè kùu yie nkòo pùò nyitáátébí.

22 Kè ibí mbokù itòbè i yò pòutì mièke, kòò dò: Kè dè dò mmie mme, ba nte kè m pùó?

Kòo kòte kèbekè ti Yiè nKuyie.

23 Kè kù dò:

A pùó nyibotí idéi nyi,

kè ì bo yènní kénccáá,

kè kùmakù nkpeñnì kutekù.

Osámòpòu bo mbaké okótì.

24 Kòo peité yiè tuòkení, kòo peité itáátébí.

25 Kòo ketiwèe yènní ke wũñ nè o yùtòo, ke dáátí ticìtì o kàntì timòu, kè bèe ò yu ke dò Esayuu.

26 Kòo nantè nyetìní ke pĩ nho nacènkènnì, kè bèe ò yu ke dò Sakòbu. Bè yóó bè peité ke s̄ nyIsaki màke yebie nsipisikuò ndi.

Esayuu fitémè wenwe Mpo ò na nte dè

27 Kè bèe kóté kè Esayuu naá nhopaawaá ndièwè wèe nò nkupaawaá, nke ní ntũũ ndikpáá, kè Sakòbu ntú onitiyòònwè ke kari teciètè.

28 Kè Isaki ndó Esayuu o tãũ mèè kpéi nsiweí kòò cáá, kè Debekaa ndó Sakòbu.

29 Diyiè mari kè Esayuu mboní kupaawaá nke òu mediè nkénsó nSakòbu bèrí itũ.

30 Kè Esayuu dò: N da báámmu nh òu mediè mme, yóu kè ò cááké itũ iwũòì ii. Dèe te kè bèe ò yu ke dò Edómmu.

31 Kè Sakòbu dò: N fiténè Mpo ò nte dè yíe.

32 Kè Esayuu dò: Dikònnì yó n kuò kè Mpo ò nte dè n dòò ba?

33 Kè Sakòbu dò: Béi nkéyú Kuyie nyètìrì.

Kè Esayuu yú Kuyie nyètìrì kóò fiténè Mpo ð nte dè.

³⁴ Dε mònnì ndi Sakøbu duómme Esayuu pèè nè itũ kòo cááké, káyà meniε. Mεmμε ò sènkèrìmè Mpo ð nte dè.

26

Isaki nè Abimεdeki be kó tináantì

¹ Kè dikònnì dierii tanní kéndònnè dìi do tanní Abarahammu kó dimònnì, kè Isakii kòte Fidisitèèbe kóo kpààtì Abimεdeki borè Kedaari εì.

² Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumàà Isaki, kóò nàké ke dà: A báá kòte Esibiti, ríbo n yóó da benke dìi εì,

³ á ndi mbo, n yó nda bonèmu ke da dàò mesàà, n yóó duó nfó nwe nè a yaàbí de kó yehekè, kédàò n do yè n yóó dàò tì a cice Abarahammu.

⁴ M bo duó nkàa yaàbí sũũ nsiwãã kōme, kè n yì duó nde kó yehekè yemou. Nè a yaàbí borè nde n yóó dàòmè ibotí imou mesàà.

⁵ Ke yé Abarahammu yíemmè n kuó imou nè n tannò yemou, nè n tié nnè nh ò nàké tì.

⁶ Kè Isaki ríbo Kedaari εì.

⁷ Kè benitibè nhò bèkú o pokù kpéí, kòò dà: N tãũ nwe. Ke yé ò do yĩèkùmè de kó dihei kòbe bo ò kuòmè Debekaa wenniku kpéí.

⁸ Kè bè ríbo deborè kémante, kè Abimεdeki nsíéké diyie mari fenéti, káyà Isaki kòò kpèitinè o pokù Debekaa.

⁹ Kòo ò yu kóò nàké ke dà: A pokù nwe! Dè yĩme kàa yè nha tãũ? Kòò dà: N yĩèkù bè bo n kuòmè mme o kpéí ke yè n tãũ.

10 Kè Abimedekei dò: A ti dòò ba? Dè kpaá sámprè nde òmòu na nduónèmè a pokù, kàa ti tanné meyei mmieke.

11 Kè Abimedekei náké benitìbè bemou ke dò: Wèè kàáké onitì yie nyoo o pokù ti yóó ò kùmu.

12 De benni kè Isakii buotí tidiiti, kékõũ kè dè mmànnè ò do buotí dè kuce tekòutè (100). Ke yé ti Yiè Kuyie nhò dòòmè mesàà.

13 Kòo kpàtìi deuke kòo mòote o kperε mesàà,

14 kémòote iwũõ nè tidaatì. Kè Fidisitèẽbe miεke nhò péi.

Isaki taunnèmè Abimedekei

15 Kè bèε Ìtinné mutáá sibií o cice Abarahammu tōmbè do keú sì.

16 Kè Abimedekei náké Isaki ke dò: Íté ti εì, a kpenke ke ti pèētému.

17 Kè Isakii íté deborè kékote kékari Kedaari kó kubiriku,

18 kέwεte kέíté o cice Abarahammu do keú sìi bíi, kè Fidisitèẽbe sì Ìtinné. Kòo wεte kέ sì duó nsi yètè.

19 Kè Isaki tōmbèε keú tebinte kubiriku kέpété menésààmè.

20 Kè benaacεmbe bèè bo Kedaari kè bèε kpannè Isaki kòβε ke dò: Tíi te tebinte.

Kè Isakii yú de kó tebinte ke dò Eεeki (dèè tu dikpànni).

21 Kòo tōmbèε keú tebinte tetè kè bèε yíε kέkpa nte kpéi nkè Isakii tè yu ke dò Sitinaa (dèè tu mebootimè).

22 Kòo sòó nkékeú tebinte tetè bá bè í nkpa, kòo tè yu ke dò Deoboti (dèè tu meom̀p̀um̀), kέbéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nti om̀p̀unne kè ti bo pété mesàà.

23 Kòo íté deborè kékote Bεerisebaa.

24 Kè Kuyie nhò benke kumáà keyènkè kòò béinnè ke dò: Mî tu Kuyie, a cice Abarahammu do tũ nkù, bá nyĩèkù n da bonèmu nè n kóo tōnti Abarahammu kpéi m bo da dòò mesàà, kàa botíi sũũ.

25 Kòo maá diwũõtònni, kébántè ti Yiè nKuyie, kécónné o touku, kòo tōmbèe keú tebinte.

26 Kè Abimedeerii íténi Kedaari èi ke bo yà Isaki ke neínè o népo Ausati nè Pikodi wèè baké o ããpòmbè.

27 Kè Isaki dò: Di kòteni ke yè mba? Díndi bèè í n dó ke m bèti di cie?

28 Kè bè dò: Tì yà a Yiè nKuyie nda bonèmè mme ke dó ti tau ntínti nè f̃.

29 Béi nke yú a Yiè nKuyie nyètìrì ke dò a í yóó ti dòò meyei mmamè. Tì mómmòmbe ti í da dòò meyei, ti da yóumu, kàa ité nè diwèi, kè Kuyie nda dòò mesàà.

30 Kè Isakii bè ãnné kupòòkù kè bèe di kényà,

31 kéíté dikũnwehni sèi ke kannenè betòbè yenò ke dò, bè báá dòò betòbè meyei, kè bèe cau nyIsaki kékònnè diwèi.

32 Diì yiè dimáà mièke nke Isaki tōmbè ò nàkémè ke dò: Tì nìnte menie nti keú tèè binte.

33 Kè Isakii yú de kó tebinte ke dò Sibaa (dèè tu mēnucannimè). Kè de kó diheì kpaá tò de kó diyètìrì nè yienni, kè bè dì tu Beerisebaa.

Esayuu puokemè Itiibe botí kó benitipòbè

34 Esayuu do m̀ake yebie nsipísìnàà ndi képuoke Itiibe, Suditi Bedii kóo sapàà nnè Basimati Edonni kóo sapàà.

35 Kè dèe yonke Isaki nè Debekaa.

27

Sakɔbu cɔutémè o kóo kótì kó mesàà

¹ Kè Isakii kóté ke ténke í nwúó, kényú o kóo Po Esayuu, kòò dà: Nte mí.

² Kè Isaki dò: N kòtému, n yí yé n kũũ nyiè.

³ Túóté a tãmmù nè a pie nkéta dikpàà ké n kuɔní tɛhontè,

⁴ kébénné n dɔ mùù dii kékɔtenèní kè n di, ké da pã mesàà nke né na kékú.

⁵ Kè Debekaa keè Isaki nàké tì Esayuu ke tú wèe ta dikpàà kòò kùɔní tɛhontè,

⁶ kénáké Sakɔbu ke dò: N kèè a cice nàkémè a kóo kótì Esayuu ke tú

⁷ wèe ta dikpàà kòò kùɔní tɛhontè kébénné mudii ò dɔ mù, kòò di, kòò pã ti Yiè nKuyie nkó mesàà nkéna kékú.

⁸ M birɛ kénté kékeè n yóó da nàké tì ké tì dòò.

⁹ Kɔte kɛpĩnní yɛɔpàà nyèdèè kè m bénné a cice dɔ mùù dii.

¹⁰ Kàa ò duó nkòo di, ké da pã mesàà nkéna kékú.

¹¹ Kè Sakɔbuu nàké o yɔ ke dò: N kóo kótì Esayuu m̀̀ke ticìtì nti, mí m me nyí tì m̀̀ke.

¹² Kè dè yèmmɛ n cice n kááké kényà n yí m̀̀kemè ticìtì kè n naá siyáàbìsì yiè, kòò n d̀̀ò meyei nkè m m̀̀nté mesàà.

¹³ Kòo yɔ d̀̀ò: Kòò da d̀̀ò meyei mmèe do n yĩnkè. Cénkɛɛ yie n da nàké tì kɛpĩnní yɛɔpàà.

¹⁴ Kè Sakɔbuu kɔte kɛpĩnní yɛɔpàà nkéduó nho yɔ, kòò bénné o cice dɔ mùù dii.

¹⁵ Kè be yɔ Debekaa túóté o kòò Po Esayuu yaàsàtì tii bo tɛcĩtè kédátinné Sakɔbu o bíyãtè,

¹⁶ kétúóté kubɔk̀̀nk̀̀ kédátinné o nou nè o f̀̀nii,

17 kòò duós mmudii ò bèríné mù nè pḗḗ.

18 Kè Sakɔbuu kate o cice borè ke d̀̀: N cice! Kòò d̀̀: Nte mí! F́́ nwenǹ̀nwe?

19 Kè Sakɔbu d̀̀: N cice mínwe a kóo Po Esayuu. N d̀̀ò a yḗ n d̀̀ò dè nde. N da báámmu, íté kékari kécááké iorimaa n kùḗní ì, ké m pā mesàà.

20 Kè Isaki d̀̀: A p̀̀anke p̀̀étému dende bàmbà ntehontàà? Kòò d̀̀: A Yìè nKuyie nkuù tè k̀̀tenèní n ỳ̀ìkè.

21 Kè Isaki d̀̀: T́́ónní kè n da kááké ḱ́yà kè nsà kè f́́ nwe m bire Esayuu.

22 Kè Sakɔbuu t́́óńko, kòo cice Isakii ò kááké ke d̀̀: Metammè d̀̀nnè Sakɔbu k̀̀me kè debaà nd̀̀nnè Esayuu kpeḗ.

23 Bá ò í nhò banté, ke yḗ o baà ndo ãmè ticiti ke d̀̀nnè o kóo kótì Esayuu kpeḗ, kòo ò d̀̀ò mesàà.

24 Kòò beke ke d̀̀: F́́ nwe m bire Esayuàà? Kòò d̀̀: ḖḖ mínwe.

25 Kè Isaki d̀̀: Nh ãnné, kè n cááké iorimaa nké da pā mesàà. Kè Sakɔbuu ãnné o cice, kòo cááké, kòo ò duós mmenaà nkòo yà.

26 Ke d̀̀: T́́ónní m bire ké nh ɔrí.

27 Kòo t́́óńko kóò ɔrí kòo keè o yààti ń́ú, kóò pā mesàà nke d̀̀: M bire kó kunú d̀̀nnè dikpáà ti Yìè nKuyie mpā dì mesàà nkó kunú nku.

28 Kuyie nda pā keḗnkè kó kbooku,

kàa paa nní mpeí mesàà,

kàa mməke tidiiti nè menaà.

29 Kàa mbaké ibotí iməu,

kè titenti timəu kəbe nninku a ìkè,

kàa mbaké a tebii ke si ninku a ìkè.

Kè wèè da d̀̀ò meyei nwèè p̀̀té meyei,

kè wèè da d̀̀ò mesàà nwèè p̀̀té mesàà.

30 Isaki pã dii m̀ǹǹni Sakɔbu mesàà nke dèè kòo nyiti, kòo kóo kòtì Esayuu konnì kupaawaa,

31 kébénne mudii kètso kédúo nho cice ke d̀: N cice ité kécááké iorimaa n k̀ǹni ì k̀e m pã mesàà.

32 Kè Isakii beke ke d̀: F́ nwenninwe? Kòò d̀: M̀nwe Esayuu a kóo Po.

33 Kè dèè di Isaki mediè nkòo k̀nt̀ti aá, kòò d̀: Wenninwe wèè k̀ǹni tɛhontè ke n dúo nkè n càáké ke dèè kàa kraanì, kè nh ò pã mesàà nkòo yóo m̀e pèté?

34 Kè Esayuu keè o cice béi ntì kòo yèmmèè caàrè, kòo kuónko mediè nke d̀: N cice múnke m pã mesàà!

35 Kè Isaki d̀: A nantè tɛè k̀tení ke souté ke cúté a kó mesàà.

36 Kè Esayuu d̀: Bè ò yu ke tú Sakɔbu osoùnti, dèè te kòò n souté kuce mèdémè ke cúté Mpo ò nte dè ke wète ke cúté n kó mesàà. Ke d̀: Mesàà mmamè í kraá n kpéináà?

37 Kè Isaki d̀: M béimmu ke tú ò bo n da baké, kàa tebíi simou ntú o kó betōmbè. M béimmu ke tú ò bo mmoke tidiiti nè menaà, n ténke bo na ké da d̀ò ba m bire!

38 Kè Esayuu d̀: N cice a m̀ke meè sàà mmáà? Múnke n d̀ò mesàà.

Dè m̀ǹǹni kékuó.

39 Kè Isaki d̀:

A bo mbo kèè tenkè bá nnaati, kéĩnkè kó kbooku báá cúténí a tenkè.

40 A ní yóo dokému kèpété kèdi,

kéntú a nantè kóo t̀nt̀ti,

kénháante tip̀ti timou,

diyie mari ké né fietè amáà a nantè nou mièke.

Sakɔbu cokémè kékote o maànnikù

41 Kè Esayuu miεεε πεικε μεδιε nSakɔbu o cice o pã mɛ̀è kpéi mmesàà, kòò nnáá nke tú: Dè í kpaá dɛ̀tirì n cice bo kúmè, kè n kuɔ n nantè Sakɔbu.

42 Kè bɛ̀e náké Debekaa Esayuu nàá nti, kòo náké Sakɔbu ke dò: A kóo kòtì Esayuu miεεε da peikemu kòò dɔ́ ké da kuɔ.

43 M birɛ kɛ̀nté n yóó da náké tì, kécoké kékɔte n tãũ Damaa cie Anaa eì,

44 ké nke mbo kòo miεεε yàa donè.

45 Kòo yè nha ò dɔ̀ò dè, kè n da náké kàa wɛ̀tení. N yí dɔ́ ndi paà didé diyie dimáà.

46 Kè Debekaa náké Isaki ke dò: N demmu mufɔmmu nè n còòbè Itiibe kó medòòrìmè kpéi, kè Sakɔbu puoke di nheì kóo nitipòkù kè n ku dè ntɔũ.

28

1 Kè Isakii yú Sakɔbu kóò pã mesàà nke dò: A báá puoke Kannahãã kɔbe kóo sapàà.

2 Íté kékɔte Mesopotamii Betuyɛedi a yò tãũ cĩ̀ɛ̀tè, képuoke o kóo sapàà.

3 Kuyie mmuwɛ̀rímú mumɔu yiè mbo da dɔ̀ò mesàà nkàa pié késũũ, kɛ̀naá nyibotí péu cice.

4 Kuyie nda dɔ̀ò mesàà nfɔ́ nnè a yaábí kù dòòmè Abarahammu, kàa tieke diheì a mè mbo di kupòòkù, kù duó ndi Abarahammu.

5 Kè Isakii duó nkè Sakɔbuu kɔte Mesopotamii, Betuyɛedi birɛ Damaa cie ò do tú Aramu botí kou nwe Debekaa tãũ, Sakɔbu nè Esayuu be yò.

6 Kè Esayuu keè Isaki pãmè mesàà nSakɔbu, ke duó nkòò kɔte Mesopotamii ke bo túóté onitipòkù, kékeè ò nàkémè Sakɔbu ke tú: A báá túóté Kannahãã kɔbe kóo nitipòkù.

⁷ Kè Sakɔbu yie nho cice nè o yɔ be kpɛti, ke kòte Mesopotamii.

⁸ Kè Esayuu banté o cice í dómè Kannahāā kó benitipòbè,

⁹ kékòte kétúóté onitipòkù Maadati, Abarahammu bire Isimayɛeri kó debire Nebayoti tãũ.

Sakɔbu yàmè tidòuntì

¹⁰ Kè Sakɔbuu íté Bɛrisebaa kénkɔri Anaa èi,

¹¹ kèmbèrínè dibòrì marì kè diyìè ta, kòo waá nditári kéceé nho yuu kéndúò deborè,

¹² kényà tidòuntì mati kè kudièti cómmú ketenkè ke káá ntiweti, kè Kuyie ntɔrè dèkù ke cuuti.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie ncòmú o také koò nàa nke tú: N tú a Yiè nKuyie nku a yààrì Abarahammu nè Isaki bè do tũ nkù. A duó kèè tenkè, n kè nda duómmu f́ nnè a yaàbí.

¹⁴ A yaàbí bo sũũ mmubirímú kɔme kèpitè tipîti timɔu: Diyìè yìèni kè nè dî taà kè, kubakù cànkù nè kuyóú. F́ nnè a yaàbí dîi yó nte kè ñ dɔò ibotí imɔu mɛsàà.

¹⁵ N yó nda bonèmu ke da kánké bá kèè bíékè, ké da wɛtenèní di nheì. N yí yóó da yóu, n yóó da dɔòmu n da nàké tì.

¹⁶ Kè Sakɔbuu entení ke dè: Ti Yiè nKuyie nkuù bo diɛ mbá n do í yé.

¹⁷ Kè kufɔwaá nhò pĩ nkòò dè: Dibòrì dii ndò nkéndému, Kuyie ncíètè nte, kéinkè kó dibòrì dii kpɛtè diɛ.

¹⁸ Kè Sakɔbuu íté dikũnweñni sèi kétúóté ditári ò do ceké dî o yuu káfíí, nkécóú mmekùò ndi ñnkè ke bo ndenniní,

19 *kýú* δε *kó* dibòrì κε *dò* Betεedi (dèè tu Kuyie ncĭētè). Nè dimònnì bè do δε yu κε *tú* Duusi nwe.

20 Kè Sakòbuu cannenè dinùù Kuyie nκε *dò*: Kè Kuyie nni m bonè n cèmmu miεke, κε n *kānké* κε n duò mmudii nè tiyààtì,

21 *kè* n wētε κε *kò* n cice cĭētè nè kukòhnaatí, ti Yiè nKuyie bo ntú n Yiè.

22 M με ncónné dii *tári* bo ntú Kuyie ncĭētè, *kè* kù n duó ndè n deite demáà tepíitè miεke *ké* kù duó.

29

Sakòbu tùòkemè Damaa

1 Kè Sakòbuu sòtε mucèmmu kénkòri diyie yìenì kèè bíékè,

2 *kétu*κε dibòrì mari *kéyà* tebinte matè. Kè ditári dieri pòke, *kè* tipecēnti tìtāāti duó deborè, bè do δε ntì nìnkò.

3 Tìpecēnti do ò̃ δε ntíí, nkè bèε pootε ditári *ké* tì nìi nkédeè *kéwētε* *képo*.

4 Kè Sakòbuu beke bepecēmbε κε *dò*: Di cie borè? Kè bè *dò*: Ti cie bo Anaa εi ndi.

5 Kòò *dò*: Di yé Naò bire Damaa? Kè bè *dò*: Ti ò yému.

6 Kòò *dò*: Ò bo *kè* dè naataà? Kè bè *dò*: *ε̃*, dè naatimu! Nte o kóo sapàà nDasεedi κε *kéríní* nè o pecēnku.

7 Kè Sakòbu *dò*: Diyie *kpaá* δεumu nè di bo tíimmè ipe, niinnè i *ké* ì *kòtenè* *kè* ì di.

8 Kè bè *dò*: Kè ipe í tii nyimou ti *báá* na, ì ò̃ tí nyimou ndi *kè* tí pootε ditári *ké* ì nìi.

9 Kè bè nkpaá κε με nnáá nkè Dasεedii tuòkení nè o cice pecēnku. Ò do *tú* opecēnti nwe.

10 Kè Sakɔbuu ò yà nè o yǎ tǎũ Damaa pec̃enku, kɛ̃pootɛ tɛbintɛ kɛ̃nii nyipe. Dasɛɛdi do tú Sakɔbu yǎ tǎũ Damaa birɛ ndɛ.

11 Kè Sakɔbuu ò ɔrí kɛ dɔ ò bo pǐ nhomáà kɛ́yĩ̀ɛkɛ, kɛ́kuó.

12 Kè Sakɔbuu náké Dasɛɛdi kɛ dɔ: N tú a cice tǎũ Debekaa birɛ ndɛ. Kè Dasɛɛdii coké kékò nké tì náké o cice.

13 Kè Damaa keè o tǎũ birɛ Sakɔbu kpéi, kécoké kóò ɔrí, kè bèe kò nteɔ́ɛ̀tè, kè Sakɔbuu ò náké dè dòmmè.

14 Kè Damaa dɔ: Ti cǐ̀ɛ̀tè temáà ndi.
Kè Sakɔbu nhò bonè kɛ dɔ otǎnkù.

Sakɔbu puokemè Dea nè Dasɛɛdi

15 Kè Damaa dɔ: A bo nni mpǐ mmutǔmmú fààrè a tú mèè kpéi n cǐ̀ɛ̀tè kouà? Náké a dɔ n da yietí mù.

16 De m̀ǹǹni kɛ s̃́ nDamaa m̀̀kɛ besapàmbè bèdébè. Kòo kòtì tu Dea, kòo sám̀p̀r̀ò̀u tu Dasɛɛdi.

17 Kè Dea nuɔ nyí nnaati mesàà nkè Dasɛɛdi tu oposáatì kɛ s̀ǹǹnè onitipòkù.

18 Kè Sakɔbu ndó Dasɛɛdi kɛ dɔ: N dɔ Dasɛɛdi nwe, a b́yáã̀tè, kɛ bo da pǐ mmutǔmmú yebie nyèyiekè, kòò puokɛ.

19 Kè Damaa yie nkɛ dɔ: Kè n we nda duó ndè wenninè m bo ò duómmè okpákpàrì. Á mbo n cǐ̀ɛ̀tè.

20 Kè Sakɔbu míbo koò pǐ mmutǔmmú kɛ dɔ yebie nyèyiekè, kè de ko yebie nní ndò nyè í m̀ǹtɛ ò dɔ mèè kpéi nDasɛɛdi.

21 Kè Sakɔbuu náké Damaa kɛ dɔ: De m̀ǹǹni t̀̀ò̀kɛmu, n duó m pokù kè nh ò puokɛ.

22 Kè Damaa dɔò dibanni kɛ́yú dihei kɔbe bɛmɔu.

23 Kuyuoku m̀ǹǹni kétúóté Dea kéduó nSakɔbu kòo ò duónè keyènkè.

24 Kè Damaa túóté Sidipaa o kóo nitipotōnti kédúo nDea.

25 Kè dèe wenté kè Sakɔbu nsó nDea nwe, kòo beke Damaa ke dò: A n dòò ba! N da pĩ mmutōmmú yebie nyèyiekè Dasɛedi kpéi nke. Dè yĩme kàa n souté?

26 Kè Damaa dò: Ti cie osámṙòù òò í nyenke kòo kótì kpaá.

27 Yóu kè dibanni kó yewe yèyiekèe dèè kè ti da duó nhosámṙòù, kàa sòoté mutōmmú yebie nyèyiekè.

28 Kè Sakɔbuu yie, kè dè mmòke yewe yèyiekè, kè Damaa ò duó nDasɛedi,

29 kétúóté o kóo nitipotōnti Bidaa kédúo nDasɛedi.

30 Kè Sakɔbuu duónè Dasɛedi, ké nhò dó kè dè pèṙté Dea. Kòo yíe pĩ Damaa mmutōmmú yebie nyèyiekè o kpéi.

Sakɔbu piémè ibí

31 Kè ti Yiè nKuyie nyà Sakɔbu í dómè Dea kédúo nkòo mpéi, kè Dasɛedi yie ntú tehãũntè.

32 Kè Dea púo nképeité denitidabire, ké dè yu ke dò Dubenni, dèè tu: Ti Yiè nKuyie nyà n sémmè. Ke dò: N dɔ̀ù bo n dɔ̀ke di mmònni.

33 Kòo wète kèpúo nképeité denitidabire ke dò: Ti Yiè nKuyie mbanté bè í n dómè, ke n yìe debire terè.

Kòo yu de kó debire kè dò Simmeòò.

34 Kòo wète kèpúo nképeité denitidabire ke dò: Di mmònni n dɔ̀ù yèmmè bo mbo m bíékè.

Kè Sakɔbuu dè yu kè dò Defi.

35 Kè Dea yíe kèpúo nképeité denitidabire, ke dò: Di mmònni m bo sãnte ti Yiè nKuyie, ké dè yú ke dò Suda.

De m̀nni kécómmú kuperitòo.

30

¹ Daseedi yà diì m̀nni wè í peímè kè dèe ò yonke, k̀o náké Sakabu ke d̀: Duó nkè m peité, kè m̀e d̀ke n kú.

² Kè Sakabu mieke peike Daseedi, k̀o ò náké ke d̀: N tú Kuyie nkuàà? Kuyie nkuù da m̀nte kupeit̀o.

³ Kè Daseedi d̀: Duónè n k̀o t̀nti k̀o m pié ibí.

⁴ K̀o duó mBidaa Sakabu k̀o ò duónè.

⁵ Kè Bidaa p̀o nképeité denitidabire.

⁶ Kè Daseedi d̀: Kuyie nni ò k̀óné, ke k̀e n sáuti, ke m p̀a denitidabire.

Ke yu de k̀o debire ke d̀ Danni.

⁷ Kè Bidaa yíe p̀o nképeité denitidabire.

⁸ Kè Daseedi d̀: M manè n k̀o k̀oti ke na, ké dè yu ke d̀ Nefutadii.

⁹ Kè Dea yà ò t̀nke í peímè, k̀túté o k̀o t̀nti Sidipaa kéduó nSakabu k̀o puoke.

¹⁰ Kè Sidipaa peité denitidabire.

¹¹ Kè Dea d̀: N yuu diì naati!

K̀o dè yu ke d̀ Kadi.

¹² Kè Sidipaa yíe képeité denitidabire.

¹³ Kè Dea d̀: Dè ò narike, di m̀nni benitipòbè bo nni ntú diwèi yíe.

K̀o dè yu ke d̀ Asee.

¹⁴ Mudidèi m̀nni kè Dubennii k̀té kupaku, k̀tũní yetebe bè tu yè mantidak̀ò, k̀t̀ní kéduó nho ỳ Dea, kè Daseedii ò m̀ ke d̀: M p̀a a bire t̀ní yèe tebe.

30:14 mantidak̀ò: De k̀o yetebe bè do yè nyè teénnè benitipòbè m̀be kè bè puo (wénté Fecanyènfè 7:14).

15 Kè Dea dò: A fiète n dǎu kè dè í da sannè kàa wète ke dǎ kécǎuté m bire tǎní yèè tebeà? Kè Daseedi dò: Kàa m pǎ yetebe ò bo ta a borè ke nyènkè.

16 Kè Sakǎbu nkūntiní kupaku kuyuoku, kè Dea ò co ke dò: A tati m borè nde yíe, n da donténè m bire tǎní yèè tebe nye.

Kè Sakǎbuu ta o borè de kó keyènkè.

17 Kè Kuyie nteennè Dea kòo púó nképeité denitidabire nummurè,

18 kébéi nke dò: Kuyie nni nyietí n duó mmèè kpéi nke n kóo tǎnti n dǎu.

Kòo dè yu ke dǎ Isakaa.

19 Kòo wète kèpúó nképeité denitidabire kuónnè.

20 Kè Dea dò: Kuyie nni mpǎ dipǎnni sààrì, di mmǎnni n dǎu bo m pénsirì ke yé nh ò peitémè initidabí ìkuò.

Kòo dè yu ke dǎ Sabunǎ.

21 Kòo yíe kèpeité denitipobire ké dè yu ke dǎ Dina.

22 Kuyie nyí nyè nDaseedi kpéi, kòo teennè kòo bo pié.

23 Kòo peité denitidabire, kébéi nke dò: Kuyie nni ndènnè iféi.

24 Kòo dè yu ke dǎ Sosefu, ke dò: Ti Yiè nKuyie nha n yíe denitidabire.

Sakǎbu kpàrikèmè

25 Daseedi peité diì mǎnni Sosefu kédeè, kè Sakǎbuu náké Damaa ke dò: M pǎ kuce kè ò kò n cie.

26 N duó m pobè nè m bí n da pǐ mutǎmmú bèè kpéi. A yému m pǐ mmùu tǎmmú a cǐètè.

27 Kè Damaa dò: Kénté n dǎ ké da náké tì, m bantému fǎò temè kè ti Yiè nKuyie nni n dǎò mesàà.

28 Kè Damaa dò: Náké n yóo da yietí mù kè n da yietí.

29 Kè Sakɔbu dò: A yému n da pī mmèè botí mutōmmú kàa wũṣ sũṣ.

30 N do yóo tuǝkení kàa wũṣ í sũ, kè ò tùǝkení kè ì sũṣ. Míi te kè ti Yiè nKuyie nda dḍò mēsàà. Yóu di mmònni kè m pī n kó mutōmmú.

31 Kè Damaa beke Sakɔbu ke dò: N yóo da yietí ba? Kòò dò: A í yó n yietí mùmamù. Kàa yie n yóo da náké tì, n sḍoté kéncēmmù a wũṣ.

32 Ò béi memme ke dò: M bo bate yíe nha pe nè sibóó kéccánné, dèè ã sisuḍ, nè dèè dò nyàùyàù deé yó ntú n kó tiyeti.

33 A bo kǝtení dìi mḍnni káyà m pecēnku, a bo banté n náámmè timómmḍnti. Kàa sṣ nyipe nè sibóó dèè í mǝke sisuḍ nè dèè í dò nyàùyàù kè dè bo n kpeyi miéke, n dè yùúkúmu.

34 Kè Damaa dò: N yiemmu a béi ntì.

35 De kó diyìè mómmḍnni, kè Damaa bate ipe nè sibóó dèè ã sisuḍ nè dèè dò nyàùyàù, kéduó nho bí.

36 Kè bèè íté kémmǝke mucèmmu yewe yètǝṣṣi kédéténè Sakɔbu.

Kè Sakɔbu nkpaá cēm̀m̀m̀m̀m̀ Damaa kpeyi ìi kpaá,

37 kéwaá ndetie mmarè detǝṣṣi kó íbaké, ké ì ciku yepíè,

38 kébúú nde kó ideí iwũṣ yḍ ndè, kè ì nkòríní muyǝǝ ke ì yàù ke dekù itǝbè,

39 ke pèí sisuḍ kpeyi nè ìi dò nyàùyàù.

40 Kè Sakɔbu mbaàti ìi ã sisuḍ nè ìi dò nyàùyàù, ke cǝnǹǹǹko.

Kè Sakɔbuu mḍote o kó kupecēnku kè kù ncáánnè Damaa kǝku.

41 Iwũṣ ìì kpeń̀nì kẹ̀ ì dọ́ kẹ́deke diì m̀ǹǹnì wẹ̀ mẹ́ú nde kó idẹ́í ì ỳṣ̀ ndẹ̀ kẹ̀ ì ndekù ke ì wùó.

42 Kẹ̀ icĩrìyì dọ́ kẹ́deke ò báá mẹ́ú nde kó idẹ́í. Meme kẹ̀ icĩrìyì ntú Damaa kpeyi kẹ̀ ikpẹ́rìyì tu Sakabu kpeyi.

43 Kẹ̀ Sakabuu kparikẹ̀ mediẹ̀, kẹ́mọ́te ipẹ̀ nẹ̀ sibọ́ọ́ pẹ́u, benitidatǎmbẹ̀ nẹ̀ benitipotǎmbẹ̀, yòyóbẹ̀ nẹ̀ sǎmmarímúbẹ̀.

31

Sakabu itémè Damaa cie kécoké

1 Kẹ̀ Sakabuu keè Damaa bí náámmè ke tú: Sakabu fiète ti cice kpàtì nti, deè te kòò kpenke mie.

2 Kòo yà Damaa yèmmè ténke í ò naatinèmè mè do ã ndòmmè nẹ̀ dim̀ǹǹnì.

3 Kẹ̀ ti Yiè nKuyie nnáké Sakabu ke dọ̀: Kò nha cice cie bè da peitè dè. N yó nda bonèmu.

4 Kẹ̀ Sakabuu yú Dasedi nẹ̀ Dea dikpàà ò cěmmú dè o wũṣ,

5 ké bè nàké ke dọ̀: N yà di cice yèmmè ténke í n naatinèmè mè do ã ndòmmè, Kuyie n cice tũ nkù me nni m bonèmu.

6 Di yému m pń̀mè di cice mutǎmmú nẹ̀ n wě́rímú mumọ̀u.

7 Kòò n ciitè, ke cèète n yeti kuce teríítè, Kuyie mme nyí yóu kòò n dọ̀ọ̀ meyei mmamè.

8 Ò yĩ diì m̀ǹǹnì ìì ã sisuò ì bo ntú n kpeyi kẹ̀ ìì pié ìì ã sisuò, kòò dọ̀ ìì dọ̀ nyàùyàù ì bo ntú n kpeyi, kẹ̀ ìì pié ìì dọ̀ nyàùyàù.

9 Kuyie nkuù cọté di cice wũṣ ke n duó.

10 Ipe nẹ̀ sibọ́ọ́ dè dẹ̀kù diì m̀ǹǹnì, kẹ̀ n yà nẹ̀ tidouǹtì dèè ã sisuò nẹ̀ dèè dọ̀ nyàùyàù deè dẹ̀kùmè.

11 Kè Kuyie ntõnnì n yú ke dò: Sakõbu! Kè n dò: Nte mí.

12 Kè di dò: Wénté káyà yebõdakè nè ipè dèè dò nyàùyàù deè dèkùmè. N yàmú Damaa da dõòrimè.

13 Míi tu di Yiè nKuyie nha do yà kù Betεedi, kéfíi nditári, kécóú mmekùò nké n náké a dó tì. Di mmõnnì, íté kékò nha èi bè da peité di.

14 Kè Daseedi nè Dea kè bè dò: Ti cice í yóó kú kè ti túóté dèmarè o cĩètè.

15 Ò ti wènté bepõðbè mbe, ke ti fité ke di ti díítí, bá wè í ti duó nwe do dò nké ti duó nyì.

16 Kuyie ncouté tìi kpàtì ti cice borè ke da duó ntì tu ti kpèti ntì, tínti nè tí bí, dõò Kuyie nda náké tì.

17 Kè Sakõbuu báátí, kédee nho bí nè o pobè yòyóbè,

18 kètúóté o wũõ nè o kpàtì timõu ò pèté tì Mesopotamii, kékété kénkũnti o cice Isaki borè Kannahã.

19 Ke ś nDamaa kòte ke kēi o pe citì, kè Daseedi yúúkú o bókè.

20 Kè Sakõbuu souté Damaa Aramu botí kou, kéíté bá ò í ò cau,

21 kètúóté o kperε demõu kécoké, késénté kukó ndiekù Efadati, kékété, kénwetí Kadaadi tãrì.

22 Diyìè tãännì yiè kè bèe náké Damaa Sakõbu cokémè.

23 Kòo túóté o kãbe, kètũnne Sakõbu kémmeke yewe yèyiekè, kòò nìnte Kadaadi tãrì.

24 Kè Kuyie nnáké Damaa, Aramu botí kou nè tidõuntì ke dò: A báá dõò Sakõbu tìmatì.

25 Wè ò nìnte memme ke ś nSakõbu cònné o touku Kadaadi tãrì ñnkè, kè Damaa múnkeε cónné o kòku,

26 kébeke Sakɔbu ke dɔ: A n dɔ̀ ba, ke n souté? Ke tũóté n kó besapàmbè ke dò nha kpà nke bè éí.

27 Dè dòmme kàa n souté, ke sòri ke coké, bá a í n nàké? Ti na n da cíemmu kéndiè, ke bie nyebàrè nè tikùtidùùti kè dè naati.

28 A í yóu kè nh ɔrí n kó besapàmbè nè n yaábí. A dɔ̀ dɛyɛinkpɛɛ ndɛ.

29 M mɔkemu muwɛrímú ke na nda dɔ̀ mɛyɛi, kè Kuyie nha cice tũ nkù né n nàké keyènkè kèè pɛ̀ɛ̀tɛ̀ ke tú m báá da dɔ̀ tìmatì.

30 A dɔ̀ mɛcãã mme ke bo kò nha cice cĩ̀ɛ̀tɛ̀, dè né yĩme kàa yúúkú m bɔ̀kè?

31 Kè Sakɔbu dɔ̀: N yĩ̀kù a bo fietɛ mèmme a kó besapàmbè.

32 Wénté n kó benitìbè, kàa yà wèè borè a bɔ̀kè bèè ò kù.

Sakɔbu do í yé ke dò nDasɛedi wèè yè tũóté.

33 Kè Damaa ta Sakɔbu kó kutouku, kéta Dea kɔku, kéta o kó benitipotãmbè bedé kpɛti, ò í nyà mùmamù, káyè kéta Dasɛedi kɔku.

34 Ke yé ba! Kè Dasɛedi wèè yè tũóté ke sònne yɛsãnkònkè miɛke ke kari ye ìnkè. Kè Damaa wammú titouti timɔu miɛke kémónté.

35 Kè Dasɛedi dɔ̀: N cice a miɛke báá peike n yí mè nyitémè n kàri, m bo n tãnkù yeire ndɛ.

Kè Damaa wammú kémónté.

36 Kè dɛe yonke Sakɔbu koo nkpannè Damaa, ke tú: N càke ba? N dɔ̀ ãmme yei nkàa n tũ nnè kemieke?

37 A fíemu n nentì, a yà ba dèè tu a kpɛɛ? Benke dɛ n kɔbe nè a kɔbe, kè bèè yà ké ti púté.

38 M bo a cĩ̀ɛ̀tɛ̀ ke mɔke yebie nsipísìdè ndi, m mɛ nyí càáké a pedàà mari.

39 Musĩmmù í pĩ nha òfè mafè, kè n fè tóní ke da benke, nh òfè fè yietĩmu. Kàa m békú bè yúúkú ì kuyie nnè keyènkè, kè ò da yietí.

40 Kè fewentaafè m poté, kè muséé nni m poté keyènkè, kè n ní nyié nke wúó.

41 Yebie nsipísidé ndi m bomè a cĩètè, ke pĩ mmutõmmú yebie ntepiítè nè yènàà a kó besapàmbè kpéí, nke cẽmmú a wũõ yebie nyèkuò. Kàa cèète n yeti kuce tepiítè.

42 Kè Kuyie, n yààrì Abarahammu do tũ nkù, n cice Isaki dé kù do í n teennè, a na nni m bèti n nou sinùmmù ndi. Kù me nyàmù n fèũtémè a cĩètè, ke n teennè wenke keyènkè.

Sakõbu nè Damaa bè taummè

43 De m̀nni kè Damaa ò tẽíné ke d̀: N kó besapàmbè tu bie, be bí tú n kpeyi nyi, kè iwũõ ii ntú n kpeyi, demou a mè nwùó ndè tu n kperè nde. M me nyí yóó na kédòd̀nè mùmamù n kó besapàmbè nè be bí.

44 Yóu kè ti tau mmí nnè f̀ nkédòd̀ mebenkùmè mamè.

45 Kè Sakõbuu túóté ditári kífí,

46 kénáké o kòbe ke d̀: Waánnènní yetárè! Kè bèe yè waanní kécóú nditácóú, kè bèe kari bemou di ìnkè kèdi.

47 Kòo dì yu ke d̀: Metaummè kó mebenkùmè kó ditácóú. Nè Damaa kó tináànì Yekaa-Saadutaa nè Sakõbu kpeti Kadedi.

48 Kè Damaa d̀: Di ntácóú dìi yó mbenkú mí nnè f̀ nti taummè.

Nè de kpéí nke bèe dì yu ke d̀ Kadedi,

49 kényié ké dì yu ke dò Misipaa. Kè Damaa dò: Ti Yiè nKuyie nní nti wúó nti dèténè dìi m̀nǹǹǹ titòbè.

50 Kàa f̀ũ̀nko n kó besapàmbè, ke t̀òkè betòbè, a nyé ke dò nhonit̀i weè í ti wúó, Kuyie nkuù ti wúó.

51 Kè Damaa dò: Nte ditácòu n còu ndi nè ditári n f̀íi ndi mí nnè f̀ó nti cuokè.

52 Di ntácòu nè di ntári dè ntú ti taummè kó dibenkèr̀i. M báá dè p̀è̀tè kékote a bíkè kédòò meyi, a me mbáá dè p̀è̀tè kékotení m bíkè kédòò meyi.

53 Kuyie nhAbarahammu nè Naòò bè tũ nkù ni nti wúó!

Kè Sakòbuu parikè kényú Kuyie nho cice Isaki dé kù yètiri,

54 kéfúuté f̀è̀f̀è Kuyie, kényú o kòbe kè bèe cááké kényié nditári ìnkè.

32

1 Kè dèe wenté dikũnweń̀ǹ, kè Damaa ɔ́rí o kó besapàmbè nè be bí, ké ì pã mesàà nkékò.

Sakòbu bàrmúmè Esayuu nè yep̀arè

2 Kè Sakòbuu sòtè o cèmmu, kè Kuyie ntòrèe ò co.

3 Kòo yè yà ke dò: Kuyie nkó dikàr̀i ndi die. Mer̀m̀e ò dè yumè ke dò Maanaimmu (dèè tu yekàrè yèdèè).

4 Kòo t̄ mbenit̀ibè Seii Edòmmu kó kutempè mmièke o kóo kótì Esayuu borè,

5 ké bè nàké ke dò: Dì nàké n yiè nhEsayuu ke dò: A kóo t̄nt̀i Sakòbu kòte Damaa cie nke, ke ke mbo ke t̀ù̀kenèní yíe.

6 Ke m̀ake inààke nè sãmmarímúbè nè ipe nè sibóò nè benitidatòmbè nè benitipotòmbè, ke tú f̀ó nho yiè nha ò còuté.

7 Kè Sakɔbu do tɔ mbèe wēteni kóò nàké ke dò: Ti kɔtemu ke yà a kóo kótì Esayuu, kòò kèríní nè behããpòmbè sikɔusìnàà (400).

8 Kè kufɔwáá nhauté Sakɔbu mediè nkòo toté bèè ò neínè yetĩrè yèdèè nè iwũɔ ò do tɔ ì, ipe nè sibɔó, inààke nè yòyóbè.

9 Ke náá nke tú: Kè Esayuu kùɔ ditĩnni mari, diterii coké.

10 Kè Sakɔbuu bántè Kuyie nke dò: Kuyie n yààri Abarahammu nè n cice Isaki do tũ nkù, fɔ̀̀ n nàké ke tú: Wēte a cie, a kɔbe borè kè ò da dɔ̀̀ mesàà.

11 N yí mǎnnè mesàà nha do yē nha yó n dɔ̀̀ mè ke mè dɔ̀̀, mí nha kóo tǎnti. N do senti kukó nSuditēē ke pikú m pàati mǎà ndi, di mmònni ke náá nyetĩrè yèdèè.

12 N deeténè n kóo kótì Esayuu, n yḕ̀kù ò bo kɔtenímè mme ké n kuɔ nè m pobè nè m bí.

13 A do béimmu ke dò a yó n dɔ̀̀ mesàà, nkè n yaábíi sũũ nkéndò ndáméèri nùù kó mubirimú, bá bè báá na ké ì kàa.

14 Kè Sakɔbuu báté deborè kényié, kédeite ò do mǎke dè miēke ò yóo pǎ dè o kóo kótì Esayuu.

15 Sibɔniisi sikɔusidé (200) nè yebɔdakè sipísidè nè ipeni sikɔusidé (200) nè yepedakè sipísidè

16 nè yòyóbè beniibe bèè tɔ ibí sipísitǎati nè bè bío nè inaani sipísìnàà nè yenaadakè tepíítè nè sǎmmarímúbè niibe sipísidè nè isǎmmarímbí tepíítè.

17 Kòo dè toté de tǎnti de tǎnti, kéduó nho tǎmbè ké bè nàké ke dò: Niiténè kè mēfiè nní nsoké di cuokè.

18 Kòo nàké oketiwè ke dò: Kè n kóo kótì Esayuu da conè ke beke ke tú: We nda te? A kɔri ke? We nte iwũɔ ì ni a ì̀̀kè?

19 A dò: A kóo tǎnti Sakɔbu weè dè te, ke dè nda pǎ ke tũnní.

20 Kè Sakɔbu me nnáké odérì nẹ otǎánwè nẹ besɔmbe bèè tũ nke dò: Kè di yà n yiè nhEsayuu di me nhò nàké ke dò:

21 A kóo tǔnti Sakɔbu tũnnímu.

Sakɔbu do náánnè o yèmmè mme ke tú, yepǎrè yie mbo bónkúnne o mièke, kè tí máá kòo n cǔté nẹ diwèi.

22 Kè bèè kéténnè yepǎrè kè wenwe nkpaá de kó keyènkè bè bàté dè.

Sakɔbu manèmè Kuyie

23 Mèmmè kòo íté de kó keyènkè kétéúóté o pobè bedé nẹ o nitipotǔmbè bedé nẹ o bí tepítè nẹ demáà ke bo sénté tipèti-yèrì, bè tu kùù kó nSabaki.

24 Kòo bè sée nkukó nkéséennè o mǎke dèè kó dimàà,

25 ké ndè kpaá omáà kényiè nke maùnè onìti mǎu nẹ kukũwntóo.

26 Kè de kóo nìti nsó nwè í yóó na Sakɔbu, képoté o kpeyuu kòo naá ndikpènni.

27 Kè de kóo nìti dò: N yóu kè m pèǔtè! Kè Sakɔbu dò: Kàa í m pǎ mesàà m báá da yóu.

28 Kè de kóo nìti beke Sakɔbu ke dò: A yètìrì tu ba? Kòò dò: Sakɔbu.

29 Kòò dò: Bè ténke í yó nda yu ke tú Sakɔbu, bè yó nda tú Isidayeri nwe, ke yé a manèmè ti Yiè nKuyie nnè benìtibè ke na.

30 Kè Sakɔbu dò: N da báámmu n náké a yètìrì, kòò dò: Ba nte kàa m bèkú n yètìrì?

Ò me nyí kóò dǎò mesàà.

31 Kè Sakɔbu dò: N yà Kuyie nke kpaá fòu. Mèmmè kòo yú de kó dibòrì ke dǎ Penniyedi (dèè tu ti Yiè nKuyie nyìkè).

32 Kè dèe wenté kè Sakɔbu nseni Penniyeedi kó kukó nkè diyìè yènní kòò cènti dikpènni.

33 Deè te nè yíenní kè Isidayeeribe í yo nfeðfè kpèyuu kó kumaa nke yé ti Yìè nKuyie ndo de mpotémè Sakɔbu.

33

Sakɔbu conèmè Esayuu

1 Sakɔbu yà diì mɔnni Esayuu duunnímè, ke neínè behãpòmbè sikɔusinàà (400), kètótí ibí Dea nè Daseedi nè benitipotɔmbè bedé,

2 kénii nhonitipotɔmbè nè be bí, Dea nè o kpèyi kè bè mpokoo, Daseedi nè Sosefu kè bè ntũ.

3 Kòo niité o mómmuɔ mbe ìkè, káyà o kóo kótì Esayuu, kénínkóo o ìkè kuce mèyiekè ke yàa tóónnènkò ò borè.

4 Kè Esayuu cokéní kóò ɔrí, kè diwèiì bè auté, kè bèe kuó mbedé.

5 Kè Esayuu yà benitipòbè nè ibí, kébeke ke dò: Ɔmbe mbe biè mbèè da neínè? Kè Sakɔbu dò: Ti Yìè nKuyie m pã bèmbe mí nha kóo tɔnti.

6 Kòo nitipotɔmbèe tóónní nè be bí kénínkóo o ìkè.

7 Kè Dea tóónní kénínkóo o ìkè nè o bí. Kè Daseedi nè Sosefu kè bè múnkèe me nyí.

8 Kè Esayuu o beke ke dò: A dɔ kédòònè ba m mè n conè ìi wũɔ? Kòò dò: N dɔ fí n yìè nhá n cɔuté mesàà mme.

9 Kè Esayuu dò: M mæke kè dè sũmu n nantè, íte a kpere.

10 Kè Sakɔbu dò: N da báámmu, kàa n cɔutému, cɔuté m pãrè, n da yà kè dè dò n yà Kuyie nku, ke yé a n cɔutéme nè diwèiì.

¹¹ N da báámmu cɔuté n da pã dè, ti Yiè nKuyie nni n dððmu mesàà, kè m̀ m̀kè deməu.

Kè Sakəbuu yetoo kè Esayuu cɔuté.

¹² Kè Esayuu d̀: Íténè kè tí nei kékò.

¹³ Kè Sakəbu d̀: N yiè nha yému ke d̀ nyibí kpaá yòð, kè ipe bo nè inààke nè tinaabiiti, kè ti ì kèténè mecãã ndiyiè mari máà ì bo kú.

¹⁴ F́ n yiè nhá niité, mí nha kóo tǎnti kè nní ntũ mmeɣòðmmè nè iwũð nè ibí kētuakoo a cie Seii.

¹⁵ Kè Esayuu d̀: M bo da yóunè n kó benitibè mabè. Kè Sakəbu d̀: Kè bèe d̀ ba? F́ ncénke n cɔuté n diwèi.

¹⁶ De kó diyiè dimáà miéke kè Esayuu kété kénwēti Seii.

¹⁷ Kè Sakəbuu kəte Sukəti kémaá tɛcǐtè, kédəð o wũð titouti. Dè te kè bèe yu de kó dibòri ke tú Sukəti (dè tu titouti).

Sakəbu b̀témè Sisemmu

¹⁸ Sakəbu de nyité Mesopotamii, kētuakənè kukǎnnaatí Sisemmu Kannahã kó ketenkè, kékari diheì m̀nku,

¹⁹ kédonté ketenkè medítibii ntekàtè (100) Amə bí borè, ì te ketenkè Sisemmu, kécónné o touku,

²⁰ kémaá diwũðtənni, ké di yu ke d̀ Edi-Edowee-Isidayeri (dè tu ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tũ nkù).

34

Bè p̃m̀mè Dina ke duónè

¹ Diyiè mari kè Dina, Dea kóo sapàà nyè ke bo d̀u ndiheì kó besapàmbè.

² Kè Efié kóo kpààti Amə kóo dapàà Sisemmu ò yà, kóò p̃ nkéduónè,

3 kóò pènsìrì mediè, kéndó kényṹ ñhosapàà nyèmmè.

4 Mèñme Sisemmu nàkémè o cice Amoo ke dò: Kote kényà osapàà nyie nyembè, n dó kóò puokemu.

5 Kè Sakɔbuu keè Sisemmu duónèmè Dina, ke s̄ ñho kó bedapàmbè bo kupaku ke c̄mmú iwṹ. Kòò ndò nyúóó ke k̄mmú bè bo konnìmè.

6 Kè Sisemmu cice Amoo kote Sakɔbu borè ke bo ò nàké.

7 Kòò kó bedapàmbè nkūntiní kupaku kékeè dèè dòò, kè dèè bè yonke, kè bè miēkeē peike, ke ȳ́ Sisemmu dòòmè dèè tu isake Isidayeeribe miēke, ke duónè Sakɔbu kóo sapàà, dèè do ci Isidayeeribe cuokè.

8 Kè Amoo dò: N kóo dapàà nSisemmu yèmmè mèè ta di kóo sapàà, di we nhò duó nkòo puoke.

9 Ti w̄ennénè kè tí mpuokú di kó besapàmbè kè di puokú ti kɔbe.

10 Kè tí nwē nke bo, kè diheì ntú di kperi, kè di ndɔri kupotaá nke m̄ke sibaa.

11 Kè Sisemmuu nàké osapàà ncice nè o t̄bè ke dò: Kè di n dòò mesàà nke beke dèè kó dimàà n di duó.

12 Kè di n yiennè di kóo sapàà nke beke tipocònti kè ti deu ke mamè nè yep̄rè n di duó.

13 Kè Sakɔbu kó bedapàmbèe nàké Sisemmu nè o cice nè m̄ciì nke ȳ́ ò p̄m̄mè be t̄ũ Dina nè muw̄erímú ke duónè.

14 Kè bè dò: Ti báá na kédúó nti t̄ũ wèè í c̄ánté, dè tu m̄eyei mme ti borè.

15 Ti í yóó yie ndi yē mmù, kè di í c̄ammú benitidaabè b̄em̄u.

16 De m̀̀nni ndi ti bo di duóm̀̀m̀̀e ti kó besap̀̀mb̀̀e, k̀̀túók̀̀e di k̀̀be, k̀̀e ti ǹ̀w̃e nke bo, k̀̀enaá nkubotí kumáà.

17 K̀̀e di me nyete ti ỹe mm̀̀u tí túót̀̀e ti t̃ũ k̀̀p̃ẽt̃e.

18 Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu k̀̀e b̀̀e p̀̀ensirì de kó tináãti.

19 Bá odap̀̀aà nyí nh̃ote ò bo d̀̀om̀̀e b̀̀e b̀̀eí nti, ke ỹe ò d̀̀om̀̀e osap̀̀aà mm̀̀ediè. B̀̀e do we ntá okp̀̀aàti c̃f̃èt̃e miẽke k̀̀e d̀̀e p̃ẽt̃e bet̀̀b̀̀e.

20 Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu, k̀̀e b̀̀e k̀̀ote dihei kó dibòrì, k̀̀enáké be k̀̀be ke d̀̀o:

21 Benitib̀̀e bie ntu diẁ̀eì k̀̀be mbe, yóuǹ̀e k̀̀e b̀̀e mbo ti eì, ke d̀̀ori kupotaá, dihei í k̀̀éñi, k̀̀e ti m̀̀puokú be kó besap̀̀mb̀̀e, k̀̀e b̀̀e puokú ti k̀̀be.

22 B̀̀e tu, k̀̀e ti yie mb̀̀e ỹe mm̀̀u, ke c̃ammú benitidaab̀̀e bem̀̀ou, b̀̀e bo ti w̃enǹ̀ǹ̀e k̀̀e ti naá nkubotí kumáà.

23 K̀̀e ti yie mb̀̀e ỹe mm̀̀u, k̀̀e b̀̀e ti boǹ̀e, t̃ũ yóó tieke be w̃ũ ǹ̀e be kper̃e dem̀̀ou b̀̀e m̀̀ðke d̀̀e.

24 B̀̀e kó dim̀̀aà bo d̀̀ebor̀̀e k̀̀e b̀̀e yie nhAm̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu b̀̀e nàké tì, k̀̀e dihei dim̀̀ou kó benitidaab̀̀e c̃ammú.

25 D̃iyiè t̃ãnni yie, d̀̀e d̀̀ake yóu d̃i yie k̀̀e b̀̀e k̀̀ari ke í ỹe t̃imatì, Simmẽõ ǹ̀e Defii Dina t̃ab̀̀e k̀̀e b̀̀e túót̀̀e be k̀̀p̀̀arise k̀̀eta dihei k̀̀ekuò benitidaab̀̀e bem̀̀ou,

26 k̀̀ekuò Am̀̀o ǹ̀e o bire Sisemmu, k̀̀ed̃eite be t̃ũ Dina Sisemmu c̃f̃èt̃e k̀̀ék̀̀onǹ̀e.

27 K̀̀e Sak̀̀ebu bí t̃ei íte k̀̀túót̀̀e tik̀̀unenti ǹ̀e dihei kper̃e, ke ỹe b̀̀e p̃ĩmm̀̀e be t̃ũ ǹ̀e muw̃erímú ke duóǹ̀e,

28 k̀̀ekp̃aake be pe ǹ̀e be nàake ǹ̀e s̃ammarímúb̀̀e ǹ̀e d̀̀e kó dim̀̀aà bo dihei ǹ̀e dep̃aa,

29 k̀̀eh̃eí be kp̀̀atì tim̀̀ou, be bí ǹ̀e be pob̀̀e ǹ̀e d̀̀e kó dim̀̀aà bo be c̃eĩ miẽke.

³⁰ Kè Sakɔbuu náké Simmeɔɔ nè Defii ke dɔ: Di n càkemu, kè ò naá nhoyeiwe Kannahãã kɔbe nè Pedisiibe be òkè. N kɔbe í sũ, bè yóó tímmu kè n dokènè, kè n na, kè n kuɔ nè n cĩètè temɔu.

³¹ Kè bè dɔ: Ti na nyóu kè bèe wénté ti tãũ oni-tipòkù wèè dɔuti dɔutinè benitidaabàà?

35

Sakɔbu itémè Sisemmu kékɔte Betɛedi

¹ Diiyè marì kè Kuyie nnáké Sakɔbu ke dɔ: Íté kékɔte Betɛedi kè m maá diwũɔtɔnnì, n do de nda benke m maá a do cokùnè dii mɔnnì a kóo kótì Esayuu.

² Kè Sakɔbuu náké o cĩètè kɔbe nè bèè do ò bonè bemɔu ke dɔ: Bonténko yebɔkè kèwénkùnnè dimáà, kéceete di yààtì.

³ Báátínè kè tí kɔte Betɛedi kémaá diwũɔtɔnnì Kuyie nkpréí, ke yé kuù do n teennèmè n do áárì dii mɔnnì, kè nni mbonè n cèmmu mumɔu miéke.

⁴ Kè bèe duó mbe bɔkè yemɔu Sakɔbu nè be mámánnè bè do tṹ dè be to, kòo dè kũnné mutie diemù také Sisemmu,

⁵ kéréxété. Kè Kuyie mbonté kufɔwaá nyehékè yèè dè tòké, bá bè í ndáátí kè bè tũnnè.

⁶ Sakɔbu nè o kɔbe bemɔu kè bèe tuɔke Duusi bè tu dè Betɛedi, Kannahãã kó dihei,

⁷ kémaá diwũɔtɔnnì kè di yu ke dɔ Kuyie-mbo-Betɛedi, ke yé kù do de nhò benkemè kumáà ò cokùnè dii mɔnnì o kóo kótì.

⁸ Kè Deboraa, Debekaa kóo yuàrìi kú kè bèe ò kũnné Betɛedi také, mutie diemù mamù yuu, bè tu mù yedabùò nkɔmu.

⁹ Sakɔbu kũntiní dìi m̀ǹǹǹ M̀sopotamii k̀ Kuyie nyíé kóò benke kumàà, kóò p̄a m̀sàà.

¹⁰ Kóò nàké ke d̀: A ỳt̀r̀i tu Sakɔbu nwe, di mm̀ǹǹǹ ke yó ntú Isidayeri.

M̀m̀m̀ Kuyie nhò ỳm̀è ke d̀ Isidayeri.

¹¹ K̀ k̀u ò nàké ke d̀: M̀i tu Kuyie nke kpeñ̀ǹ. A bo pié k̀a botí sũũ nk̀a naá nyibotí p̀eu cice, k̀ b̀k̀p̀ààt̀ib̀èè ỳenǹi i mièke.

¹² N duó ndii èi Abarahamu nè Isaki, m bo di nda duó nké di duó nha yaàbí.

¹³ Kuyie nhò nàké m̀m̀m̀ k̀edèè k̀éit̀è.

¹⁴ K̀ Sakɔbuu f̀i ndit̀ari, k̀écóú mm̀k̀ùò nnè m̀naà nke bo ndenniní,

¹⁵ k̀yú Kuyie ndo ò ǹánǹè dìi b̀r̀i ke d̀ Betedi (d̀è tu Kuyie nç̀èt̀è).

Dasedi peimè Bensamè kékú

¹⁶ Sakɔbu nè o k̀be k̀ b̀è è ité Betedi, k̀nk̀p̀áà díetir̀ǹè s̀m̀p̀ó Efadata, k̀ Dasedi ndó k̀p̀eit̀è k̀ d̀èè yonke mediè.

¹⁷ K̀ debire nyetini wèè ò p̀inko k̀o nàké Dasedi ke d̀: Bá nỳèk̀ù a ẁèt̀e ke p̀eit̀è denitidabire nde.

¹⁸ K̀ Dasedi m̀maunè mukũũ nk̀yú debire ke d̀: Beni-Oni (d̀èè tu: M̀ỳei mbire). K̀ Sakɔbuu d̀è yu ke d̀ Bensamè (d̀èè tu kubakù you).

¹⁹ K̀ Dasedii k̀ k̀ b̀è è ò k̀nǹè Efadata kó kuce, b̀è yu d̀è yíe nke tú Betideemmu.

²⁰ K̀ Sakɔbuu cónnè dit̀ari Dasedi f̀ti ñnk̀è k̀è di yu ke d̀ Dasedi f̀tit̀ari, k̀è di k̀p̀áà bo nè yíenní.

²¹ K̀ Sakɔbuu ité deborè k̀k̀ari Mikidaa-Edèe,

²² k̀m̀bo d̀ kó dihèi k̀è Dubenni duónè Bidaa onitipot̀nt̀i o cice po wè. K̀ Sakɔbuu keè, k̀è d̀è è yonke.

Sakɔbu do mɔke ibí tɛpítè nè ìdèi nyi.

²³ Kè Dea kó ibí tú: Dubenni, Sakɔbu kóò Po nè Simmɛɔ̃ nè Defii nè Sudaa nè Isakaa nè Sabunɔ.

²⁴ Kè Daseedi kpɛyi tú Sosefu nè Bensamɛ.

²⁵ Kè Bidaa Daseedi nitipotɔnti kpɛyi tú Danni nè Nɛfutadii.

²⁶ Kè Sidipaa Dea kóo nitipotɔnti kpɛyi tú Kadi nè Aseɛ. Sakɔbu nitidabí nyi ò pié ì Mesopotamii.

Isaki kumè

²⁷ Kè Sakɔbuu tuɔke o cice Isaki borè Mammudee, dèè tɔkénè Kidiya-Adiba. Bè tu dè yíe nhEbunɔ. Abarahammu nè Isaki bè do borè.

²⁸ Isaki do mɔke yɛbie ntekòutè nè sipísini (180) ndi,

²⁹ ò do yóo kú ke kòtè mediè mmɛ. Kòo bí Esayuu nè Sakɔbu kè bèè ò kũnné.

36

Esayuu kàrimè Edammu

¹ Nte Esayuu bè tu wè Edammu o kó kufuku:

² Ò do puoke Kannahã kó benitipòbè mbe, Ada Edonni bire, Itiibe kó kubotí kou, nè Odibamaa Ana bire, wèè yààri tu Sibeɔ̃ Efiibe kó kubotí kou

³ nè Basimati Isimayɛeri bire Nebayoti tãũ.

⁴ Kè Ada peité Edifasi, kè Basimatii peité Deuyɛedi.

⁵ Kè Odibamaa peité Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa Esayuu nitidabí nyi ò pié ì Kannahã.

⁶ Kè Esayuu túóté o pobè nè o nitidabí, nè o nitipobí nè bèè kó dimàà bo o cɛtè nè o wũɔ nè ò pètè dèè kó dimàà Kannahã, kékɔte diheì teri kédétènè o nantè Sakɔbu.

⁷ Bè do mɔke tikpàti nti mediè, mbè báá na kénwè nkɛ kari, bè bo kèè tenkè í sànnè be wũɔ.

8 Kè Esayuu bè tu wè Edəmmuu kòo kəte kəmbo Seii tārì.

Esayuu kó kufuku

9 Nte Esayuu wèè tu Edəmiibe yààrì wèè do bo Seii tārì o fuku:

10 Edifasi Ada bire nè Deuyedi Basimati bire.

11 Edifasi bí tú: Temaa nè Omaadi nè Sefoo nè Katammu nè Kenasi.

12 Timuna do tú Edifasi pocənni ndi, kóo pèité Amadeki. Ada Esayuu pokù yaàbí nyi.

13 Deuyedi bí tú: Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa. Basimati Esayuu pokù yaàbí nyi.

14 Nte Odibamaa Ana bire, Sibeṣṣ yaàbire Esayuu pokù bí: Yeusi Yaedammu nè Kodaa.

15-16 Nte Esayuu yaàbí ì di tikpàti: Temaa nè Omaa nè Sefoo nè Kenasi nè Kodaa nè Katammu nè Amadeki. Bèè do tú bekpààtìbè Edəmmu, Esayuu nè o pokù Adaa be kóo Po Edifasi bí nyi.

17 Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa bè do tú bekpààtìbè mbe Edəmmu. Esayuu nè o pokù Basimati be bire Deuyedi bí nyi.

18 Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa bè do tú bèè baké bè mbe. Esayuu nè o pokù Odibamaa Ana bire be bí nyi.

19 Esayuu yaàbí nyi ì do tú Edəmiibe kó bekpààtìbè.

20-21 Seii botí kou bè tu wè Oditi o yaàbí, ì do keté kəmbo Edəmmu. Ɔriibe kpààtìbè do tú: Dotāā nè Sobadi nè Sibeṣṣ nè Ana nè Disṣṣ nè Esee nè Disāā.

22 Kè Dotāā bí ntú: Ɔrii nè Emammu kòo tāū ntú Timuna.

23 Kè Sobadi bí ntú: Adifanni Manaati nè Ebaadi nè Sefoo nè Onammu.

24 Kè Sibeṣṣ kpeyi tú Aya nè Ana. Ana weè do pètè tebinte tonnitè dikpáá cuokè, ke cēm̀m̀ú o cice Sibeṣṣ sām̀marím̀úbè.

25 Ana bí tú Disṣṣ nè denitipobire Odibamaa.

26 Kè Disṣṣ kó ibí ntú: Emmutāā nè Esibanni nè Itidanni nè Kedanni.

27 Kè Eṣeṣ kpeyi ntú: Bideanni nè Safāā nè Akanni.

28 Kè Disāā kpeyi ntú Uusi nè Adanni.

29-30 Oriibe bèè do di tikpàti Seii beè tu: Dotāā nè Sobadi nè Sibeṣṣ nè Ana nè Disṣṣ nè Eṣeṣ nè Disāā.

31 Isidayeεribe mu ndo í m̀ake dii m̀onnì okpààti kè bèè ntəu tikpàti Edəmmu tenkè ke feimmu betəbè, nte be yètè:

32 Beə bire Bedaa Dinabaa eì kou, weè do keté kətə tikpàti Edəmmu,

33 kékú kè Bosedaa eì kou Sedaa bire Yobabuu cəuté tikpàti.

34-39 O kó difōnkúò kè Temaa eì kou Usammuu cəuté tikpàti, kékú kè Afiti eì kou Bedadi bire Adadii cəuté tikpàti, kékú, weè do dokénè Mandiyāābe Məabu tenkè miεke kè bè na. O kó difōnkúò kè Masedekaa eì kou Sāmudaa cəuté tikpàti, kékú kè kukó ndiékú kó dihei Deobəti eì kou Saudii cəuté tikpàti kékú, kè Akibəə bire Baadi-Ananni cəuté tikpàti kékú. Kè Pauu eì kou Adadii cəuté tikpàti, weè do puoke Matideti kóo sapàà Metabeyeedi. O pokú yə́ kóti yètiri do tú Məsaabu.

40-43 Esayuu weè tu Edəmiibe yààri. Nte de kó bekpààtibè yètè: Timuna nè Adifaa nè Yeteti nè Odibamaa nè Edaa nè Pinəə nè Kenasi nè Temaa nè Mibisaa nè Makidiyeedi nè Idammu. Edəmiibe kpààtibè mbe bá wè nè o eì.

SOSEFU KÓ TINÁÁNTÌ

37

Sosefu yàmè tidəuntì

¹ Kè Sakəbu míbo Kannahāā o cice do borè.

² Nte Sakəbu bí kó tináaṅtì. Sosefu do məkə yebie ntepiítè nè yèyiekè ndi, kénneitinè o kó bekótíbè Bidaa nè Sidipaa Sakəbu pobè bí, kè bè cəmmù iwūō, kè Sosefu kūūnní ke náá nho cice o kó bekótíbè náante tì náaṅyeiti.

³ Sakəbu do dó Sosefu nwe kè dè pēēté o bí tɛi ke yé ò do ò peitémè o kótì cuokè nke, kóò yá ndiyaàbòrì sààrì iníeke kperi.

⁴ Kòo kó bekótíbèe yà o cice ò dómè mediè, kè be miəke nhò péi, bá bè í nhò dónè tináaṅtì.

⁵ Diyie mari kè Sosefu duó tidəuntì kénáké o kó bekótíbè. Kè be miəke dəkèe ò peike.

⁶ Nte de kó tidəuntì do tú mù:

⁷ Kòò dò: N duó kè ti bo kupaku nku ke bou yeyobuo, kè n kperi cómmú de cuokè, kè di kpeye di cēētè ke nínkú di ìlkè, kè be miəke dəkèe ò peike.

⁸ Kòo kó bekótíbè dò: A yèmmè dò nfōō yóó ti baaté, kénáá nti kóo kpààtàà?

Kè be miəke dəkèe ò peike nè ò yàù tì dəuntì ke bè náá nti kpéi.

⁹ Kòo yíe duó tidəuntì teti, ké bè nàké ke dò: N yà tidəuntì teti nti. Diyie nè otànkù nè siwāā tepíitè nè temáà kè dè nínkú n yìlkè.

¹⁰ Kòo tì nàké o cice, kòo ò kpannè ke dò: Ba nkó tidəuntì nti? A yèmmè dò mmí nnè a yō nè a kó bekótíbè ti bo nínkú a ìlkàà?

¹¹ Kòo kó bekótíbè miəke nhò péi, kòo cice yie me ntoti o yèmmè de kó tidəuntì ìnkè.

Sosefu kó bekótíbè ò fitémè

12 Diyiè mari kè Sosɛfu kó be kótíbèe kote Sisemmu kɛncɛmmú be cice wũṣ.

13 Kòo cicee ò yu, ke dà: M bo da tṣ nkàa kote Sisemmu kɛyà a kó be kótíbè cɛmmú dè iwũṣ. Kòo dà: Ẹṣ.

14 Kòo cice dà: Kote Sisemmu kɛyà be kōnnaatí, kɛyànè iwũṣ, kɛwɛtení ké n náké dè dōmmè.

Kè Sosefuu ítè Ebunṣò kékote Sisemmu.

15 Kè òmòu ò yà kòò àrì dikpàa miɛke. Kè de yiè nhò beke ke dà: A wanti ba?

16 Kè Sosɛfu dà: N wanti n kó be kótíbè mbe, n náké be cɛmmú dè be wũṣ.

17 Kè de kóo nìtì ò náké ke dà: Bè í kpaá diɛ. N kèè kè bè tu bè kòri Dotã.

Kè Sosefuu kote Dotã ké bè yà.

18 Kè bèè ò yàní medétimè kédake ke bo ò kùṣ,

19 kénnaá mbetabè ke tú: Ntenè tidòuntì yiè nke kéríní.

20 Yóunè kè tí ò kùṣ kédootóo tɛbinte miɛke, ke dà musimmù muù ò pĩ, nkɛyà o dòuntì yóo yĩmè.

21 Kè Dubennii keè kɛyete ke dà: Ti báá ò kùṣ.

22 ãnnénè we tɛbinte tiɛ mmieke! Di báá ò kùṣ.

Ò do dó kóò deɛtému kóò kpɛnné o cice borè.

23 Sosɛfu tùṣkoo diì mōnnì o kó be kótíbè borè, kè bèè ò pĩ nkédáté o yaabòri sàari iníɛke kperi.

24 Kóò dootóo tɛbinte miɛke, de kó tɛbinte do í ã menie mbá sám̀pó.

25 Be dèè memme kénkari ke yo nkɛyàní Isimayɛribe kè bè boní Kadaadi ke deke yòyòbè ke tṣ tihúúntì nè mekùṣ nnè detie nke kòri Esibiti.

26 Kè Sudaa dà: Ti yóo sòri kékùṣ ti nantè kɛyà ba?

27 Tí ò fiténè Isimayɛribe ti báá ò kùṣ, ò tu ti c̀fètè kou nwe, ti nantè, kè ti wẽ mmeyĩ mmemáa.

28 Kè bèe yie nkóò dènnení tebinte kéfíténè Isimayεεribe medítíbií nsipísidè kè bèe ò kònnè Esibiti.

29 Kè Dubenni wētení késiéké tebinte kénsó nSosefu í dè kpaá.

30 Kòo yèmmèe caàrè kòo kété o yaàbòrì, kēwēte o kòbe borè ke dò: Dεbire í dè kpaá, n yóó yīme?

31 Kè bèe kuò dibòdaà kétúóté Sosefu yaàbòrì kétéí me yī,

32 ké di duónko be cice ke dò: Nte ti yà dùì yaàbòrì, wénté kényà a bire kperi bá nni ndi.

33 Kòo dì banté, ke dò: M bire yaàbòrì ndi. Musĩmmù mamù muù ò pĩ nke càáké.

34 Kòo kété o yaàbòrì kédáátí tifòtònti, kékari o bire kũũ nkè dèe mante.

35 Kòo kó bedapàmbè nè o kó besapàmbè kè bèe ò bàmmù kòo yete ke dò: N yó n kuòmmu m bire ke yàa dè sònténko kudònkù, kénkuò.

36 Kè Isimayεεribeε kote kéfíténè Sosefu Potifaa, behããpàmbè bèè baà Esibiti kóo kpààti be kóo kóti.

38

Sudaa nè o còkù Tamaa be kó tináàntì

1 Dε mònni kè Sudaa íté o tebíí borè kékote Adudammu Idaa borè,

2 kényà osapàà mmòù, Kannahã kou bè tu wè Suaa bire kòò tùóté képuoke.

3 Kòo púó nképeité denitidabire kòò dè yu ke dò Eε,

4 kényíé kékúó nképeité denitidabire ké dè yú ke dò Onaa,

5 kényíé kékúó nképeité denitidabire ké dè yu ke dò Sedaa. Ò do bo Kesibu nwe kòò peité.

⁶ Kè Sudaa túóté onitipòkù bè tu wè Tamaa kóò puo nho kóò Po Ee.

⁷ Kè Ee ndòari dèè í wenni ti Yiè nKuyie nkè kùu ò kùò.

⁸ Kè Sudaa náké Onaa ke dò: Túóté a kóo kótì pokù, kòo pié ibí kè ìi sòoté a kóo kótì cǐètè.

⁹ Kè Onaa nyé ke dò nweè í yó nte ibí, ke níí ò duónè kédèite kényenke ketenkè, kòo báá peité ibí o kóo kótì.

¹⁰ Kè de kó medòrìmèe yonke ti Yiè nKuyie nkè kù múnkee ò kùò.

¹¹ Kè Sudaa náké o còkù Tamaa ke dò: Kò nha cice borè kémbaà Sedaa bo kótémè. Ò do yǐèkù Sedaa bo kúmè mmè o kó bekótìbè kǒme. Kè Tamaa kòo nho cice cǐètè.

¹² Kè dèe mǎnte kè Sudaa pokù Suaa birèe kú, kòo kari mukũ nkédeè. Nè o nèpo Idaa Adudammu kè bèe kote Timuna ke bo yà bè kǐi dè o pe citì.

¹³ Kè Tamaa keè o còkù kàrimè Timuna o pe citì kǐi,

¹⁴ kédèite tikúpoyààtì kédátinné o ìikè kuyààkù, kékote kénkari Enaimmu èi mǎnku, Timuna kó kuce ke yé ò do yàmè Sedaa kòtémè bá bè í wè nhò duó nkòò bo ò yenke.

¹⁵ Kè Sudaa ò yà kényé ke tú onitipòkù wèè dauti dautinè wènwe benitidaabè, ke yé ò dàátimè o ìikè kuyààkù.

¹⁶ Sudaa í nyé ke dòo nho còkù nwe, kékétóo o borè ke dò: Yóu kè n da duónè. Kòò dò: Kàa ò duónè a bo n duó mba?

¹⁷ Kòò dò: M bo da duó ndibəbii. Kòo nitipòkù dò: Eè, á né dǎu nha kperè marè, kàa duənní dǐi mənni dibəbii á dè tùóté.

18 Kòò d̀̀: N yóó da duó mba? Kòò d̀̀: A cannimè nè a ãũ nè a pààti.

Kòo d̀̀ nhò duó, kòò duónè, kòo púó,

19 ḱíté ḱékò nkédáté kuyààkù kédáátí tikúpoyààti.

20 Kè Sudaa tãnnènní tɛbuɔtè o népo Idaa Adudammu kou kòò bo ɔutóo o nenti, bá wè í nhò yà,

21 ḱebekɛ dɛborɛ kɔbɛ kɛ d̀̀: Yé onitipòkù wèè d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè, kɛ ð nkarì diɛ? Kè bè d̀̀: Onitipòkù m̀̀u í buoté diɛ ndiyiè mari kɛ d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè.

22 Kòo w̃tɛ kénáké Sudaa kɛ d̀̀: N yí ò yà, kè bèè d̀̀ bo kè bè tu onitipòkù m̀̀u keté kɛ í d̀̀ buoté diyiè mari kɛ d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè.

23 Kè Sudaa d̀̀: Wèe kɔtenè tinenti, ti báá yóu kè bè ti daá, n da duómmu tɛbuɔtè kàa k̀tɛ kòò m̀̀nté.

24 Kè d̀̀ mmɔkɛ betããbè bètããti, kè bèè náké Sudaa kɛ d̀̀: A ɔ̀kù d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè mbɛ kɛ púó. Kòò d̀̀: Dennenní wɛ kóò ɔú.

25 Kè bèè ò d̀̀nnenní, kòo t̃ nkè bèè náké o ɔ̀kù Sudaa kɛ d̀̀: N da báámmu, banté wèè tɛ mɛcannimè miɛ nnè kuhõũ nè ku mpààti, wèè ñ pònné.

26 Kè Sudaa banté tinenti, ḱébéi nké d̀̀: Ò t̃nnemu ikuó kɛ m p̃ɛt́é, n do d̀̀ nkóò duómmu n kóo dapàà nSedaa kóo yenkɛ, m m̀̀ nyí wè nhò duó.

Sudaa t́enkɛ í nhò duónè.

27 Kòò nyóó pɛit́é, ḱepɛit́é itáátébí.

28 Kè dɛketirèɛ dennení dɛ bakù, wèè pɛinko kòo d̀̀ ùnné mupààkonwṹs nke d̀̀: Diɛ ndèè tu dɛketirè.

29 Kè d̀̀e w̃tɛ ḱét́ennóɔ dɛ bakù, kè dɛtɛrèɛ yènní.

Kè Sudaa d̀̀ yu kɛ d̀̀ Pedesi (d̀̀è tu Okpetíwè).

³⁰ Dε kó difōnkúò kè bè do ũríné dè mupàakonwũś nkè dèe yènní, kè bèe dè yu ke dò Sedaa.

39

Sosefu bomè Esibiti Potifaa cīètè

¹ Kè Isimayεεribεε kōtenè Sosefu Esibiti, kóò fiténè Potifaa, Esibiti èi kou. Potifaa do tu tekpràaticīètè kóo kóti nwe ke baké tihāpònti tii Esibiti kóo kpràti.

² Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosefu, kòò dǎò dè, dèe yie, kòò mbo o yiè ncīètè.

³ Kòo yiè Potifaa yà ti Yiè nKuyie nhò bonèmè kòò dǎòri dè demou yíé,

⁴ kóò pénsiri kóò duó mmutōmmú o cīètè kóò bǎnne o kperε demou.

⁵ Nè Sosefu kprí nkè ti Yiè nKuyie ndǎò Potifaa mesàà, kòò kperε demou nè o paa nkè dè nyíé.

⁶ Kè Potifaa túóté o kperε demou ké dè bǎnne Sosefu, ò ténke í ndǎari mùmamù kè dè í tú ò bo dimè.

Potifaa pokù dǎmè Sosefuu ò duónè

⁷ Sosefu do tú fedaduonfe nfe ke tú odasáati, kè Potifaa pokù ò pénsiri kóò nàké diyie mari ke dò: N duónè.

⁸ Kè Sosefuu yete, kénáké onitipòkù ke dò: N yiè nni nyárimu, ke n ní mmutōmmú mumou tecīètè miεke.

⁹ Ò í deu ke m pēēté tecīètè tie mmiεke. Ò í n yetenè demarè kè dè í tú fí, ke yé a tǔmè o pokù. Dè bo yīme kè n dǎò meyi ndiemè miε nkéyeténè Kuyie?

10 Kòo nnáánnè Sosefu yewe yemau ke tú wèe ò duónè, kè Sosefu yetírí.

11 Diyiè mari kè Sosefuu ta teciètè, ke bo pĩ mmutõmmú ke ś nhotõnti m̀ou í bo teciètè mièke.

12 Kè Potifaa pokuu pĩ nho yaàbòri, ke d̀: N duónè.

Kè Sosefuu yóu o yaàbòri kécoké ḱyè.

13 Kòo nitipòkùu yà ò yóumè o yaàbòri, ke coké ke yè,

14 ḱyú betõmbè ke d̀: Wénténè n d̀ou t̀ni Ebedeebe botí kou wè kòò ti daú, ò k̀tení ke bo n duónèmu, kè m me nkuónko,

15 kòò coké ke yè ke yóu o yaàbòri.

16 Kòo nitipòkùu d̀ú nde kó diyaàbòri ḱmbaà o d̀ou bo konnímè.

17 Kòo konní kòò me nhò nàké ke d̀: Ebedeebe botí kó kudaaakù a t̀ni kù, kuù k̀tení m borè ke bo m pĩ nkéduónè.

18 Kè n kuónko kè kù yóu ku yaàbòri ke coké ke yè.

Bè kpetínnémè Sosefu

19 Kòo d̀ou keè de kó tináantì, kè d̀e ò yonke mediè.

20 Kòò duó nkè bèe pĩ nSosefu ḱkpetínnè bè kpeti dè bekpààtibè kó tikpetínti.

21 Kè ti Yiè nKuyie nní mbonè Sosefu kòò d̀ò mesàà, kè kuhããpònkù kùù bè bàà kè kùu ò pénsìrì,

22 ḱduó nkòo mbaké tikpetínti timau dikpetíntou mièke. Dèmarè do ãã í ndòò kè Sosefu í ý.

23 Kuhããpònkù kùù baa tikpetínti kè kùu ò yóu kòò ndòori ò dómè, ke ý ti Yiè nKuyie ndo bonèmè Sosefu kòò tõmmú ḱrí.

40

Tikpetínti tidéti yàmè tidəuñti

¹ Wèè baké Esibiti kóo kpààti naàkòtibè nè wèè baké bèè dòòri pèèbè, kè bèè caàrè okpààti.

² Kòo kpààti miεκεε πεικε τεκpààtiçìètè kó bekótibè bεmβε bεdè,

³ kòo bè kpetínné, wèè ni bèè bàa tikpetínti o kó dikpetíntou, Sosεfu kpetí dè.

⁴ Kè bèè bàa tikpetínti be kóo kótii bè duó nSosεfu, kè bè mbo dikpetíntou yεmòrè mayè miεκε.

⁵ Keyènkè makè, kè wèè baké okpààti naàkòtibè nè wèè baké pèè daàribè, kè bèè yà tidəuñti, bá wèè kòo kpeti ncáá nti dòmme.

⁶ Kè dèε wenté kè Sosεfuu bè yà ke ś mβε ìkè sòu.

⁷ Kòo bè beke ke dò: Dè dòmme kè di ìkè sòu yíε mmiε mbotí?

⁸ Kè bè dò: Ti yà tidəuñti nti, òmòu me nyí bo die nwèè bo ti náké tì tu mù. Kè Sosεfu dò: Kuyie mbo na ké di náké tì tu mù. Di né tì nni nnáké.

⁹ Wèè baké bεnaakòtibè kòò dò: N duó ke yà fínyí kó mutie mmu kè mù cómmú n yìkè.

¹⁰ Ke mαke ibake itāāti, ke pòrí, ke peité yebe kè yè bi.

¹¹ Kè ñ tα okpààti bòòfè ke tōū yebe ke niu fe miεκε kòò duò.

¹² Kè Sosεfu dò: Nte α kó tidəuñti tu mù: Ibake itāāti tú yewe yètāāti ndi.

¹³ Yewe yètāāti kó difōnkúò okpààti bo da kpeté kéwεte ké da cónné α fòtìrì, kàa nhò duò mmenaà nha sòò dòòrimè.

14 A né nyé n kpéi nha bo di dii m̀̀nni diwèi, n da báámmu á n d̀̀ò mesàà nkénáké okpààti n kpéi, ké n denne dikpetíntou.

15 Bè ñ dèitení nè muwḗrímú mmu Ebedeebe tenké ke n t̀̀ní diε. Bá bè me nni nkpetímè n yí cààrè m̀̀mamù.

16 Wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè k̀̀ò yà Sosefu nàkémè ot̀̀ò kó tid̀̀ù̀nti kè dè wenni, ke d̀̀ò: N duónè tid̀̀ù̀nti ke t̀̀ò titòtòòti tìtããti ndi, kè p̀̀éèbè ã de mieke.

17 Kutòtòkù k̀̀ùù s̀̀aké dèĩnkè kè k̀̀ù piéké p̀̀éèbè bebotí bebotí okpààti ǹ̀onnè bè, kè tiǹ̀ti k̀̀òrìní ke bè s̀̀ẽi n yuu ìnkè.

18 Kè Sosefu d̀̀ò: Nte a kó tid̀̀ù̀nti tu mù: Titòtòòti tìtããti tú yewe yètàãti ndi.

19 Yewe yètàãti kó dif̀̀onkúò okpààti bo da féúté, ké da saa mmutie kè tiǹ̀ti da c̀̀ò.

20 Diyiè tãánni yiè k̀̀ò kpààti ãnné o peit́yìè kó dibanni ḱyú o kó betũmbè, kékpeté wèè baké benaak̀̀tìbè nè wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè,

21 ḱewẽte kécónné wèè baké benaak̀̀tìbè o f̀̀t̀̀rì, k̀̀ò nhò duò mmenaà,

22 ḱéféuté wèè baké p̀̀éè d̀̀òrìbè ḱesaa mmutie, kè d̀̀e d̀̀ò Sosefu nàkémè de kó tid̀̀ù̀nti.

23 Wèè baké benaak̀̀tìbè k̀̀ò yè nSosefu kpéi.

41

Okpààti yàmè tid̀̀ù̀nti

1 Kè dè mm̀̀ake yebie nyèdéè, k̀̀ò kpààti duó ḱyà tid̀̀ù̀nti ke bo kukó ndiekù Niidi také,

2 ke yà inààke ìyiekè kè ì wenni ke ã mek̀̀ù, ke yènní kukó nke diiti timúti.

³ Kè itèi iyiekè ìì í wenni fenònfè ke kũõ mmediè nkè ìi yènní késòntóo itèi kukó mbènnì.

⁴ Kè ìì í wenni ke kũõ nkè ìi cááké ìì wenni ke ã mekùò. Kòo ente.

⁵ Kòo kpààtìi wēte kédúó kényà kuyòùkù kùmáà kè kù òte tiyòùtì tiyiekè.

⁶ Kè kuyòùkù tekù òte tiyòùtì tiyiekè tìi pòò, kè diyiè yìèní kèè bíékè kó kuyaakù tì poté kè tì mèté.

⁷ Kè tìi maánko titetì tiyiekè tìi wenni ke ã mebiì. Kòo entení kè nsó ntidòùntì nti.

⁸ Kè dèe ò di, kè dèe wenté kòo yú Esibiti èì kó benitinòmbè nè mecìi nyembè, kè bè nàké o dòùntì. Òmòu me nyí nna kòò nàké de kó tidòùntì tu mù.

⁹ Kè benaakòtibè kóo kótìi b́ei nke dò: Okpààtì n dèntení ti do da cààrè mè,

¹⁰ kàa miεkeε ti peike mí nnè ṕèè dàòrìbè kóo kótì, kàa ti kpetínné wèè baké tikpetíntì o kó dikpetíntou.

¹¹ Kè tí yà tidòùntì keyènkè kè máà bá wè kòo kpeti ncáá nti benkú mù.

¹² Ke śò nhodapàà mmòu dè bo, ke tú Ebedeebe botí kou, wèè baké behāāpòmbè o kó kudaakù. Kè tí ò nàké de kó tidòùntì, kòo nàké bá tì tì tu mù.

¹³ Kè dèe dàò kéndò nhò ti nàkémè kè bèe wēte kè n cónné n f̀òtìrì, kékua otòu.

Sosēfu nàkémè okpààtì dòùntì tu mù

¹⁴ Mèmmè, kè Esibiti kóo kpààtìi duó nkè bèe kote mecāā nkédennení Sosēfu dikpetíntou, kòò kuó, kòò cèète tiyààtì, kòò kòtenè okpààtì borè.

¹⁵ Kòo kpààtìi dò: N yà tidòùntì matì nti, òmòu me nyí na ke n nàké tì tu mù. Kè n kèè kè bè tu, kè bè da nàké tidòùntì a òò nàkémù tì tu mù.

16 Kè Sosefu dò: Mî í yóó da náké, Kuyie nkuù yóó da náké a dɔ̀ùntì tu mù.

17 Kòo kpààtì dò: N yà tidɔ̀ùntì nti ke bo kukó ndiekù Niidi také,

18 ke yà inààke ìyiekè kè ì wenni ke ã tikòntì kè ì yènní ke diiti timútì.

19 Kè itèl ìyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũõnnì kè ì yènní, m mu nyí yà de kó inààke botí Esibiti mieke.

20 Kè ì ì wenni fenònfè ke kũõ nkè ì càáké iketiyl ì wenni ke ã mekùò.

21 Ke baa ndò nyì do dòmmè ke kũõnnì, mèmme kè ìh entení.

22 Kè n wète káyà tidɔ̀ùntì tetì kè kuyòùkù kùmàà òte tiyòùtì tiyiekè, kè tì ã mebiì nke wenni.

23 Kè kutekùu yènní kéote tiyòùtì tiyiekè tì pòò kè diyie yìenì kèè bíékè kó kuyaakù tì poté kè tì máté.

24 Tìl me mpòò kè tì maanko titetì tiyiekè tì wenni ke ã mebiì. Kè n tì nàké benitinòmbè, òmòu me nyí na ke n nàké tì tu mù.

25 Kè Sosefuu náké okpààtì ke dò: De kó tidɔ̀ùntì wè ntì tu mù mmu. Kuyie nkuù da benke kù yóó dɔ̀òmè.

26 Inààke ìyiekè ì wenni nè tiyòùtì tiyiekè tì wenni dè tu yebie nyèyiekè ndi, tidɔ̀ùntì timàà ndi.

27 Kè inààke ìyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũõnnì, nè tiyòùtì tiyiekè tì pòò, kè diyie yìenì kèè bíékè kó kuyaakù tì poté kè tì máté, dè tu yebie nyèyiekè nye, dikònnì kpɛye.

28 M me nda nàké tì, Kuyie nkuù da benke kù yóó dɔ̀ò tì.

29 Yebie nyèyiekè yó ntú tidiiti kpɛye nye Esibiti kó ketenkè kemòu.

30 De kó difònkúò kè yebie nyèyiekè, dikònnì

kpɛyɛɛ tũnnɛní kɛ́fɛũ mbenìtìbè, kè bèɛ yɛ̀ nyɛ̀è do m̀kɛ tidiiti yɛ kpéí.

³¹ Dɛ kó dikònnì bo ndɛu mediè, bè ténkɛ bá nyɛ́ kɛ dò ntidiiti do bo.

³² A yà dɛ kó tidɔ̀ùntì kucɛ mèdémè kè dè bo benkɛ kɛ dò nKuyie nkuù d́ kè dè d̀d̀, kù mɛ nyí yóó ɔ̀tɛ kù bo dè d̀d̀mè.

³³ Okpà̀tì bàmbà mmie nhá yà onìtì wèè ciì, kóò níí nhEsibiti tenkè,

³⁴ kɛ̀wáá mbenìtìbè dɛ kó yɛbie nyɛ̀yiekè tidiiti kpɛyɛ miɛkɛ, kè bè níí kɔ̀ũ tidiiti kè tiỳtì bo tìnùmmù bèɛ dɛite kùmáá kécánné.

³⁵ Duó nkè bèɛ wáá ntidiiti tibotí tibotí dɛ kó yɛbie nsà̀yè miɛkɛ kɛánné yebuɔ, kàa ndakɛ dɛ kpéí nkè bè ntì bàa.

³⁶ Kè dɛ kó tidiiti m̀bo, kè yɛbie nyɛ̀yiekè dikònnì kpɛyɛ t̀d̀kení dì báá kuɔ benìtìbè.

Sosefu naám̀mè okpà̀tì kóo tũntì Esibiti

³⁷ Dɛ m̀onnì okpà̀tì nè o tũmbè kè bèɛ pénsìrì dɛ kó tináàntì.

³⁸ Kóo kpà̀tì d̀: Ti báá pété onìtì m̀ou wèè d̀onnè yie, kè Kuyie nYáá nhò pìéké.

³⁹ Mɛ̀m̀mè ò nàkémè Sosefu kɛ d̀: Kuyie mmè nda benkemè dɛm̀ou, òm̀ou í bo wèè m̀kɛ mɛyèmmè kɛ ciì kɛ d̀a d̀onnè.

⁴⁰ F́s̀ yó mbaké nh èi dim̀ou, kè benìtìbè bɛm̀ou nyíé nha kpeti, n kpà̀tì yètìrì diì máá yó nte kè nni nda dɛunè.

⁴¹ N d̀a duómmu muwɛ́rímú, kàa bo mbaké Esibiti om̀ou.

⁴² Kóo kpà̀tì ùtè mukpà̀tìmámáá nho ǹutè kɛũnné Sosefu, kóò d̀atínné tiyaàkpeti, kóò dùú m̀m̀sɔ̀f̀imme,

43 kòò dèe ntekpàrisāntè kè tè ntũ nho kpete, kè benitibè pĩ̀kù ke tú: Ñninkunè. Mèmmè okpààti duómme Sosefu muwērímú kòo baaté dihèi.

44 Kòo kpààtì náké Sosefu ke dò: Mĩ̀ tu Esibiti kòo kpààti, òmòu báá dòò tìmatì Esibiti mièke kàa í duó ndinùù.

45-46 Kòo kpààtì yú Sosefu Esibiti kó diyètìrì ke dò Safidati-Penna, kòo puó Asenati dihèi kòo kótì Potifedaa, Onni èi kó ikuó nùtì kòo sapàà.

Sosefu do yóó tũnne okpààti ke mòke yebie nsipísitāāti ndi, kèíté kéce nhEsibiti kó dihèi dimòu.

47 Yebie nyèyiekè tidiitì kpeye mièke kè tidiitì pié mediè.

48 Kè Sosefuu cuó tidiitì deɓaa nkécṹ yebuò yehèkè diyè mièke.

49 Kè Sosefuu kóu kékóu tidiitì kè dè nsũ kéndò ndàmèèrì nùù kó mubirímú kè bèe yĩ̀ke bè bo nkaammè.

50 Kè dikònni kó yebie nní nkpaaní kè Sosefu pokù Asenati, Potifeda birèe ò peité inítidabí idèi.

51 Kè Sosefuu yú deketirè ke dò: Manansee ke yé Kuyie nhò teemmè kòò yè mmefféũtímè nè ò yàtenèmè o kòbe,

52 kényú dedèrè ke dò Efadaimmu ke yé Kuyie nhò teemmè kòò pié ibí ò di dii èi mesémmè.

53 Kè yebie nyèyiekè tidiitì kpeye pèēté.

54 Kè yebie nyèyiekè dikònni kpeye tuòkení kéndònnè Sosefu tì nàkémè. Kè tidiitì baa mbo Esibiti mièke.

55 Kè dikònni pĩ̀ nhEsibiti èi kòbe bemòu kè bèe kòte kényà okpààti, kòò dò: Kòtenè kényà Sosefu, kòò di náké tì, di ti ndòò.

⁵⁶ Kè dikònni ta dihei kè Sosefuu denneni tidiiti, kénfiitinè Esibiti kabe, kè dikònni dake déúkú.

⁵⁷ Kè yehékè yemou kabe íkòrini Esibiti Sosefu borè ke do ntidiiti, ke yé dikònni do tamè titenti timou ndi.

42

Sakabu tãmmè o bí Esibiti kè ì bo donté tidiiti

¹ Mémme kè Sakabuu keè tidiiti bomè Esibiti kénáké o bí ke dò: Dè dómme kè di kari ke wúó nditòbè?

² N yo kè bè tu tidiiti bo Esibiti. Kòtenè kédonténi, kè tí nyo nkénfòu, ke báá kú.

³ Kè Sosefu kó bekótibè tepítèe kote Esibiti ke bo donténi tidiiti.

⁴ Sakabu me nyí nyie nkè Bensamèe, Sosefu nantè nneí. Ò do yîékù meyei mmamè yàà bo ò tùòkenímè mme.

⁵ Kè Sakabu bí íté, kénéinè bèè múnke kòrì mu-didommu Esibiti, ke yé dikònni do bomè Kannahãã.

Sosefu màánèmè o kó bekótibè

⁶ Sosefu weè do baké dihei, kè weè fiitinè bepòòbè tidiiti, kòo kó bekótibèe tuòkoo kénínkoo o ìikè.

⁷ Kè Sosefuu yà o kó bekótibè ké bè banté, kédòò kéndò nwè í bè banté, ké bè béinnè mekperímè ke dò: Di yènní de? Kè bè dò: Ti yènní Kannahãã nwe, ke dó kédonté tidiiti.

⁸ Sosefu yie do bè bantému, bembè me nyí nhò banté.

⁹ Kè Sosefuu denteni ò do yà tii dounti, ké bè nàké ke dò: Di tú benitiyeibe mbe, ke kòtení ke bo yà dihei cĩnni kùù píkù.

10 Kè bè dò: Áà, ti yiè, ti kàtení ke bo donté tidiiti nti.

11 Ti tú onìtì omáà kó ibí nyi, ke tú benitisààbè, ti í tú benitiyeibe.

12 Kè Sosefu dò: Bìtì! Di kàtení ke bo yà dihei cĩnnì kùù píkù nku.

13 Kè bè dò: Mèè dọke. Ti do bo benitìbè tepíítè nè bèdébè ndi, ti cice ti peitémè Kannahãã. Kòo sàmpròù kpáá teciètè ti cice borè, kòo tòu feti.

14 Kè Sosefu dò: M baa di náámmu ke tú di tú benitiyeibe mbe.

15 Di nantè sàmpròtè bo tuàkení di m̀nnì m bo de m banté di náámmè timómm̀nti. Míu b́i nnè okpààtì kó diyètìrì.

16 Di yó nkpetímu die nkòo m̀u máà kò nkéyúnì di nantè. Mèmmè ti bo bantémè di náámmè timómm̀nti ke mèè dọke m béimmu nè okpààtì kó diyètìrì ke tú di kàtení ke bo paaté dihei ndi.

17 Mèmmè kòo bè kpetínné yewe yètàãti.

18 Diyiè tããnnì yiè kè Sosefu dò: Dòònè n yóó di náké tì kénfòù ke yé n démmè Kuyie nku.

19 Kè di m̀nke tú benitisààbè mbe di kóò m̀u nkpaá kpetí, kè besombèe tò tidiiti kékò nkéduó ndi ći kòbe kè bèe di.

20 Kè dí tónì di nantè, kè m banté di náámmè timómm̀nti, ke dí cooté.

Kè bèe yie nhò yí mù,

21 kénnaá mbemáà ke tú: Ti d̀d̀ mèè yei nti nantè mèè te kè bè ti kpetí, ò do kuàmmu ke ti békú mecíém̀mè kè tí yete, deè ti t̀àkení di m̀nnì.

22 Kè Dubenni dò: N do di nàkému kè ò d̀, ti báá d̀d̀ mèyeyi ndebire, kè dí yete. Mèè yei nkó tiyeti tii t̀àkení.

23 Bè do í yé ke do nSosefu yo bè tu mù. Ke yé ò do ã mbè nàánnèmè kè bè tùònkomu.

24 Kè Sosefuu kenté kékuó, kéwēteni kēpī nSimmeãõ be ìkè kékpetínné.

Sakɔbu bí kònnèmè tidiiti Kannahã

25 Kè Sosefu dò: Bèe píe ntidiiti be yòtì, kéwēte ké bè tèǹné be díítí be yòtì miéke, ké bè duó mmudiì kuce kpéí. Kè bèe mè ndòò.

26 Kè bèe bouí be diiti sãmmarímúbè ìnkè kékété.

27 Bè yóó yíé ndè kuce kòò mǎu be miéke bouté kuyòrikù ke bo duó nsãmmarímú mudii káyà idíítí kuyòrikù nùu,

28 kénáké o tebíi ke dò: Bè ñ tèǹné idíítí! Nte i kuyòrikù miéke.

Kè kufōwáá mbè pī nkè be kònti nhau. Kè bè dò: Kuyie nti dòò ba!

29 Kè bèe tuoke be cice Sakɔbu borè Kannahã, kòò nàké dèè kó dimàà dòò.

30 Ke dò: Onìtì wèè baké de kó dihei, wè ti kpánnèmu ke yé nti tú benitiyibe, ke dó kēpaaté dihei ké di pònte.

31 Kè ti yī: Ti í kòteni ke bo paaté dihei, ti tú benitisààbè mbe.

32 Ti do bo benitibè tepíítè nè bèdébè ndi ti cice ti peitémè, kòò sãmpòu kpaaní tecfētè ti cice borè Kannahã, kòò tàù feti.

33 Kòò dò: Di bo yīme kè m banté di tímè benitisààbè. Yóunè di kóò mǎu kòò nkpaá m borè, kè dí wáá ntidiiti kékò nkéduó ndi cǐi kabe kētóni di nantè.

34 De mònni ndi, m bo bantémè ke dò ndi í tú benitiyibe ke tú benitisààbè, ke di tènné di tebite kè di ce ndiheì dimou di dó mèè botí.

³⁵ Mēm̄m̄e kè bèe yóóté tidiiti, bá wè kòo yà o díítí o yòrikù mieke, kè kufōwaá mbè pī mbembe nè be cice Sakabu.

³⁶ Kè Sakabu dà: Di yóo deè m bí nyi. Sosɛfu í kpaá, kè bè pī nSimmeɔ̄ kè di wète ke dó kétúóté Bensam̄e. De kó meyei mm̄m̄ou duò mí yuu ìnkè.

³⁷ Kè Dubenni dà: Kè n yí wètenèní Bensam̄e, a kuɔ m bí idé. N duó nwe kè n yóo ò wètenènímu.

³⁸ Kè Sakabu dà: M bire báá di neinè. Kè meyei mm̄am̄è dè tù̀kení kuce dí dɔ̀ ba? Di bá ntanné kudankù mí nhodakóti nè tiyùpéiti.

43

Bè kàtenèmè Bensam̄e Esibiti

¹ Kè dikònni baá nsóké ke déúkú Kannahā.

² Sakabu nè o bí kè bèe deè tidiiti bè sòò donténí ti Esibiti, kè Sakabu dà: Wètenè kédonténí tidiiti.

³ Kè Sudaa dà: De kóo niti ti nàkemu weti weti ke tú kè ti í neinko ti nantè ò báá ti cɔuté.

⁴ Kàa yie nkè ti nantè bo ti neinè tí kɔte ké da donténí tidiiti.

⁵ Kàa me nyí wè nti duó nti báá kɔte, ke yé wè ti nàkémè ke tú kè ti í tɔo ti nantè ò í yóo ti cɔuté.

⁶ Kè Sakabu dà: Ba nte kè di nàké de kóo niti ke yé ndi nantè bo? Di cààrèmu.

⁷ Kè bè dà: Weè ti biéké tináan̄ti péu ti c̄t̄è kpeti ke tú: Di cice kpaá boà? Di yōfū̀ kou m̄ou boà? Kè ti t̄ēn̄é ò ti beke ti. Ti do ȳmu ke dò nhò bo yí tí t̄oní ti nantà?

⁸ Kè Sudaa náké be cice ke dà: N duó ndebire, kè tí kɔte, ke báá kúnè dikònni, f̄́ nnè tínti nè ti bí.

⁹ Mí m bo ndake de kp̄éi nkè n yí dè wètenèní ke da duó, nni ntú ocaàrìwè a ìkè s̄á.

10 Kè ti do í ɔɔtí nè mie nti do kàtemu ke yĩ kuce mèdeémè.

11 Kè be cicε dò: Kè dè dò mmεmmε waánnè mekɔpempemmè nè mecekùd nnè tihúúnti nè mutie nè yetεbe bè càá nyè, ke bií pã de kóo nìti.

12 Dí waá nyidíítí tei ke yínè di yà ì di yòti mieke kéntɔ, kè dè yèmmè bè yetému.

13 Túóténè di nantè kéwēte de kóo nìti borè.

14 Kuyie mmuwērímú mumɔu yiè nyóó di teennèmu kè de kóo nìti dí kuó mmesémmè, ké di duó ndi tebite tètè kpaaní nè Bensamεε kè dí konní. Kè m me ndò nké paà m bí nyi, n yi paà.

Sosefu ɔutémè o kó bekótíbè

15 Mεmmε kè bèε túóté yepārè nè idíítí kuce mèdeémè, nè Bensamεε kékété kékote Esibiti Sosefu borè.

16 Kòo yà bè neínèmè Bensamεε kénáké o tãmbè kóo kóti ke dò: Kpēnné be nnitibè n cīètè kékuɔ feðfè kébénné, bè yóó di n cīètè nte kuyie m̀nni.

17 Kè de kóo nìti bè tɔ ke bo kpēnné Sosefu cīètè.

18 Kè bè ntati Sosefu cīètè, kè bè nàá mbemáà ke tú: Bè sòd wētε kécūó ìi díítí tiyòti mieke ìi te kè bè ti tatinè die, ke bo ti fēũ nkéfεke ti sãmmarímúbè, ké ti dɔd tidaati.

19 Bè tati dii m̀nni te cīètè kè bèε náké Sosefu tãmbè kóo kóti ke dò:

20 Ti yiè nti sòd kàtenímu die nkédonté tidiiti,

21 kénkūnti ké nyóó yié nkuce, kébouté ti yòti, bá wè kòo yà o díítí, kè ti ì tóni imɔu.

22 Ti í yé wèè sòd ì ãnné ti yòti mieke. Ti tónímu itei ke bo wētε kédonté tidiiti.

23 Kòò d̀̀: Diwèi ndi bo, di bá nyĩ̀k̀̀. Kuyie ndi cice tũ nk̀̀ kù ãnné idíítí di ỳ̀t̀̀ mieke. N sòò c̀̀utému di yietí ì.

De m̀̀nnì k̀̀ Sosefu t̀̀mbè kóo k̀̀t̀̀i kpetení Simmeãã,

24 kéduó nk̀̀ bèe ta Sosefu c̀̀f̀̀t̀̀e kudieku, k̀̀ bèe bè duó mm̀̀niè nk̀̀ bèe óú be naac̀̀i, k̀̀ bèe duó mmudii sãmmarímúbè.

25 K̀̀ bè ntũnni be pãrè ke kém̀̀m̀̀ Sosefu bo konnì m̀̀e kuyie mm̀̀nnì, ke ỳ̀ bè bè nàk̀̀m̀̀ ke tú bè yóó we nwẽnnénè k̀̀di.

26 Sosefu t̀̀̀kení d̀̀i m̀̀nnì tec̀̀f̀̀t̀̀e, k̀̀ bèe ò duó nyepãrè, k̀̀do, k̀̀nínk̀̀ o ìk̀̀.

27 K̀̀ Sosefuu bè d̀̀unnè diwèi ke d̀̀: Di k̀̀nti naataà? Di cice odakòtì di sòò nàá nwèè kpéí, ò kpaá f̀̀u k̀̀o k̀̀nti naataà?

28 K̀̀ bè d̀̀: A kóo t̀̀nti ti cice f̀̀umu k̀̀o k̀̀nti naati.

K̀̀ bèe wẽte k̀̀do k̀̀nínk̀̀ o ìk̀̀.

29 K̀̀ Sosefuu wénte k̀̀yà Bensamèe o nantè nè wè bè wè mbe yò ke d̀̀: Di sòò nàá ndi nantè tie nkpeí nkaà? Kòò béinnè ke d̀̀: Kuyie nda d̀̀ m̀̀sàà m bire.

30 Kòò k̀̀nti d̀̀ ỳ̀r̀̀r̀̀, k̀̀o ta kudieku m̀̀cãã nkékuó,

31 kédeè k̀̀yuuaté o ìk̀̀, k̀̀yènní kém̀̀mi nke bè k̀̀rinè, ke d̀̀: ãnnénè mudii.

32 K̀̀ bèe ãnné Sosefu k̀̀cãnné, k̀̀ãnné o tebii k̀̀cãnné, k̀̀ãnné Esibiti k̀̀be k̀̀cãnné. Esibiti kó ikuó do í yíe mbè bo wẽnnénè m̀̀ Ebedeebe k̀̀di.

33 K̀̀ bèe bè k̀̀nne bè d̀̀ ndòmmè, k̀̀keté Mpo k̀̀dentè t̀̀yããtè, k̀̀ bè nkari koò wetí ke wéi bet̀̀bè k̀̀ dè bè di.

34 Kè Sosefuu bè duó mmudii, kè Bensamεε kōmu nsũ kuce mènùmmù kéréēté betabè kōmu, kè bèe yà menaà nkè bè yèmmεε cáté.

44

Sosefu yàákémè o kó bekótíbè

1 Dε mǎnni kè Sosefuu náké o tǎmbè kóo kótì ke dǎ: Píe mbe yǎtì tidiiti bè yóo na kǎtǎ mǎè botí, kéǎnné bá wè o kó idíítì o yǎrikù nùù,

2 kǎtúóté n sǎǎbòòfè kéǎnné tǎyǎātè kó kuyǎrikù, kénós nho díítì kuyǎrikù nùù.

Kòo tǎntii me ndǎ.

3 Kè dǎe wenté dikǎnweínì sèi kè bèe duó nkè bèe kété nè be sǎmmarímúbè. Kè bè nkǎnti,

4 ke mu nyí ndéténè diheì kè Sosefuu náké o kóo tǎntì ke dǎ: Tǎnnε be. Kǎa bè nǎntε a dǎ: Dè yǎme kè bè di dǎ mesǎa nkè di dǎ mǎyεi?

5 Dè dòmmε kè di túóté n yǎe mbòòfè o yǎnné fè ke fè pǎūnè, di càrǎmu.

6 Kòo tǎntii bè nǎntε ké tì mbè nǎké.

7 Kè bèe ò tǎíné ke dǎ: Ti yǎe ndè yǎme kǎa nǎa mmεmmε? Ti báa yie nkédǎò mmεmmε kóò botí.

8 Ti tǎnímu ti sòò kò nKannahǎa kǎyà ìi díítì ke da duó, ti bo yǎme kǎyúúkú idíítì yoo mesǎa nha yǎe nǎfǎtè.

9 Kǎa yà wèè borè de kó fǎbòòfè á o kùò, tínti besǎmbe kè tí nǎa ndi kó tidaatì.

10 Kè Sosefu tǎntì dǎ: Nyiemmu di yǎmù n né bo yà wèè borè de kó fǎbòòfè weè yóo nǎa n kó kudaakù, díndi besǎmbe kè di kǎeti bá mbo.

11 Kè bèe cǎūnni be yǎtì kǎbouté mǎcǎā.

12 Kòo keté kǎfié be kóo Po kǎku kǎdentǎnè tǎyǎātè Bensamεε kǎku, ké fè yà de mieke.

13 Kè be yèmmèe caàrè kè bèe kērí be yaàbòrè, kéboú be nentì be sãmmarímúbè kēwēte dihei.

Sudaa bàámmè Sosèfu kòò bo fĩ mBensamæ

14 Sudaa nè o kàbe kè bèe tuakoo kēsánté Sosèfu, kédò kénínkóo o ìkè.

15 Kè Sosèfu d̀̀: Di d̀̀ò ba? Di í yé ke do nhonitì wèè dò m mè ndòm̀̀mè ò bo na kényé demouà?

16 Kè Sudaa d̀̀: Okótì, ti bo da náké ànti kàa banté ti í cààrè̀̀mè? Kuyie mbenkemu ti yei, kè ti bo ntú a kó tidaatì, tínti nè bè yà wèè kó tinentì mièke febòòfè.

17 Kè Sosèfu d̀̀: Kuyie mbáá yie nkè n d̀̀ò dende. Bè yà wèè nentì mièke febòòfè weè yó ntú n kó kudaaakù, d́́ndi besambe di kp̄eti í bo, kònnè di cice borè.

18 Kè Sudaa tóónko Sosèfu borè ke d̀̀: Okótì, n da báámmu, yóu kè m b́́ei, a mièke báá peike, ke yé a í cáánnè̀̀mè okpàatì.

19 Okótì a sòò ti bekemu ke d̀̀: Ti cice kpaá boà? Kè ti tebite matè kpaánáà?

20 Kè tí da t́́enné ke d̀̀: Ti cice bomu ke kòtè mediè nkè ti nantè bo, ti cice peité t̀̀e o kótì mièke, kè te kóo kótì nè wè bè w̄e mbe ȳò kòò ku, kòò kpaá omáà, kè ti cice ò tá mediè.

21 Kàa d̀̀: Ti ò kàtenè̀̀ní kàa ò yà.

22 Okótì, kè ti da t́́enné ke d̀̀: Ò báá na kéítè o cice borè, kòò ité o cice yóó kúmu.

23 Kàa d̀̀: Kè ti í neinè̀̀ní ti nantè a báá ti còuté.

24 Kè tí w̄ete a kóo t̄́ntì ti cice borè kóò nàké a yé mmù.

25 De kó dif̄onkúò kè ti cice d̀̀: Kàtenè kédonté tiditì.

26 Kè tí ò nàké ke d̀̀: Kè ti í neínè̀̀ ti nantè ti báá na kékote. Kè ti kòte wèè baké ò báá ti còuté.

27 Kàa kóo tǎntì ti cice ti tǎnné ke dǎ: Di yǎmu ke tú m pokù m pǎiténè ibí ìdèi nyi.

28 Kè dǎmarè mǎà yè kè dè yǎ nyúóó, kè n yèmmè dǎ mmusǐmmù muù bo ndè cǎáké.

29 Kè di tǔóté yie nkè mǎyèi mmamè ò tǔòkení di bo dú nkè dè n yonke mí nhodakóti kè n ta kudǎnkù nè tiyùpéiti.

30 Okóti kè ti wǎte ti cice borè ke í nǎinè dǎbire die nhò dǎ dè mǎdiè.

31 Kè ti wǎtoo ke í nǎinè dǎbire dè yóó ò yonkemu wenwe odakóti, kóo ta kudǎnkù nè tiyùpéiti, dǎnde bàmbà nkè dè ntú ti kó mǎyèi.

32 N sòò ò nǎkému ke dǎ: Kè n yí wǎtenko dǎbire m bo ntú ocaàriwè sǎà o ìkè.

33 N dǎ báámmu yóu kè mǐi cǎuté dǎbire fǎtǐrì kè n tú a kó kudaakù kè dǎe nǎinè betǎbè kékò.

34 M báá na kǎwǎte n cice borè ke í tǎ dǎbire, n yí dǎ n yà o yǎncààrǐmè.

45

Sosɛfu bɛnkɛmè omàà o kó bɛkótíbè

1 Dɛ mǎnnì Sosɛfu í nna ke bo pǐ nhomáà, kédúó nkè bɛnìtìbèe yè bɛmǎu.

Kòò nkpaá nè o tebìí, kè bè nǎké ò tumè bɛ kou nwe,

2 kékúó mǎmǎdiè nkè Esibiti kǎbɛɛ kèè, kè tináaǎntìi tuǎke okpààti cǎtè.

3 Kè Sosɛfuu nǎké o tebìí ke dǎ: Mǐi tu Sosɛfu, n cice kpaá fòuà?

Kè dǎe bè di kè bè kpeí bá bè í nna kóó tǎnné tǐmatì.

4 Kòò dǎ: Tóónnènní.

Kè bèe tóónní, kòò dǎ: Mǐi tu Sosɛfu di nantè di fité tè kè bè tè kǎtenènní Esibiti.

⁵ Di yèmmè né báá caàrè, kè dè di yonke di n fité mèè kpéí, Kuyie nkuù n niinní diè nkè m bo di deeté.

⁶ Yèbie nyèdéè ndi dikònni bomè, dè kpaá yènùmmù, oniti í yóó buótí ò me nyí yóó kǎũ.

⁷ Kuyie nkuù ò niinní kè m bo di deeté, kè di kó kubotí báá kú.

⁸ Dii í n duónní diè, Kuyie nkuù ò duónní, kè n tũ nhokpààti ke ni o cǐtè nè Esibiti omou.

⁹ Íténè mecã nkékò nkénáké n cice ke dò: Kuyie nkànnè a bire Sosefu Esibiti, kè dè baké, ke tú a íté mecã nkékotoo o borè.

¹⁰ Ke tú a kotoo nè á bí nè a yaábí nè a pe nè a nààke nè a kperè demou, kékari Kosenni tempè ké nhò tǎkénè.

¹¹ Kòò ò da duò mmudiì fǎ nnè a cǐtè kǎbe kàa nfòù, ke yé yèbie nkpaámè yènùmmù dikònni kperè.

¹² Di bantému weti weti ke dò mmí nSosefu mú di náánnè, fǎ mBensamèè n nantè kàa múнке banté.

¹³ Kònnè kénáké n cice n yo ntii kpàti Esibiti, kóò nàké di yà dèè kó dimàà, kóò kàtenèní diè mmecã.

¹⁴ Kè Sosefuu orí Bensamèè o nantè kè diwèi ò auté kòo kuó, nkòò múнке kuó.

¹⁵ Kè Sosefu íhòrì o kó bekótibè tǎbè ke kuò, nde mǎnni ndi bè dàátimè kóò béinnè.

Okpààti duómmè kè Sakabu bo kòoko

¹⁶ Kòò kpààti keè Sosefu tebiì kàtenímè, kè dèè ò narike wenwe nè o kó betũmbè.

¹⁷ Kòò kpààti náké Sosefu ke dò: Náké a tebiì ke tú, n yé mbèè bou be nenti sǎmmarímúbè kékò nKannahã,

¹⁸ kétúóténí be cice nè be cǐ kǎbe, kèwètení kè m bè benke dikari sààrì Esibiti kè bè nkari ke yo ndesààrè.

19 Á bè nàké kè bèe túóté sinaasẽĩ kètɔnɛní be pobè nè be bí nè be cice.

20 Bè bá mbɔti bè yóó yóu dè kpɛti, desààrè dèè bo Esibiti dè tu be kpɛɛ nde.

21 Kè Sakɔbu bíi dɔ̀ dè yẽmmè kè Sosefuu bè duó nsinaasẽĩ okpààti yẽmmè, ké bè duónnè mudii bè bo nyo mmù kuce,

22 kɛpã bá wè diyaàbòrì pànnì, kɛpã Bensamɛɛ yie yènùmmù nè mèdítíbiì nsikɔusitããti (300),

23 kédúú nho cice sãmmarímúbè tɛpítè, kè bè ntɔ Esibiti kpɛɛ desààrè, betɔbè tɛpítè kè bè ntɔ tidiiti nè pɛ̀è nè mudii tɛmù bè bo nkérí ke diiti mù kuce.

24 Kè Sosefuu náké o tɛbíi ke d̀: Kònnè, di né báá kpa nkuce.

25 Kè bèe íté Esibiti kékò nKannahã be cice Sakɔbu borè,

26 ké ò nàké ke d̀: Sosɛfu kpaá fòumu, kè weè ni Esibiti omɔu.

Dè mɛ nyí nnampɛ be cice, ò í nyie nde kó tináàntì.

27 Kè bèe ò nàké Sosɛfu do bè nàké tì timɔu, kòò benke sinaasẽĩ ò duónnì sì kè sì bo ò tɔo, de m̀nnì ndi o yẽmmè t̀ónnímè.

28 Kòò d̀: M bantému m birɛ Sosɛfu fòumè, m bo kɔte kòò yà ke né na kékú.

46

Sakɔbu k̀rimè Sosefu borè

¹ Mɛ̀mɛ kè Sakɔbuu túóté o kpɛɛ demɔu kékété kɛmberínè Bɛrisebaa, kɛféúté fɛ̀fɛ Kuyie nho cice Isaki do tũ nkù.

² Kè Kuyie nhò yu keyènkè ke d̀: Sakɔbu! Sakɔbu! Kòò d̀: Ntɛ mí.

³ Kè kù d̀̀: M̀̀i tu Kuyie nha cice do tũ nk̀̀. Bá nyĩ̀̀k̀̀ a bo k̀̀temè Esibiti. N yóó duó nk̀̀a botíi nsũũmmu mediè.

⁴ N yó nda neínèmu ke, k̀̀wète k̀̀e da t̀̀nnéni. Sosefu weè yó mbo a k̀̀ ndè.

⁵ Kè Sak̀̀buu íte Bèrisebaa k̀̀o bí ò d̀̀e nsinaasẽĩ wenwe nè benitipòbè nè ibí.

⁶ Kè bè ntò be wũõ nè be k̀̀pèe demou bè do màke dè Kannahã k̀̀k̀atenè Esibiti.

⁷ Mèmmè Sak̀̀bu k̀̀ommè Esibiti nè o bí. Initidabí nè initipobí nè o yaàbí initidabí nè initipobí.

Sak̀̀bu kó kufuku

⁸ Nte Sak̀̀bu bí ì ìte Kannahã ke k̀̀o nhEsibiti i yètè: Dubenni be k̀̀ò Po.

⁹ Dubenni kó ibí initidaaì tu: Enòki nè Paduu nè Etisidonna nè Kadimii.

¹⁰ Simmeõõ kó ibí initidaaì tu: Yemmuyeedi nè Yaminni nè Oadi nè Yakinni nè Soaa nè Sauri Kannahã k̀̀o nitipòkù kó debire.

¹¹ Defii kó ibí initidaaì tu: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

¹² Sudaa kó ibí initidaaì tu: Kedaa nè Pedesi nè Sedaa. Sudaa kó ibí t̀̀i: Èe nè Onaa bè do kumu Kannahã. Kè Pedesi kó ibí ntú Etisidonna nè Amudi.

¹³ Isakaa kó ibí initidaaì tu: Todaa nè Puwaa nè Yobu nè Simudonna.

¹⁴ Sabunõõ kó ibí initidaaì tu: Sedeti nè Edonna nè Yadeyeedi.

¹⁵ Sak̀̀bu pokù Dea ò pié bèè dapambè mbe nè be tãũ Dina Mesopotamii tenkè. Bembè nè be bí bè wènné sipísitàati nè bètãati ndi.

¹⁶ Kadi kó ibí initidaaì tu Sefonna nè Akii nè Suni nè Esibonna nè Edi nè Adodi nè Adedii.

17 Aseε kó ibí inítidaaì tu Immuna nè Isifaa nè Isifi nè Bediya nè be tãũ Sedaa. Kè Bediya kó ibí ntú: Ebεε nè Madikiyεedi.

18 Sidipaa, Damaa do duó nwèè nitipotōnti nwe o kóo sapàà nDea kó ibí nyi tepítè nè ìkuà.

19 Sakɔbu pokù Daseedi kó ibí tú: Sosefu nè Bensameε.

20 Kè Sosefu pokù Potifeda, dihei Onni kóo kóti kóo sapàà nhAsenatii o peiténè inítidabí ìdèi Esibiti: Manansee nè Efadaimmu.

21 Kè Bensameε peité inítidabí tepítè: Bedaa nè Bekεε nè Asebeedi nè Keda nè Naamaa nè Eii nè Odoki nè Upĩmmu nè Mupĩmmu nè Adidi.

22 Sakɔbu pokù Daseedi yaàbí nyi tepítè nè ìnàà.

23 Kè Danni kó debire ntú: Usimmu.

24 Nefutadii kó ibí tú: Yasiyεedi nè Kunni nè Yesεε nè Sidεmmu.

25 Bidaa, Damaa do duó nwèè nitipotōnti Daseedi kó iyaàbí nyi ìyiekè.

26 Sakɔbu bí nè o yaàbí ì do kòte Esibiti ì do bo sipísikuà nè ìkuà ndi. Bè í kàannè ibí nè benitipòbè,

27 kéwěnné nSosefu nè o peité ì bí ìdèi Esibiti, kè bè mbo bemou benitibè sipísiyiekè.

Sakɔbu kòmmè Esibiti

28 Kè Sakɔbuu tō nSudaa kòo náké Sosefu ke tú bè tũòkení Koseni, kòo kòto.

29 Kè Sosefuu túóté o naasāntè kékòte kóò co, kóò ya kécokóo kóò arí kè diwèli ò auté kòo ñkuà nkè dèe m̃ante.

30 Kè Sakɔbu dà: Di mmànni n yí yete m bo kúmè ke yé n da yàmè kàa kpaá fòu.

31 Kè Sosefuu náké o tebii nè o cice nè o kabe ke dà: M bo kòte kénáké okpààti ke dà di ìtè Kannahã ke kàtení m borè.

³² M bo ò nàké ke dò: Di tú benaacẽmbe mbe, ke tò di pe nè di nààke nè di kperε demou.

³³ Kòo kpààtì di yu ke di beke ke tú: Di tǝmmú tú ðmmu?

³⁴ Di dò, di tú benaacẽmbe mbe nè di bomè. Di yembè beè do ì cẽmmù kè di múнке ì cẽmmù. Mèmme, di bo namè kэмbo Kosenni ke yé Esibiti kòbe wúómmè munaacẽmmu meyi mme.

47

¹ Mèmme kè Sosefuu kòte kénáké okpààtì ke dò: N tebíi nè n cice bè ìténí Kannahã ke tùðkení ke tò be pe nè be nààke nè be kperε demou, ke bàté Kosenni.

² Kè Sosefuu túóté o kó bekótìbè bènùmmù kèbenke okpààtì.

³ Kòo bè beke ke dò: Di pǝ nhèmmu tǝmmú botí? Kè bè dò: Okpààtì, ti cẽmmù inààke nyi ti yembè do ì cẽmmùmè.

⁴ Kè bèe náké okpààtì ke dò: Dikònni dii bo ti cie kè timúti dèè Kannahã kè ti kàtení ke yé nha tí pã Kosenni kó kutempè, kè tí mbo.

⁵ Kòo kpààtìi náké Sosefu ke dò: A cice nè a tebíi bè kàtení a borè nde.

⁶ Fǝ̀ te Esibiti, kanne be dibòrì sààrì Kosenni, kè bèmabè bo be miéke ke bo na, á bè duó n kó iwũ kè bè ncẽmmù.

⁷ Kè Sosefuu kàtenè o cice Sakòbu, kòò benke okpààtì kè Sakòbuu ò dɔu nke dò: Kuyie nda pã mesàà.

⁸ Kòo kpààtìi o beke ke dò: A bie mbo yède?

⁹ Kè Sakòbu dò: M bie mbo tekòutè nè sipísitããti (130) ndi, kè n kàti ke sɔɔti tipítì timou, ke fǝ̀rì, m bie nyí tùðke n yembè kperε.

¹⁰ Kè Sakòbuu cau nhokpààtì kédeè kéíté.

11 Kè Sosefuu kannε o cice nè o tebíí dibòrì sààrì Dammusesi, ké bè pã ketenkè, kéndònnè okpààti do béimmè.

12 Kè Sosefuu pã tidiiti o cice nè o tebíí nè be kòbe, bè sũ ke mààmè.

Sosefu dontémè Esibiti εi kòbe ke wēnnénè be tenkè

13 Kè dikònnii deuke mediè nhEsibiti nè Kannahãà kè benitibè nkònnè dikònni.

14 Kè Sosefuu tí nyidiítí Esibiti kòbe nè Kannahãà kòbe donnè ì tidiiti, kékòtenè okpààti cǐt̃t̃è.

15 Kè idíítí deè Esibiti nè Kannahãà, kè Esibiti kòbeε kòte káyà Sosefu ke dò: Tí duó ntidiiti, báá yóu kè tí kú dikònni, idíítí í kpaá.

16 Kè Sosefu dò: Kè idíítí í kpaá n duónnè di wũs kè n di duó ntidiiti.

17 Kè bè ñtouní be wũs, sisẽí nè ipe nè inàðke nè sãmmarímúbè, kè Sosefu bè duò ntidiiti de kó dibenni.

18 Kè de kó dibennii deè kè bèε kòtení Sosefu borè ke dò: Okótì, tí báá da sɔnne, tidiiti í kpaá kè tí da duó nti wũs imou, tũ kpaá ti mómmɔmbε nè ti tenkè.

19 Báá yóu kè tí kú dikònni kè ti tenkèε yei, tí donté tínti nè ti tenkè kè tí ntú okpààti t̃ɔmbè ké ti duó ntidiiti nè tidiboti kè ti báá kú, kè ti tenkèε yei.

20 Kè Sosefuu do nhEsibiti kó ketenkè kemou, kéduó nhokpààti. Dikònni dii do bo, bá wè kòo fíté o tenkè. Mémme kè ketenkè kemou naá nhokpààti kòke.

21 Kè Sosefuu do nhEsibiti kòbe bemou kè bèε naá ntidaati.

22 Bè í ndo nyikuó niùbè kó ketenkè ke yé okpààti do ãnnémè ikuó mai kè bè mbè duò nkè bè yo, dè í ndò mbèε fíté be tenkè.

23 Kè Sosefuu náké benìtibè ke dò: N di dontému díndi nè di tenké kè okpààti di tieke. Ntonè tidiboti di yóó buotí tì.

24 Kè di kǎũ tidiiti, kè tiyòti bo tìnùmmù di deite kùmàà kéduó nhokpààti, kè tinàà ntú di kpeti, di yó nti nyonnè di bí nè di cǐi kǎbe.

25 Kè bè dò: Okóti, a ti deétemu kè ti cénke pèté mesàà, ti yiemmu ke bo ntú okpààti kó tidaati.

26 Kè Sosefuu dǎú nde kó dinùu kè di kpaá bo nè yíenní kè wèè deite tidiiti tiyòti tìnùmmù wèè duó nkuyòrikù kùmàà okpààti. Ikuó niùbè beè mǎà kó ketenkè do í tú okpààti kǎke.

Sakǎbu dǎmè bèè ò kǔnné Kannahǎǎ

27 Kè Isidayeεribe rǎbo Kosenni, Esibiti kó ketenkè, kémǎote be kperε képié késũũ mmediè.

28 Kè Sakǎbu rǎbo Esibiti ke dǎ yebie ntepiítè nè yèyiekè. Sakǎbu do yóó kú ke mǎke yebie ntekòutè nè sipísìnàà nè yèyiekè (147) ndi.

29 Kè Sakǎbu tóónnè mukũũ nkéyú o bire Sosefu ke dǎ: N da báámmu kǎa n dǎ seu nha ndùtè n kpèrè, kébéi nke dǎ: A í yó n kǔnné die nhEsibiti mieke.

30 Kè ò kú a n tǎ kéyènnè Esibiti ké n kǔnné n yembè kó kufōti. Kè Sosefuu yie.

31 Kòo yíé ke dǎ: Béi nkéyú Kuyie nyètìrì.

Kè Sosefuu yú Kuyie nyètìrì kòo sǐnnóo o dǎu ñnkè.

48

Sakǎbu pǎmè mesàà nSosefu

47:29 seu nha ndùtè n kpèrì: Wénté 24:2 kéyà bè wèrikùnnemè mùu me ntú.

¹ Kè bèè náké Sosefu ke dò: A cice kònti í naati. Kòo túóté o bí idé Manansee nè Efadaimmu.

² Kè Sakɔbuu keè o birɛ Sosefu kàroomè o borè kéyetoo kéíté kékari o dǒu ìnkè,

³ kénáké Sosefu ke dò: Kuyie nkpeń̀nìmu ke m benke kumàà Duusi, Kannahã kó ketenkè ke m pã mesàà,

⁴ ke béi nke yĩ kù bo duó nkè m pié késũũ, kènaá nyibotí péu yààrì, kè n yaàbí tieke de kó ketenkè sãã.

⁵ Ibí a peíté ì die nhEsibiti Efadaimmu nè Manansee ke m mu nyí tù̀kení ì tu n kpeyi nyi ke dònne Dubenni nè Simmeõõ.

⁶ Kè ò tù̀kení kàa pié ì tu a kpeyi. Be kó bekótíbè kó ketenkè mieke nke bè yóó pétémè be kàke.

⁷ N dǒdǒ memme, n do dǒ mèè kpéi nke a yǒ Dasedi. N yiténí Mesopotamii nwe kemberínè Efadata, Kannahã kó diheì kòo kú n nǒtè mieke, kè nh ò kũnné Efadata kuce nù̀ bè tu dè yíe mBetideemmu.

⁸ Kè Sakɔbuu yà Sosefu bí idé kébeke Sosefu ke dò: Ǔmbe mbe bie?

⁹ Kè Sosefu dò: Kuyie nni m pã ì bí nyi die nhEsibiti. Kè Sakɔbu dò: Duó nkè bèè tóónní kè m bè pã mesàà.

¹⁰ Sakɔbu do kòtému mesàà mbá o nuò nténke í nnaati, kè Sosefuu duó nkòo bí tóónko Sakɔbu borè, kòo ì ɔrí,

¹¹ kénáké Sosefu ke dò: N do í yé ke dò m bo wète ké da yà, kè Kuyie nduó nkè n da yà nè a bí.

¹² Kè Sosefuu ínní o bí o cice kpèrè ìnkè, kénínkú o ì̀kè,

¹³ kétúóté ibí idé kétóónko o cice borè. Kè Efadaimmu mbo Sosefu bakù yóú, Sakɔbu kó

kucànkù, kè Manansee nbo Sosefu bakù cànku, Sakabu kó kuyou.

¹⁴ Kè Sakabu petinne o baà nkénóó nho nòutè youte Efadaimmu osàmpròù, kénóó ntecànkutè Manansee okóti.

¹⁵ Kòo pã Sosefu Kuyie nkó mesàà nke dò: Kuyie n yembè Abarahammu nè Isaki bè do tũ nkù, kuù m bonè ke n tò nè yíenní.

¹⁶ Kuyie nkùù ñ deerí nè meyei mmemau, kùu dòò ì mbí mesàà, nè de kpéí nkè n yètìrì ñsoké, kédònnè n yààrì Abarahammu nè n cice Isaki be kpeye.

¹⁷ Kè Sosefuu yà o cice nòómmè o nòutè youte Efadaimmu ñnkè bá dè í nhò narike, kòo tè nòóté ke bo nòó mManansee ñnkè.

¹⁸ Ke dò: N cice a yetému, yie nweè tu Mpo, nòó nha nòutè youte o ñnkè.

¹⁹ Kòo cicee yete ke dò: M bire n yému. Manansee kó kubotí múnke yó ndeumu kòo sàmpròù né ò pèēté mediè, kénáá nyibotí péu yààrì.

²⁰ Kè Sakabuu bè pã Kuyie nkó mesàà nke dò: Kuyie ndi dòò mesàà nyIsidayeeriibe cuokè, kè bè ní yí Kuyie nda dòò mesàà nkù dòòmè Efadaimmu nè Manansee.

Memme ò niímmè Efadaimmu kètũnne Manansee.

²¹ Kè Sakabuu náké Sosefu ke dò: N yóó kúmu kè Kuyie nní ndi bonè, kéduó nkè di wète di yembè tenkè.

²² N da duómmu Sisemmu n dokénè Amariibe ke coute kèè tenkè kè kè pèēté a tebìi kòke.

49

Sakɔbu pāmè mesàà nho bí tepítè nè idèi

¹ Μεἰημε, kè Sakɔbuu yú o bí ke dò:
Tíinnènní kè ñ di náké tìi yóó di tuɔkení diyie mari.

² Tíinnènní kékeè,
mí ndi cice Sakɔbu n tú mù,
mí nyIsidayeeri n yóó di náké tì.

³ Dubenni, fṣṣ tu n kóo Po,
m peité wè nè n dacēnti miεke,
kàa pēnkù besɔmbe muwērimú kè bè da dé.

⁴ A dōnnè fεnéwuonfe nfe.
A ténke né í yó ntú Mpo.
Ke yé a duónèmè m pokù,
ke sīnkùnnε n dóù.

⁵ Simmeṣṣ nè o nantè Defi,
di tú bekpàribè mbe ke kpannè muwērimú.

⁶ N yí kàké di kpeti miεke,
n yí di wēñnè,
di kùɔ benitibè mbe nè kemieke,
ke kèké yεnaadakè duoti detetirè.

⁷ Di báá pété mesàà,
di kùɔ benitibè mbe nè kemieke,
di ténke í yó nwēñnè Isidayeεribe.
N yóó di cíemmu Isidayeεribe εi dimɔu miεke.

⁸ Sudaa, a tebií yó nsántí fṣ nwe,
a bo nnɔ nha dootitɔbè,
kàa tebií nninku a ìikè.

⁹ M birε Sudaa, a dōnnè dicìricìrì ndi,
dii kàte kupaaawá nke kùɔ ke duó de také.

We mbo dáátí ke dì íi.

¹⁰ Dikpààtikàrì nè fekpààtìpàtìfè
dè yó mbo Sudaà kó kufuku miεke nke,
ke tikpàtì yìè mmómumuò nyàa tuòkenní,
ibotí yó nyíé nwèè kpeti.

¹¹ Sudaà, a bo mpiiti a sãmmarímú nè de bii
fínyĩ kó mutie.

A bo mmòke menaà mpéu,
ke ní yà kényĩεke kéhóúnè a yààtì.

¹² A nuò mbo wũšténè menaà,
nkàa nìi mpèikenè menaamiè.

¹³ Sabunòò, a bo mbo dàméèrì také
bàtóòbè commu dè,
kàa tenkè nkááké Sidonni.

¹⁴ Isakaà, a tú sãmmarímú nwe, wèè kpeñnì,
ke né dó medéè.

¹⁵ Bè bo nda tounko yetuò diεyè
kàa yàa naánnè kudaakù.

¹⁶ Danni, a yó ntú obeéntì nwe
Isidayεεriβε τòbè dòmmè,

¹⁷ kéndò nfεwààfε fεè duó kuce
ke dò ndidautiri, ke dämmù sisεĩ kpèètè,
kè si dèèbè duò.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nfóò yó n δεετέ.

¹⁹ Kadi, a dootitòbè yóó da pimú,
kàa kónté ké bè pi ké bè bètì.

²⁰ Aσεε, a paà mbo mpéi tidiitì sààtì,
tìi dò mbekpààtìbè kpeti.

21 Nefutadii, a yó ndò nteyúótè nte
ke te a mǎà kàa náaǎntì né nnaati.

22 Sosɛfu a dǒnnè mutie mmu
mùù còǎmǎ mú menie ntake,
kè mu bake yè ke pǛèté iduotí.

23 Kàa dootitǎbè da cǛè̀te ke da tǎũ ipie.

24 Kàa còǎmǎ mú tei tei, ke tǎ a tǎmmù,
Kuyie mmí nSakǎbu n tũ nkù kpeǎnìmu ke da ni
ke da kǎnké ke tú a kó muwǛrímú.

25 Kuyie nha cice do tũ nkù da teennè,
Kuyie mmuwǛrímú mumǎu yiè nda dǎdǎ mesàà,
ké da duó nfetaafè kè menie nní mbo,
kàa pobè ńpéi ke mǎke memiè,
kàa wũǎ ńpéi.

26 A paa mbo pié nè yetǎrè ńnkòo,
kè yetǎrè diyè da dǎdǎ mesàà.
De kó mesàà mmemǎu tu
fǎ nSosɛfu wèè baké a tebìi a kǎme mme.

27 Bensamɛɛ a tú kumuntũnkù nku,
ke kǎu dikũnweǎnì nè kuyuoku ke cáá.

28 Isidayɛeri bí nyi tepítè nè idèl. Be cice bè nǎké
tinti ké bè pǎ Kuyie nkó mesàà mbá wè ò dò nképété
mè.

Sakǎbu kúmè

29 Kè Sakǎbuu nǎké o bí ke dǎ: Kè ñ ku dí n kũnné n
yembè fǎti Makpedaa, Efunǎ, Itiibe botí kou paku
borè,

30 kǛntǎkénè Mammudee Kannahǎ kó ketenkè,
Abarahammu wèè do donté de kó kupaku nè de kó
kufǎti Efunǎ, Itiibe tenkè.

31 Bè de nkũnné Abarahammu nè o pokù Saraa, ké de nkũnné Isaki nè o pokù Debekaa, ke de nkũnné Dea.

32 De kó kupaku bè kù donténè Itiibe mbe.

33 Kè Sakɔbuu duó nho bí itié, nkédeè kéduó o dúu kékú, kékò nho yembè kũũ nkè.

50

Sakɔbu kumè kè bèè ò kouté

1 De mǎnni kè Sosefuu ò ɔrí kékú,

2 kéduó nkè bedòtórìbè bèè pĩ nho tǎmmú, kè bèè ǎnné o cice Isidayeri mutie kòò báá pǎãke.

3 Kè bè nhò ǎǎ mutie ke dǎ yewe sipísìnà, kè Esibiti kɔbɛɛ kari o kũũ nke dǎ yewe sipísìyiekè.

4 Kè de kó yewee pǎǎté kè Sosefuu náké okpààti tǎmbè ke dǎ: N di báámmu kè di bo yie ndi náké okpààti ke dǎ:

5 N cice yóó kú ke béimmu ke tú, kòò ku nh ò kũnné kufǎti o donté kù Kannahǎ tenkè, kè n yie nke yu Kuyie nyètìrì. N dǎ kékɔte ke we nkũnné kékɔténí.

6 Kòò kpààti dǎ: Kɔte kékũnné a cice, kéndònnè ò béimè, kàa yie.

7 Kè Sosefu nkɔri ke bo kũnné o cice, kè Esibiti kó beheikènkótìbè nè okpààti tǎmbè diebè kè bèè ò cíe.

8 Sosefu cǐtètè temɔu nè o tebùì nè si kɔbe, nè o cice kɔbe kè bèè íté bemɔu késúú nyibí mǎà ndi nè iwũò Kosenni.

9 Kè ditǎnni ndeu mediè nkè sinaasǎi nè besǎndèèbè kè dè mbo.

10 Kè bèè sénté kukó nSuditǎ kétuɔke Ataadi kó kuwenniku, kékúú nyekúdabùò, kè Sosefu ndɔri ikúkuó o cice ke dǎ yewe yèyiekè.

11 Kannahãã kɔbe bèè bo deborè kè bèe yà ikúkuó bè dɔ̀̀ ì Ataadi kó kuyié ke dɔ̀̀: Ntenè Esibiti kɔbe kó ikúkuó dieyì.

Deè te kè bè yu deborè ke tú Abedi-Misidaimmu. Kukó nSuditèè kó diyáà do ndi.

12 Mèmmè Sakɔbu bí dɔ̀̀mè ò do ì nàké tì,

13 kòò tɔ kékònnè Kannahãã, kòò kũnné Makpedaa kupaku, kufɔ̀ti Abarahammu do donté kù nè Efunɔ̀ Itiibe botí kou, Mammudee také.

14 Kè Sosefuu kũnné o cice kédeè. O tebií nè bèè ò cìe nkè bèe wète Esibiti.

Kufɔ̀waá mpĩrmè Sosefu kó bekótìbè

15 Sakɔbu ku mèmme, kè Sosefu tebií yà be cice kumè ke dɔ̀̀: Kè dè yèmmè Sosefu bo ti fóké meyei nti ò dɔ̀̀ mè.

16 Kè bèe duó nkè bèe náké Sosefu ke dɔ̀̀: A cice yóó kú kébéimmu ke dɔ̀̀:

17 Tí da náké kàa ti cĩé mmeyei nti da dɔ̀̀ mè. A ti cĩé nti yei, ti tú Kuyie nha cice do tũ nkù kó betɔ̀mbè mbe.

Kè Sosefuu keè de kó tináànti kékuó.

18 Kòò kó bekótìbèe kɔ̀toò bémómmɔ̀mbe ke nínkú o ùkè ke dɔ̀̀: Tí tú a kó tidaatì nti.

19 Kè Sosefu dɔ̀̀: Di bá nyĩ̀kù, mĩ í tú Kuyie.

20 Di do dɔ̀̀ ké n dɔ̀̀ meyei mme kè Kuyie mme mmè pènte mesàà, ke bo deeté kubotí péu, kéndònnè di wúómmè yíe.

21 Bá nyĩ̀kùnè n yó ndi tɔ̀mu díndi nè di bí.

Mèmmè, ò bè bàntèmmè, kénáríkùnne be yèmmè.

Sosefu kumè

22 Sosefu nè o kɔbe kè bè mbo Esibiti, kè Sosefu dɔ̀̀ yebie ntekòutè nè tepíttè (110),

²³ káyà o birɛ Efadaimmu yaàbí káyɔ o birɛ Manansee birɛ Makii bí.

²⁴ Kè Sosefuu náké o kɔbe ke dɔ: N yóó kúmu. Kuyie nyó nyému di kpéí, ke dí wɛɛnɛ̀ kù do yɛ̀ nkù yóó duó ndii èi Abarahammu nè Isaki nè Sakɔbu.

²⁵ Kè de yiè tùðke, kè Kuyie ndi dènne, kè di yeti dí ntɔ n kũð. Ke bèe yie nkéyú Kuyie nyètìrì.

²⁶ Sosefu yóó kú ke mɔke yebie ntekòtè nè tɛpítè (110) nte kékú kè bèe ò ãnné mutie mùù bo nte kòò báá pããke, kòò ãnné ditɔu Esibiti tenkè miɛke.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16